

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: Geografie
Studijní program: Geografie
**Studijní obor
(kombinace):** Aplikovaná geografie

**CESTOVNÍ RUCH A JEHO POTENCIÁL VE
FRÝDLANTSKÉM VÝBĚŽKU
TOURISM AND IT'S POTENTIAL IN
FRYDLANT'S REGION**

Bakalářská práce: 11-FP-KGE-029

Autor:
Filip POKORNÝ

Podpis:

Vedoucí práce: RNDr. Tomáš Vágai

Konzultant:

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
100	0	4	19	120	10

V Liberci dne:

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra geografie

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(pro bakalářský studijní program)

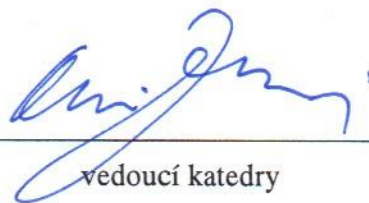
pro (kandidát): Filip Pokorný
adresa: Jasmínová 1348, Frýdlant v Čechách, 464 01
studijní obor (kombinace): Aplikovaná geografie
Název BP: Cestovní ruch a jeho potenciál ve Frýdlantském výběžku
Název BP v angličtině: Tourism and its potential in Frydlant's region
Vedoucí práce: RNDr. Tomáš Vágai
Konzultant:
Termín odevzdání: květen 2011

Poznámka: Podmínky pro zadání práce jsou k nahlédnutí na katedrách. Katedry rovněž formulují podrobnosti zadání. Zásady pro zpracování BP jsou k dispozici ve dvou verzích (stručné, resp. metodické pokyny) na katedrách a na Děkanátě Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické TU v Liberci.

V Liberci dne 21. 4. 2010

děkan

vedoucí katedry

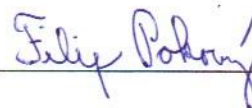
Převzal (kandidát):

FILIP POKORNÝ

Datum:

20. 6. 2011

Podpis:

- Název BP: CESTOVNÍ RUCH A JEHO POTENCIÁL VE FRÝDLANTSKÉM VÝBĚŽKU
- Vedoucí práce: RNDr. Tomáš Vágai
- Cíl: Zhodnocení oblasti CR a jeho využití pro místní samosprávy z pohledu region. rozv. Frd
- Požadavky:
1. vymezení a charakteristika území
 2. rešerše odborné literatury, strategických rozvojových dokumentů a dalších zdrojů
 3. terénní šetření
 4. tvorba vlastních mapových výstupů GIS
 5. tvorba a interpretace mentálních map
- Metody:
1. rešerže
 2. terénní průzkum
 3. analýza řešené problematiky s jejím závěrečným syntetickým vyhodnocením
- Literatura:
- publikace:
- Anděl, R., Karpaš, R.. Frýdlantsko: Minulost a současnost kraje na úpatí Jizerských hor. Liberec : Nakladatelství 555, 2002. ISBN 80-86424-18-9.
- Hall, Colin M.,Page, S.(2006): The geography of tourism and recreation : environment, place and space. London, Routledge, Third Edition 2006. ISBN 0-415-33560-4
- internetové zdroje:
- Evropský sociální fond v ČR. Průmysl cestovního ruchu [online]. 2008 [cit. 2010-04-21]. Dostupný z : <<http://www.garep.cz/publikace/prumysl-cestovniho-ruchu.pdf/>>.
- Liberecký kraj. Rozvoj [online]. 2010 [cit. 2010-04-21]. Dostupný z : <<http://www.kraj-lbc.cz/rozvoj/>>.

Čestné prohlášení

Název práce: Cestovní ruch a jeho potenciál ve Frýdlantském výběžku
Jméno a příjmení autora: Filip POKORNÝ
Osobní číslo: P08000028

Byl jsem seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložila elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedl jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne:

.....
Filip Pokorný

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce panu RNDr. Tomáši Vágaiovi za odborné vedení, podnětné připomínky a trpělivost, které mi po dobu zpracování práce poskytoval. Dále bych chtěl poděkovat paní Jiřině a panu Zdeňkovi Němcovým a také pracovníkům MIC Frýdlant za poskytnutí rozhovoru, paní Jitce Doubnerové manažerce MASIF za spolupráci, Ing. Janě Výborové za poskytnutou konzultaci, deseti občanům Frýdlantského výběžku za jejich ochotu při tvorbě mentálních map, Bc. Markétě Teplé a Bc. Michaelle Práškové za pomoc při administrativních úkonech. Rovněž bych chtěl poděkovat mé rodině za podporu, které si mi během studia a psaní této práce dostávalo.

Anotace

Práce se zabývá cestovním ruchem, jeho zhodnocením a potenciálem ve Frýdlantském výběžku. Zaměřuje se na vymezení a charakterizování oblasti, na které se cestovní ruch provozuje, na historické vazby a také na jeho kategorizaci dle metodiky určování v ČR. Dílčí a významnou součástí práce jsou lokalizační, selektivní a realizační předpoklady, které jsou potřebné v dalším rozvoji cestovního ruchu.

Klíčová slova:

cestovní ruch, lokalizační předpoklady, realizační předpoklady, selektivní předpoklady, ubytovací a stravovací zařízení

Summary

The thesis deals with tourism potential and its evaluation in Frýdlant's salient. It focuses on the identification and characterization of the area at which tourism operates. Historical ties as well as its categorization according by the determining methodology in ČR. Partial and important parts of my work are localization, selective and implementation assumptions that are needed in the further development of tourism.

Key words:

tourism, localization assumptions, implementation assumptions, selective assumptions, accommodation and catering facilities

Obsah

1	ÚVOD	11
2	REŠERŠE	12
3	DEFINOVÁNÍ CESTOVNÍHO RUCHU	13
4	TEORIE CESTOVNÍHO RUCHU	15
4.1	MOTIVY A PŘEDPOKLADY CR	15
4.1.1	Motivy CR	15
4.1.2	Předpoklady CR	15
	Lokalizační předpoklady	15
	Selektivní předpoklady	16
	Realizační předpoklady	16
4.2	ČINITELÉ CESTOVNÍHO RUCHU	17
4.2.1	Objekt CR	17
	Postupy vymezení regionů	17
	Nejčastější kategorie regionů CR	17
	Příklady rekreačního prostoru:	17
	Aplikační příklady rekreačního prostoru:	18
4.2.2	Subjekt CR	19
4.3	TYPOLOGIE CR	19
4.3.1	Formy CR	19
	Formy venkovské turistiky:	22
	Městská turistika	22
4.3.2	Druhy CR	22
5	EKONOMICKÉ SOUVISLOSTI	23
5.1	POZICE CR V NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ	23
5.2	POTŘEBY CR A SPOTŘEBA	23
5.2.1	Životní cyklus destinace	24
6	METODOLOGIE	26
6.1	PODMÍNKY PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	26
6.1.1	Přírodní faktory	26
	Spektrum přírodních atraktivit	27
6.1.2	Kulturně-historické faktory	27
	Spektrum kulturně-historických faktorů	28
6.1.3	Realizační faktory	28
6.2	STRAVOVACÍ SLUŽBY A JEJICH KATEGORIZACE	28
6.2.1	HORECA	28
6.2.2	Funkční rozdělení stravovacích zařízení dle Mirvald, 2006	29
6.3	UBYTOVACÍ SLUŽBY A JEJICH KLASIFIKACE	29
6.3.1	Klasifikace ubytovacích zařízení	30
6.4	PROGRAMY ROZVOJE	31
6.4.1	MASiF	32
	Strategický program LEADER	32
6.4.2	Program rozvoje venkova ČR na léta 2007 – 2013	33
7	SITUAČNÍ ANALÝZA - CESTOVNÍ RUCH NA ÚZEMÍ FRÝDLANTSKA	34
7.1	VYMEZENÍ ÚZEMÍ	34
7.2	PŘÍRODNÍ PŘEDPOKLADY FRÝDLANTSKA	37
7.2.1	Geologická stavba území	37
7.2.2	Významné geologické lokality	38
7.2.3	Mineralogie	40
7.2.4	Nerostné suroviny	40
7.2.5	Geomorfologie	40
7.2.6	Významné geomorfologické lokality	41

7.2.7	Hydrologie.....	41
7.2.8	CHOPAV Jizerské hory	42
7.2.9	Klimatografie	42
7.2.10	Klimatografie vyplývající z pozorování	42
7.2.11	Klimatografie podrobně	43
7.3	SELEKTIVNÍ PŘEDPOKLADY	45
7.4	ROZHOVOR	46
7.4.1	Selský dvůr.....	46
7.4.2	Městská informační centra a jejich činnost (MIC).....	47
7.4.3	Činnost MIC.....	47
7.5	KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ OBCÍ A CR.....	48
7.5.1	Bílý Potok	48
7.5.2	Bulovka.....	50
7.5.3	Černousy.....	51
7.5.4	Dětrřichov.....	52
7.5.5	Dolní Řasnice.....	53
7.5.6	Frýdlant.....	54
7.5.7	Habartice.....	57
7.5.8	Hejnice.....	58
7.5.9	Heřmanice.....	60
7.5.10	Horní Řasnice.....	61
7.5.11	Jindřichovice pod Smrkem	62
7.5.12	Krásný Les.....	64
7.5.13	Kunratice	65
7.5.14	Lázně Libverda.....	66
7.5.15	Nové Město pod Smrkem	67
7.5.16	Pertoltice	69
7.5.17	Raspenava	70
7.5.18	Višňová	71
8	SYNTÉZA.....	73
9	MENTÁLNÍ MAPY	76
9.1	ÚVOD	76
9.2	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VYTVOŘENÝCH MAP	76
10	ZÁVĚR.....	78
11	SEZNAM LITERATURY	79
	SEZNAM TABULEK	88
	SEZNAM OBRÁZKŮ	89
	PŘÍLOHY	90

Seznam použitých zkratek a symbolů

AJ.	A jiné
AČCKA	Asociace českých cestovních kanceláří a agentur
AHR ČR	Asociace hotelů a restaurací České republiky
ATD.	A tak dále
ATIC	Asociace turistických informačních center
ATP.	A tak podobně
CR	Cestovní ruch
D.	Domovů
DOPL.	Doplňkové
ECEAT	European Centre for Ecology and Tourism
HDP	Hrubý domácí produkt
HORECA	Hotely, restaurace, kavárny - sdružení
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IATA	International Air Transport Association
KÚ.	Katastrální území
LBC	Liberecký
MASIF	Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko
MIC	Městské informační centrum
MMR ČR	Ministerstvo místního rozvoje České republiky
MPMR ČR	Ministerstvo průmyslu a místního rozvoje České republiky
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MTZ	Materiálně technická základna
NAPŘ.	Například
NMPS	Nové Město pod Smrkem
NP	Národní park
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
ORP	Obec s rozšířenou působností
POÚ	Pověřený obecní úřad

PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
PŘ.	Příklad
R.	Rok
RISY	Portál Regionálních Informačních Servisů
RV	Reiseverkehr
S.	Sezóna
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
ST.	Státní
T.	Typ
TU	Tourism
TZV.	Takzvaný
UBYT.	Ubytování
UNIHOST	Sdružení podnikatelů v pohostinství, stravovacích a ubytovacích službách
VS.	Versus
WTO	World Trade Organization
Z.	Zařízení
ZCHÚ	Zvláště chráněná území
ZIS	Záchranný integrovaný systém
ZK.	Základní

1 Úvod

Volba tématu této bakalářské práce vychází z autorova zájmu o cestovní ruch a o jeho studium Frýdlantského výběžku. Téma bylo také vybráno díky informacím ze studií na střední škole, které byly zaměřeny na cestovní ruch a také díky poznatkům a informacím získaných během studia na Technické univerzitě v Liberci. Autor práce se Frýdlantskem také zabýval v rámci prezentací a terénních projektech z předmětů Geografie ČR, Problémy příhraničních regionů, Regionalistka, Regionální rozvoj ČR, Základy lokální geografie na Technické univerzitě v Liberci. Vzhledem k tomu, že autor pochází z města Frýdlant v Čechách, bylo pravděpodobné, že pro téma bakalářské práce si vybere oblast Frýdlantska.

2 Rešerše

V této části jsou čtenáři seznámeni s hlavními literárními prameny, ze kterých autor čerpal.

ANDĚL, R., Karpaš, R.: *Frýdlantsko – Minulost a současnost kraje na úpatí Jizerských hor*. 240S., Liberec, 2002, ISBN 80-86424-18-9.

Tato kniha seznamuje čtenáře komplexně s Frýdlantským výběžkem. Čtenář se dočte spoustu informací o fyzicko-geografické stránce Frýdlantska a o jeho bohaté historii. V knize jsou informace o přírodních i kulturních památkách. Kniha také vzhledem k tomu, že pojednává o Frýdlantsku – obsahuje informace o každé obci ve výběžku.

DAVID P., SOUKUP V.; *Frýdlantsko – Průvodce po Čechách, Moravě, Slezsku*. 175s., Praha, 2008, ISBN 978-80-86899-38-1.

Kniha obsahuje cenné informace o turistických cílech na Frýdlantsku. Obsahuje informace o každé obci stručně v historii a dále vystihuje jejich přírodní a kulturní zajímavosti. Čtenáře následně seznámí s možnostmi využití volného času – to spočívá v podrobném popsání turistických tras a cyklostezek a dalších zajímavostí.

GALVASOVÁ I., BINEK J., HOLEČEK J., CHABIČOVSKÁ K., SZCZYRBA Z., a kol., *Průmysl cestovního ruchu*, Společnost pro regionální a ekonomické poradenství, 268s., Praha, 2008, ISBN 978-80-87147-06-1.

Tato publikace uvádí čtenáře do komplexního poznání problematiky cestovního ruchu a cestovního ruchu jako odvětví. Publikace je souhrnem mnoha poznatků a informací z oblasti CR. Zohledňuje možnosti jak CR rozvíjet, upozorňuje na rizika nebo přínosy v oblasti CR. Přehledně a jednoznačně informuje o teorii a dalších dílčích bodech, bez kterých by se odvětví CR nedalo příliš dobře porozumět.

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE, *Program rozvoje Libereckého kraje 2007 – 2013, zkrácená verze (2007)*. Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů., 60 s.

Program rozvoje je koncepčním dokumentem Libereckého kraje, ve kterém se ve střednědobém horizontu stanovují priority dalšího rozvoje kraje. Jsou v něm specifikovány cíle a navrhovány cesty, jak lze dosáhnout cílů. Je v něm obsažená kapitola o cestovním ruchu, přičemž body týkající se rozvoje CR se nacházejí v několika kapitolách dokumentu.

MĚSTSKÝ ÚŘAD FRÝDLANT, *Územně analytické podklady ORP Frýdlant, Rozbor udržitelného rozvoje území*, 114s., Frýdlant, 2010.

Analytické podklady obsahují rozbor udržitelného rozvoje území, pro vyhodnocení stavu území a jeho celkového charakteru z pohledu udržitelného rozvoje. Vyhodnocení je prováděno z hlediska jednotlivých pilířů. V této publikaci je poskytován syntetický pohled na celé území na základě identifikovaných hodnot území s rozdělením na jednotlivé tematické části.

ŘEHÁČEK M.; *Frýdlant – Ohlédnutí*. 63s., 1996.

Kniha se týká výlučně města Frýdlant, o kterém přináší hojný počet informací. Přináší fakta o místních lidech o jejich životě ve výběžku, o historii města a o jeho panovnících. Přináší také pohled na místní krajinu a o prvcích, které se v ní vyskytují např. staré chalupy, nebo ptačí oblasti.

3 Definování cestovního ruchu

V této kapitole se seznámíme se základními informacemi o CR. Vysvětlíme si co je cestovní ruch, s jakými dalšími disciplínami je propojen a co je potřeba k jeho fungování. Také se dovíme, jaká specifika ovlivňují CR dle Foret a Foretová (2001). Informace byly vybrány takovým způsobem, aby čtenáři získali základní informace o tom, co je to cestovní ruch.

CR je podle Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., (2008) ve své moderní podobě mladým odvětvím, které zažívá masivní rozmach. Pokud je správně aplikován v místech s kvalitními a příznivými podmínkami, může v oblasti posílit ekonomickou situaci. V tomto odvětví je zahrnutá široká škála od oborů a činností, vycházejících z podmínek poskytovaných daným prostorem a také z neopomenutelných lidských aktivit v území. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

CR může mít pozitivní i negativní dopady na místní území a kulturu. Mezi přednosti patří vytvoření nových pracovních míst a vytvoření finančních prostředků plynoucích do rozpočtů obcí (v jiném případě mohou být finanční prostředky zcela odvedeny z území, na kterém je CR uskutečňován). Mezi negativa lze zařadit dopady na životní prostředí spočívající v ohrožení přírodního bohatství a dopady na lokální kulturu. Proto je v zájmu realizovat aktivity spojené s CR takovým způsobem, aby byly tyto aktivity dlouhodobě udržitelné. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

Cestovní ruch je činnost osoby cestující na určitou přechodnou dobu – v domácím cestovním ruchu do 6 měsíců a v zahraničním cestovním ruchu do 1 roku, mimo místo trvalého bydliště a za účelem jiným, než je výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě. Jedná se o segment trhu, kde dochází ke střetávání nabídky s poptávkou a ke vzniku ceny na základě – poptávka x nabídka. (Výborová, 2006). Z ekonomického hlediska závisí CR na dodavatelích, kteří dodávají produkty v určitém množství a za stanovenou cenu (tím představují nabídku) a odvíjí se od toho, kolik produktů chtějí zákazníci koupit a za jakou cenu (vytvářejí poptávku) – v závislosti na požadavcích a podmínkách obou stran vzniká cenová relace požadovaných služeb, produktů. (Výborová, 2006). CR samozřejmě závisí i na jiných disciplínách než jen na ekonomii - dalšími vztahy, na kterých závisí, jsou např. demografie, politika, sociologie, přírodní podmínky atd. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008). Ukázkou na spojitosti CR s různými vztahy dle Foret a Foretová 2001 - můžete vidět níže.

Specifika ovlivňující CR

- politicko-správní podmínky pro rozvoj CR
- produkty vytvořené v CR nelze skladovat
- místní vázanost a spojitost s územím
- formy sezónnosti
- přírodní faktory a jevy
- potřeba vysokého podílu lidské práce
- nabídka x poptávka (Foret, Foretová, 2001, str. 56)

K efektivnímu fungování CR je zapotřebí segmentovat trh jak tvrdí Výborová (2006) a provádět jeho výzkum, který se rozděluje z hlediska časnosti měření na pravidelný a příležitostný - lze rozdělit také na kvantitu a kvalitu. (Výborová, 2006). Bez těchto

podmínek nelze zaručit správné fungování oblasti CR. Dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) se určují a definují problémy, které mají být řešeny, provádějí se analýzy k vyhodnocení a zpracování údajů. Zhotovují se i závěrečné zprávy a SWOT analýzy, kde se výsledky výzkumu shrnují a formulují do ucelených zpráv a pomáhají např. k přehledu o konkurenčním prostředí, či k zjištění o reakcích zákazníků. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

Pro studium CR je zapotřebí mít k dispozici primární a sekundární data. Primární data získáme od dotazovaných osob nebo od pozorovaných jedinců např. „testerů“ služby. Sekundární data jsou získávána naopak od statistického úřadu na základě sběru statistických dat a z účetnictví. (Výborová, 2006). Data z ubytovacích zařízení mají např. k dispozici asociace *AHR ČR*¹ – *Asociace hotelů a restaurací ČR a AČCKA*² – *Asociace českých cestovních kanceláří a agentur*. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

¹ Asociace vznikla z iniciativy představitelů deseti nejvýznamnějších hotelových podniků České republiky na počátku 90. let. Dnes má AHR ČR 304 členů, kteří disponují s více jak 21 000 hotelovými pokoji na území celé republiky, realizují obrat kolem 20 miliard Kč a poskytují 22 000 pracovních příležitostí. (Zdroj: *Asociace hotelů a restaurací České republiky. Představení asociace [online]. 1997 – 2010 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.ahrcr.cz/>>.)*

² Asociace českých cestovních kanceláří a agentur je české profesní sdružení subjektů cestovního ruchu, založené v roce 1991, které má v současné době 250 členů z řad subjektů cestovního ruchu. Členy se mohou stát cestovní kanceláře a agentury, zabývající se příjezdovým i výjezdovým cestovním ruchem. (Zdroj: *Asociace českých cestovních kanceláří a agentur. O asociaci [online]. 2008 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> http://www.accka.cz/area.asp?area_id=8&place_id=1>.)*

4 Teorie cestovního ruchu

V části této kapitoly se čtenáři seznámí se základními pojmy cestovního ruchu, které považujeme za potřebné uvést pro hlubší náhled na toto odvětví odpovídající účelu a rozsahu naší práce. Pokud by tyto teoretické náležitosti nebyly uvedeny, nemohli by čtenáři získat komplexní představu o tom, jaké kapitoly a podkapitoly musí obsahovat cestovní ruch pro jeho uchopení a aplikování na území Frýdlantska.

Obsahem kapitoly jsou motivy a předpoklady CR, kde si povíme, o co se jedná, přičemž předpoklady, které jsou definované dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) a jenž jsou významnou složkou v určování CR se budeme zabývat i v části práce vycházející z terénního šetření, provedeného na území Frýdlantska. V další podkapitole se seznámíme s činiteli CR, kteří jsou pro nás důležití z pozice jejich identifikace a postupů jejich vymezení dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008). V této podkapitole využijí aplikačních příkladů ve zkoumaném území, které budou vycházet s činitelů CR.

4.1 Motiv a předpoklady CR

V cestovním ruchu existuje několik motivů pro jeho vznik a rozvoj. V případě motivů se ptáme – proč, za jakým účelem a co je cílem cesty. Motivů může být samozřejmě mnoho, protože se vždy nalezne nějaká aktivita, kterou lze chápat jako motiv a lze ji dále rozvíjet. Oddíl věnovaný motivům CR, bude dále v textu zpracován a uchopen podle nejvíce známých forem CR na základě motivů a také bude vymezeno to, v čem tedy konkrétně daný motiv spočívá.

4.1.1 Motiv CR

Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) definoval motivy CR podle motivace návštěvníka, charakterizovanou na formě trávení volného času ze strany účastníka. Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) je definovali jako → „*primární motivy realizace*“ na motivy rekreační, kulturní, společenské, sportovní, ekonomické a specifické.

Pokud si položíme otázku: „Co může být motivy CR“, nabízí se nám odpověď - že motivy mohou být: rekreace, zdravotní stav (především léčba a prevence), poznání (kulturně poznávací zájezdy), vyhledávání obchodních partnerů, nákupní turistika, náboženské cesty (např. poutní místa), vzdělávání, sport, kultura a také návštěvy příbuzných a známých → **v podstatě lze vymyslet téměř cokoliv!**

4.1.2 Předpoklady CR

Lokalizační předpoklady

Specifika lokalizačních předpokladů spočívají dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) v možnosti určit a vymežit místo (lokalitu) v různých oblastech na několik dílčích celků dle správní struktury, nebo podmínek vhodných pro rozvíjení aktivit spojených s cestovním ruchem. Lokalizace nebo-li také rajonizace, může přinést cestovnímu ruchu účinnější podporu z řady soukromých subjektů, vládních institucí a nebo také z různých programů podpory a rozvoje CR (efektivita alokace veřejných a soukromých zdrojů). Lokalizace určuje, jaké hodnoty je oblast/krajina schopná nabídnout a poskytnout pro specifické formy CR. Rozlišuje

také rozdíly mezi cestovním ruchem ve městech a střediscích – velmi záleží na prostorovosti. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

Mezi lokalizační faktory řadíme přírodní, kulturní památky a podmínky v okolí. Podmínky se týkají blízkého prostředí lokality a řadíme k nim např. tyto: historické výsledky vlivu antropogenní činnosti - zámky, hrady, památky, báňská činnost (zatopené doly aj.), historický obraz oblasti, dalšími výraznými podmínkami jsou výsledky činnosti neantropogenní – fauna, flóra, podnebí, hory, vodstvo, klima. Přírodní a antropogenní potenciál vyjadřuje způsoblost územního celku vytvářet podmínky pro rozvoj. Tyto podmínky jsou vytvořeny ale nerovnoměrně a velmi různorodě a liší se v rámci územních celků. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

Selektivní předpoklady

Selekce je dle Výborová (2006) takovým předpokladem, který určuje, zda a jestli si zájmovou lokalitu v rámci vymezení případní účastníci CR vyberou. Selekcí je schopnost, způsoblost země, či oblasti, přijímat účastníky CR, nebo se jimi stávat. Zásadními aspekty jsou administrativní podmínky, politické, zdravotní podmínky, víza, ekonomická situace, volný čas, znalost jazyků a především bezpečnost. (Výborová, 2006).

Domníváme se, že by bezpečnost z hlediska selektivních předpokladů měla zaujímat první příčky pro výběr trávení volného času. Míru bezpečnosti ovlivňuje nestabilní politická situace, možnost převratů, vysoká kriminalita, hrozba terorismu, znečištění životního prostředí – tyto a další podmínky, lze zařadit do nežádoucích antropogenních činností v odvětví CR (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008). Nutné je si uvědomit fakt, že nejen člověk má vliv na bezpečnost, jako takovou. Při výběru destinace je vhodné, aby si účastník zjistil předem informace, zda lokalitu neohrožují příliš často sesuvy půd, tornáda, prudké bouře, povodně a další přírodní procesy – tedy takové procesy, které člověk nemůže příliš ovlivnit (pouze se s nimi vypořádává). Při rozhodování záleží na individuální inkluzi a exkluzi bezpečnostních podmínek pro výběr destinace. Dle našeho názoru se však selekce na základě bezpečnosti provádí spíše u cestování do zahraničí, než-li na území České Republiky, vzhledem k faktům, že ČR je podle mne velmi bezpečnou zemí. Samozřejmě se zde vyskytuje kriminalita, která pokud je zaměřená na turisty tak pravděpodobně spočívá v krádežích – automobilů, elektroniky, kapsářství. Nebo se zde v ČR také vyskytují přírodní bezpečnostní rizika, jakými jsou třeba povodně, bouře.

Realizační předpoklady

Dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) se podílejí na umožnění poskytnutí služeb účastníkům CR. Hnací silou realizace je materiálně technická základna (dále MTZ), která zahrnuje sportovní, rekreační, ubytovací a stravovací zařízení, letiště, silnice a koleje – inženýrské sítě. V celkovém shrnutí se jedná o veškerou infrastrukturu, jejíž participace na CR je přímá, či nepřímá. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

Problematiku realizace výrazně ovlivňují investice, které mají dle tvrzení Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) podíl na trvale udržitelném rozvoji. Nízké, či nedostatečné investování - oblast se nemůže příliš rozvíjet. Pokud je investování do MTZ dostatečné, dochází k rozvoji a i ke zlepšování kvality života –

infrastrukturu může využívat i místní obyvatelstvo. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

U materiálně technické základny dochází dle Mirvald (1996, str. 23) k dalšímu dělení na základní, doplňková a ostatní zařízení (dále jen z.). U základních z. se jedná především o ubytovací a stravovací služby. K doplňkovými zařízeními jsou např. kina, muzea, sportoviště atd., jsou to taková zařízení, která mohou využívat i místní obyvatelé – nejen účastníci CR. K ostatním z. patří např. složky ZIS, obchodní zařízení.

4.2 Činitelé cestovního ruchu

4.2.1 Objekt CR

Dle Výborová (2006) a Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) se jedná o region/oblast/místo, který je tvořen rekreačním prostorem s MTZ, je geograficky menším územím s příznivými podmínkami pro CR, které mohou být přírodní nebo uměle vytvořené. Lze jej definovat jako oblast územní koncentrace CR. Obsahuje souvislosti o nerovnoměrném rozmístění aktivit v prostoru. CR má svou prostorovou dimenzi, která je vyjádřena vazbami mezi místem bydliště návštěvníků a místem jejich rekreace. Prostorové souvislosti jsou dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008, str. 20) podmíněné přítomností různých turistických atraktivit, mezi něž patří např. společenské, kulturní, přírodní a další. V základní vymezené struktuře se rozlišuje region a středisko CR. To jsou ve své podstatě základní jednotky CR, kde je region hlavní úrovní jednotkou v uspořádání vazeb mezi aktivitami v CR. Z hlediska krajinného potenciálu, jsou regiony vymezeny jako homogenní, ale to neznamená, že nemohou překračovat území státu. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

Postupy vymezení regionů

(Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 21).

- regiony cestovního ruchu respektují hranice nižších jednotek
- regiony vytvořené jako specifické regiony nepokrývající celé území státu
- regiony cestovního ruchu pokrývají celé území státu, nekorespondující s aktuálním administrativním členěním

Nejčastější kategorie regionů CR

Provedení kategorizace umožňují dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008, str. 22) rozdíly v kvalitě a v atraktivitě potenciálu pro CR v různých regionech. Při vymezování atraktivity regionů v národní úrovni, se používají relativní míry atraktivity, kde se nejvíce rozlišují 3 kategorie regionů CR. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

- regiony cestovního ruchu s mezinárodním významem
- regiony cestovního ruchu s celostátním významem
- regiony cestovního ruchu s užším regionálním významem

Příklady rekreačního prostoru:

1. Turistický region

Je dle tvrzení Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) základní jednotkou marketingu a propagace. Může se členit na další turistické oblasti a na jeho území by se mělo uskutečňovat 1 milion přenocování v ubytovacích zařízeních za 1 rok.

Jedná se o takový region, který svou nabídkou, kvalitou a rozmanitostí vyvolává návštěvnost a s potenciálem území vytváří vhodné předpoklady pro konkurenceschopnost z hlediska příjezdového CR. (Na území ČR 15 turistických regionů – upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 24).

2. Turistická oblast

Jednotka specifická svým potenciálem stejných přírodních, kulturně-historických podmínek a vlastností pro rozvoj CR. V území jsou v hromadných ubytovacích zařízeních k dispozici min. 3000 lůžek. (Na území ČR 43 turistických oblastí – upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 24).

3. Turistická lokalita

Místo CR a zároveň nejmenší jednotka v prostorové organizaci CR, která má nejmenší rozlohu. Charakterem a významem neodpovídá turistické oblasti a koordinace je podřízena vyšším prostorovým jednotkám. (Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 22).

Aplikační příklady rekreačního prostoru:

1. Oblast

Frýdlantsko má k dispozici síť ubytovacích (penziony, kempy hotely) a stravovacích zařízení (restaurace, jídelny a hospody). V oblasti jsou vodní plochy v podobě rybníků, řek a koupališť, které jsou i příznivým estetickým činitelem.

Nabízena je celá řada dalších služeb spojených s volno-časovými aktivitami (diskotéky, tenisové kurty, zimní stadiony, cyklistické závody). Z historického hlediska má Frýdlantsko také co nabídnout (sakrační stavby, hrady, zámek, technické památky).

2. Město/obec

V menším geografickém měřítku, využijeme-li příkladu samotného Frýdlantu, kdy objektem bude státní hrad a zámek Frýdlant. Ubytovat se je možné v několika typech ubytovacích zařízení – motel, penziony, autokemp, chatky, v blízké době i čtyř hvězdičkový hotel Antonie v nyní rekonstruované budově Řeckého domu, turisté mohou využít restaurace, sportoviště, cyklistické a turistické stezky – kvalitní přírodní i kulturní podmínky. Navštívit je možné mechanický Betlém, městské muzeum, rozhlednu a nepochybně také zámek (dle sezónního provozu).

3. Středisko/zázemí

Lázně Libverda – rekreační prostor a zázemí lázní. Nabídka širokého spektra služeb. Možnost ubytování v hotelových zařízeních nebo přímo v areálu lázní a stravování v restauracích. Službami, které lze využít jsou bazén, tenisové kurty, léčebné kúry. Okolí Lázní nabízí i volno-časové aktivity – jízdy na kolech po cyklostezkách či na singltracku, návštěvy památek (Obří sud, nedaleký chrám Navštívení Pany Marie v Hejnicích).

4. Jiné středisko/zázemí v ČR

Máchovo jezero síť rekreačních středisek, plochy ke koupání, kvalitní služby, restaurace, zábava, historické památky aj.

4.2.2 Subjekt CR

Podle Výborová (2006) a Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., (2008) rozlišujeme dva základní typy subjektů podílejících se na tvorbě odvětví cestovního ruchu. Jsou jimi aktivní a pasivní subjekty. Činnost aktivních subjektů spočívá v zabezpečování a nabízení aktivit spojených s CR – zde operují zejména podniky (hotely, CK, informační centra) a také orgány a organizace CR, jakými jsou např. MMRČR, Czech Tourism, ATIC (Asociace turistických informačních center – přiděluje certifikace informačním centrům), kraje a místní samosprávy, ECEAT (European Centre for Ecology and Tourism – zabývá se šetrným a udržitelným CR) a také např. MASIF – místní akční skupina na Frýdlantsku, Mateřídouška – což je komunitní společnost, pořádající akce pro maminky s dětmi a veřejnost, dále to jsou SDH (Sbory dobrovolných hasičů – pořádají hasičské plesy), myslivecké spolky. Tyto subjekty působí na Frýdlantsku nebo se podílejí na projektech pro rozvoj CR. Pasivním subjektem je činnost probíhající z pozice účastníka, který navštěvuje rekreační prostory, využívá MTZ a služby aktivních subjektů. (Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 199-200).

4.3 Typologie CR

Velmi důležitou pozici dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) v rámci CR zastává jeho typologizace, která vytváří pracovní členění na odvětví na formy a druhy. Co jsou to formy a druhy lze vyčíst dále v textu. Toto členění vytváří celistvý náhled na využívání lokalizačních a realizačních předpokladů, provozování služeb a zařízení. Typologie utváří nepřímou interakci svých složek – každá forma je výsledkem prvků (prvky jsou například hrady, zámky, vodní plochy, hory atp.), které se v dané lokalitě nacházejí. Typologie je chápána jako soubor různých účelových členění vztahů, jevů, které vyplývají z cestování a pobytů osob. Z toho také vyplývá, že formy CR jsou rozlišovány dle potřeb a motivace turistů, které svými specifiky ovlivňují pro strávení volného času. V neposlední řadě je zde patrná silná dynamika, kdy lze stále vymezovat nové druhy, typy a formy, které se objevují v CR. (Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 28).

4.3.1 Formy CR

(Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 31)

V tomto oddíle jsou charakterizovány formy CR, které existují a které v rámci terénního průzkumu Frýdlantska budou definovány v komentáři pro každou obec.

1. **rekreační:** slouží především k reprodukci tělesných a duševních sil, jedná se o čas, nebo aktivitu, kdy lidé provozují aktivní, či pasivní formu odpočinku
 - *rekreaci lze také chápat ve smyslu realizace svých oblíbených činností („koníčků“)*
 - *další dílčí členění rekreace: kulturně-umělecká, intelektuální, sociální, zájmová a pohybová*
2. **kulturně poznávací:** účelem této formy je z velké části (plynoucí již z názvu), poznávání - města, památky, festivaly, a jiné akce, přírodní zajímavosti a památky
 - účastník zájezdu získává a je seznamován s informativním přehledem o kulturním (historickém) vývoji, případně dalších prvků informativního charakteru v závislosti na cíly kulturního poznávání

– př.: hrad → účastník je sbližován s historií hradu, panovníků, kteří hrad obývali a případně je také zahrnut výklad o místní krajině a regionu (v závislosti ovlivnění zmíněným aktantem v podobě hradu)

3. **sportovně zaměřený:** specializuje se především na poskytování služeb aktivním účastníkům, kteří rádi sportují, vyhledávají dobrodružství nebo zvýšenou hladinu adrenalinu v organismu
 - mezi nejznámější provozované sportovní aktivity se řadí: jízda na kole (cykloturistika), sjíždění řek (vodáctví), lyžování (sjezdové x běžkařské), bruslení (inline), rybolov
 - zmíněné aktivity potřebují pro své zajištění kvalitní zázemí, které je třeba budovat nebo udržovat
 - u sportovně zaměřeného CR velmi záleží na přírodních podmínkách, které spočívají na reliéfu krajiny, klimatu a na ročním období
4. **společensky zaměřený:** cílem jsou návštěvy příbuzných, přátel, kroužků/sdružení pro děti a dospělé, dětských domovů a d. pro seniory, společenských akcí – hasičské bály, myslivecké a rybářské akce, jarmarky, slavnosti
 - přínosem a hlavním prvkem společenského CR je sociální kontakt, který s sebou přináší **reflexi** → zpětnou vazbu na podněty z okolí, vnímání a pozorování, prožitky a reakci
5. **zdravotně zaměřený:** se využívá k léčení nebo ke zlepšení zdravotního stavu klientů, do tohoto segmentu spadají lázeňské pobyty (v přímé závislosti na poskytovaných léčebných procedurách lázeňských center), ozdravné pobyty – školy v přírodě, kdy jsou děti ubytované v horských střediscích, nebo v místech, kde není vzdušné znečištění, vhodná jsou i přespání v jeskyních (léčba pacientů s dýchacími potížemi)
6. **vzdělávací:** specializuje se ve vzdělávání účastníků, na proškolení, získávání znalostí a zkušeností (teorie a praxe) pro různé segmenty, umožňuje účastníkům zdokonalit širší náhledy, souvislosti na aplikovatelnost získaných znalostí
 - jazykové kurzy, vzdělávání v oblasti ekologického chovatelství nebo v cestovním ruchu
 - nutnost odborného vedení kurzů!
7. **nábožensky zaměřený:** navštěvování církevních staveb – poutních míst, klášterů, kostelů ale i pomníků, nebo míst významné náboženské události
 - cílem cesty bývá duševní očista, osvobození myšlenek od záležitostí všedního života, nalezení určitého prostoru klidu a bezpečí, setkání se s lidmi podobných životních hodnot a především náboženského vyznání
 - nábožensky zaměřený CR se vzájemně protíná se společensky a někdy i se zdravotně z. CR (viz. body č. 4 a 5)
 - interakce mezi nábožensky a zdravotně z. je podle mne podmíněná ve smyslu silné pozitivní reflexe, která přispěla k uzdravení nemocného poutníka
8. **profesně zaměřený:** známý také jako kongresová turistika, spočívající ve služebních/firmních cestách, uzavírání obchodních smluv/dohod, seznámení

účastníků se stavem diskutovaných souborů dokumentů – kongresy organizací a společností

- odborné vědecké semináře, kongresy, konference
- jedním z cílů je vytvoření kontaktů k budoucím prodejm
- kongresová turistika je občas vnímána, jako událost, na které jsou přítomné majetné vrstvy obyvatelstva (podnikatelé, politici)
- klade se velký důraz na kvalitu poskytovaných služeb ubytování, stravování a na dobré infrastrukturní podmínky

9. *incentivní*: motivace k lepšímu a vyššímu výkonu, motivace za práci, má za úkol podpořit loajalitu zaměstnanců ve vztahu ke své vykonávané práci a především k zaměstnavateli

- dalším cílem je podpořit soudržnost pracovních kolektivů tzv. „team building“
- incentivní CR je finančně náročný, ale získané prožitky, emoce, „utužení“ pracovníchvztahů mezi pracovníky

- do souvislosti s incentivním CR lze zařadit především tento cíl, který charakterizován dle vzájemných vztahů mezi aktéry

→ **cílem je zlepšení motivace a vztahů mezi:**

zaměstnanec x zaměstnanec zaměstnanec x zaměstnání zaměstnanec x zaměstnavatel

10. *speciální formy*: svatební, benzínový, venkovský, presstrip, lunární, sexuální, hyenistický³ → většinou jsou tyto výše uvedené formy spojené s motivací prožitku z nákupu

Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008, str. 82) tvrdí, že cestovní ruch je ještě rozdělen na části **venkovská turistika** a **městská turistika**. Tento fakt musí být zmíněn z důvodu výskytu těchto forem CR na území Frýdlantska.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR definovalo formy CR, z hlediska nejlepších předpokladů ČR pro provozování CR na tyto: městský a kulturní CR dovolená v přírodě, sportovní a aktivní dovolená, lázeňský CR, kongresová a incentivní turistika. (MMRČR, 2007-2013, str. 22). My se však v této práci budeme zabývat určením forem CR dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 31.

Venkovská turistika⁴ je spojená s pobytem ve venkovském prostředí a také je spojená s pobytem účastníků venku v přírodě a v případě možností i s vyzkoušením chovu zvířat (ovcí, koz atd.). K rekreační činnosti se využívá projížďek na kole, na koních, pozorování péče o zvířata nebo konzumace podomácku vyrobených potravin (kozí a ovčí sýry). Pro vymezení venkovské turistiky je v Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008, str. 82) uveden počet obyvatel obce do 3 000.

³ Hyenistický CR – je takový CR, kdy dochází k podnikání cest do míst, která byla poškozena přírodní pohromou a účastníci si fotí a dokumentují neštěstí druhých. Tuto formu jsem zařadil do této práce v návaznosti na ničivou povodeň, která se prohnala Frýdlantskem v roce 2010. V tomto případě se nejednalo o kolektivní CR, ale o zcela individuální CR. Proč hovořím o individuální podobě? Byl jsem svědkem toho, kdy to Frýdlantska přijíždělo mnoho aut, kde seděli tatínek s video-kamerou, maminka řídila a děti měly lízatka. Aby tento fakt nebyl vyvrácen tím, že přiváželi humanitární pomoc, podotýkám, že opravdu žádnou nepřiváželi, pouze projížděli a brzdili tak nutné práce na odstraňování škod.

⁴ Další informace o venkovské turistice dostupné na *Zdroj: Asociace soukromého zemědělství. Venkovská turistika, agroturistika, ekoagroturistika [online]. 1998 - 2011 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.asz.cz/cs/aktualne-z-asociace/venkovska-turistika-agroturistika-ekoagroturistika.html>*

(Zdroj: Asociace soukromého zemědělství. Venkovská turistika, agroturistika, ekoagroturistika [online]. 1998 - 2011 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.asz.cz/cs/aktualne-z-asociace/venkovska-turistika-agroturistika-ekoagroturistika.html>)

Formy venkovské turistiky:

Agroturismus - je charakteristický přímým vztahem k zemědělským pracím nebo usedlostem se zemědělskou funkcí. Umožňuje poskytnout zájemcům pobyt a stravu na venkovských statcích a možnost účastnit se prací souvisejících se zemědělskou výrobou či chovem zvířat. (Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 82).

Ekoturismus – je turistikou zaměřenou na poznávání přírody a rozvíjí se v krajinářsky a přírodně hodnotných oblastech. (Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 82).

Ekoagroturismus – jedná se o turistiku na ekologicky hospodařících farmách, které produkují bio-produkty a jsou umístěny ve zdravotně příznivém prostředí. Možné je se opět účastnit na zemědělských pracích a na konzumaci výrobků. (Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 83).

Hipoturistika – forma udržitelné turistiky, která je zaměřená na jízdu na koních v krajině (Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2007, str. 125).

Městská turistika

Týká se jakéhokoli pobytu návštěvníků ve městě bez nutnosti přespání. Hlavním cílem je zážitek z návštěvy města. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

4.3.2 Druhy CR

Druhy CR jsou určovány dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) ve vymezení území, zda-li se jedná o tuzemský nebo zahraniční CR. Z tohoto hlediska se vyvozuje vazba k platební bilanci státu: AKTIVNÍ CR → příjezdový, tranzitní (in coming) a PASIVNÍ CR → výjezdový (out going). Z kvantitativního vymezení jsou účastníci rozděleni do dvou skupin – INDIVIDUÁLNÍ x KOLEKTIVNÍ.

INDIVIDUÁLNÍ – osoba cestující jako jednotlivec, bez doprovodu a to s možností využití služeb cestovních kanceláří a agentur, nebo bez jejich využití (bez omezení)

KOLEKTIVNÍ – hromadné zájezdy pořádané cestovními kancelářemi/agenturami, organizacemi, cestování se skupinou lidí, 2 a více

5 Ekonomické souvislosti

5.1 Pozice CR v národním hospodářství

Jedná se o mnoho oborové odvětví operující a fungující v terciárním sektoru – služby. Tabulka níže dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. (2008) slouží jako stručný přehled pro názornou ukázkou odvětví v přímém a nepřímém vztahu, utvářejícím národní hospodářství. Cestovní ruch je velmi důležitým a zajímavým odvětvím. Přináší pozitivní formy pro obyvatelstvo v podobě rozvoje osobnosti, napomáhá odpočinku, zlepšuje zdravotní funkce, vytváří příznivé ekonomické podmínky pro zaměstnavatele a státní aparát a také se podílí na tvorbě vědecko-informačních funkcí. (Výborová, 2006).

Tabulka 1: Příklad vztahů CR k odvětvím národního hospodářství

PŘÍMÝ VZTAH	NEPŘÍMÝ VZTAH
ubytovací zařízení	obchody
stravovací zařízení	složky ZIS – záchranný int. systém
dopravci, CK, CA	vzdělávací instituce
informační centra	lesní hospodářství
lázeňství	vodní hospodářství
kulturní památky	energetika
průvodci	zemědělství
benzínové stanice	průmysl
směnárny, banky, pojišťovny	stavebnictví
společensko-zábavná zařízení	dopravní inženýrství

Zdroj: Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., (2006) Průmysl cestovního ruchu, str. 34, grafická úprava: Filip Pokorný

Na rozvoji regionů a obcí má význam zejména na podnikatelských a zaměstnaneckých příležitostech. S tím souvisí postupný rozvoj ve zlepšování úrovně vybavenosti a ve zkvalitnění místní infrastruktury. Pomáhá také udržovat tradice. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

5.2 Potřeby CR a spotřeba

Charakteristické znaky spojené s trávením volného času, který souvisí s pobytem mimo místo trvalého bydliště se týká – *odpočinku, zábavy, poznávání*. Těchto potřeb lze dosáhnout s patřičným použitím následujících forem statků.

Tabulka 2: Příklad typů statků pro dosažení potřeb

VOLNÉ STATKY	VODA, LESY, LOUKY, VÍTR, SLUNCE
VZÁCNÉ STATKY	ZBOŽÍ A VÝROBKY
VEŘEJNÉ STATKY	STEZKY, KOUPALIŠTĚ, PARKY

(Graficky upraveno dle Výborová, 2006)

CR je ve své podstatě velmi závislý na službách cizí činnosti, které mají specifické znaky v podobě vysoké spotřeby živé práce, služby se nedají skladovat a nelze je dostatečně předem otestovat, služby jsou vázané časově a místně na nabídku CR. Velké nároky jsou vyvíjeny na poskytnutí služeb v čas a ve správné lokalitě. Poskytované služby musí být komplexně využitelné – proto se dodávají v „balíčcích“ a ne po jednotlivých částech. „Balíčky“ však musejí splňovat požadavky dle kritérií – sezónnost nabídky x poptávka, musí být komplementární, neanonymní, pozor se dává na možnost okopírování služeb a také na možnost akontace (platby předem). Služby je nutné klasifikovat podle druhu, období, ve kterém jsou poskytovány (hlavní sezóna, minisezóna), dle fáze realizace – cílová destinace, během cesty nebo v místě trvalého bydliště. Ke klasifikaci patří i financování (resp. jestli se jedná o služby placené a neplacené) a za jakým účelem byly služby poskytnuty – k osobnímu účelu nebo věcnému. V závěru se hledí i na cesty prodeje – zprostředkování služeb. (Výborová, 2006).

5.2.1 Životní cyklus destinace

(Tourism Area Life Cycle model – Butler 1980)⁵

Podle Kowalczyk (2000) prochází destinace svým životním cyklem. Životní cyklus destinace se tak skládá z několika fází vývoje, které však nepředpokládají působení externích vlivů, spojených s možnou konkurenční výstavbou nebo výstavbou dalších infrastrukturních zařízení. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

Je dle tvrzení Buttler (1980) vhodnou metodou sledování vývoje cestovního ruchu v obci. Pomocí této metody, za příkladu, kdyby ji aplikovali všechny obce, by bylo možné zjistit jejich současný stav dle počtu ročních návštěvníků. Po tomto zjištění, by se mohly hledat důvody, proč se obec nachází v určité fázi životního cyklu. Zjišťování životního cyklu destinace je dobré z důvodu uplatnění marketingových nástrojů na propagaci a také pro vyhledání a uplatnění následné strategie pro rozvoj destinace. To může např. spočívat v rozšiřování ubytovacích kapacit, investování do zařízení pro sportovní vyžití atp.

- **fáze exploração:** cestovní ruch v omezeném množství, kdy se objevují malé skupinky turistů → jsou přitahováni přírodními a kulturními aktivitami
- **fáze zapojení:** místo či oblast je navštěvovaná více turisty a část místních lidí začíná využívat příjmů z ubytovacích a stravovacích služeb
- **fáze rozvoje:** hlavní funkcí území se stává turistická funkce, počty turistů se začínají vyrovnávat počtu obyvatel, začínají vznikat nová zařízení a zároveň

⁵ Butler, 1980 – více informací na *Repositorium [online]. 2011 [cit. 24. 3. 2011]. Dostupné z WWW:> http://www.repositorium.sdum.uminho.pt/bitstream/1822/4982/1/Lourenco_CI_3_2005.pdf*

dochází i k prvním environmentálním střetům a kontrolu nad regionem začínají přebírat podnikatelé, kteří nejsou z daného území

- **fáze konsolidace:** maximální rozvinutí turistické funkce, mírně klesá tempo růstu počtu turistů, CR začíná převládat v lokální struktuře ekonomiky
- **fáze stagnace:** tato fáze začíná po dosažení max. počtu turistů, kteří nyní začínají ubývat → to se projevuje na horších výsledcích ubytovacích a stravovacích zařízeních a v rekreační infrastruktuře
- **fáze poklesu:** vybudovaná turistická funkce klesá s mírou úbytku turistů to je spojené s uzavíráním hotelových nebo restauračních a dalších zařízení, které se následně přeměňují na sociální centra

(Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 27).

Dle zjištění vyplývajícího z terénního průzkumu, lze konstatovat, že většina obcí na Frýdlantsku se nachází ve fázi životního cyklu EXPLORACE, kromě Hejnic, Raspenavy, Frýdlantu a Nového Města pod Smrkem – tyto obce spadají do fáze ZAPOJEN, a kromě Lázní Libverda – fáze ROZVOJE.

6 Metodologie

6.1 Podmínky pro rozvoj cestovního ruchu

Základními problémy pro rozvoj CR, jsou problémy spjaté s CR jako tržní záležitostí. To MMR ČR v Konceptu státní politiky CR v ČR na období 2007 - 2013 vysvětluje tak, že některé funkce CR trh plnit nemůže, některé jeho segmenty musí být organizovány a zajišťovány z úrovně národní politiky cestovního ruchu. Dle MMRČR (2007 – 2013) je potřeba, aby byly činnosti a řízení v národní a regionální úrovni řízené. „*Nezbytné bude definovat základní rámec spolupráce mezi ministerstvem a kraji, resp. definovat rozdělení činností a formy spolupráce na ústřední, regionální a místní úrovni v oblasti cestovního ruchu.*“ (MMRČR, 2007-2013, str. 10). Cestovní ruch by se tak mohl stát zdrojem diverzifikace hospodářství, což by bylo příznivé pro ČR. (MMRČR, 2007-2013). To v čem vidí MMRČR další problémy pro rozvoj CR, spočívá v nedostatečné infrastruktuře a nerozvinutým službám, pokud by se dalo uvažovat o dobré úrovni, tak je CR ohrožován rizikem nedostatku odborníků pro řízení subjektů v CR. Ohrožení v rozvoji spočívá i v nedostatku finančních prostředků, kvůli nimž se nedají např. kvalitně vybavit koupaliště, turistické trasy. (Problém s koupalištěm má např. město Frýdlant, které nemůže sehnat dostatečné finanční prostředky na jeho rekonstrukci). (MMRČR, 2007-2013).

Liberecký kraj má velmi dobré přírodní a historické podmínky pro rozvoj CR. Aby se však udržel dlouhodobý a úspěšný rozvoj turistické návštěvnosti, je zapotřebí v Libereckém kraji zabezpečit odpovídající úroveň infrastruktury a služeb. Bez těchto podmínek by se adekvátní rozvoj turistiky opravdu nedal zajistit. V základní turistické infrastruktuře existuje široká škála ubytovacích a stravovacích kapacit. Je také zapotřebí rozvíjet infrastrukturu pro pěší turistiku, cykloturistiku, vodní sporty a další. Kromě infrastruktury je také zapotřebí péče o přírodní a kulturně-historické památky. (Liberecký kraj, 2007-2013).

6.1.1 Přírodní faktory

(Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 40 – 42)

Reliéf – figuruje jako strukturní krajinný prvek přírodních a rekreačních zdrojů, krajinu z hlediska reliéfu posuzujeme z pozice morfologického a podrobného členění, za velmi důležité se zde považují hory a pohoří.

Klimatické poměry – patří mezi určující základní přírodní předpoklady pro rekreační činnost, vliv podnebí se posuzuje podle horizontálního a vertikálního působení na krajinu → sluneční svit, srážky, průměrné teploty, počet dní se sněhovou pokrývkou, počet mrazových dní, relativní vlhkost vzduchu, tlakové tendence apod., klimatické faktory zásadně ovlivňují příjezdy turistů v závislosti na výše zmíněných podmínkách, které v podstatě ovlivňují sezónnost CR.

Vodstvo – jeden z atraktivních a rozhodujících prvků pro lokalizaci rekreačního místa, intenzitu návštěvnosti a směru turistických proudů, k rekreaci se používají řeky, vnitrozemské vodní plochy nebo lázně (pro ně jsou důležité i chemicko-fyzikální vlastnosti vody).

Fauna a flora – jako celek mají relativně nejmenší vliv na rozmístění CR, rostlinné složky pouze dotvářejí charakter krajiny (lesy) a živočišstvo se naopak uplatňuje z pozice lovné nebo chráněné zvěře

Spektrum přírodních atraktivit

(Upraveno dle Zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 sb.)⁶

NP – Národní parky vytvářejí rozsáhlá území, která jsou lidskou činností málo ovlivněná. Ekosystémy – živá a neživá příroda mají vědecký a výchovný význam.

CHKO – Chráněné krajinné oblasti jsou rozsáhlé oblasti s charakteristicky vyvinutým reliéfem, s významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů a s hojným zastoupením dřevin. Mají odstupňovanou ochranu pro hospodářské využití.

NPR – Národní přírodní rezervace jsou menšími územními celky s mimořádnými přírodními kvalitami. Na přirozený reliéf jsou vázány významné ekosystémy.

PR – Přírodní rezervace jsou menším územím, ve kterém dochází k soustředění přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických pro zájmovou geografickou oblast.

NPP – Národní přírodní památka jedná se o přírodní útvar menší rozlohy, zejména o geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných a ohrožených druhů.

PP – Přírodní památka je přírodním útvarem menší rozlohy. Jedná se o geologický nebo geomorfologický útvar nebo naleziště vzácných nerostů, či ohrožených druhů.

6.1.2 Kulturně-historické faktory

(Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 68)

Vznikaly soustavnou a tvořivou činností člověka a jsou to především atraktivity vystupující jako součást krajiny a určující směr funkčního využívání území, které přitahují určité okruhy návštěvníků. Jejich funkce je poznávací a společenská. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

Kulturně-historické památky – seznamování s kulturou, historií, architekturou a přírodními památkami, ovlivňují migrační pohyb v poznávacím CR.

Kulturní zařízení a kulturní akce – mají rozdílnou úlohu v CR, jsou velmi diferenciovány protože se jedná o zařízení nebo akce s jistým zaměřením → muzea, galerie, výstavy, koncerty, kongresy. Kulturní akce jsou založené na tom, co vytvoří a zorganizuje člověk.

⁶ Více informací na *Ministerstvo životního prostředí České republiky. Zákon o ochraně přírody a krajiny* [online]. 2011 [cit. 20. 5. 2011]. <http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589e7dc0591c125654b004e91c1?opendocument>

Sportovní akce a události – postupně se zvyšuje jejich vliv na CR, a kromě rozvíjení fyzické zdatnosti, infrastruktury mají pozitivní vliv na rozvíjení vztahů mezi státy nebo spřátelenými městy. (Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 43)

Spektrum kulturně-historických faktorů

(Upraveno dle Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008, str. 68)

NKP – Národní kulturní památky, jsou nejvýznamnější součástí kulturního bohatství a mají svůj vlastní režim ochrany.

PR – Památková rezervace je takovým územím, které je definováno souborem nemovitých kulturních památek nebo archeologických nálezů. Památková rezervace může být městského nebo vesnického typu.

PZ – Památková zóna, je určená územím sídelního útvaru nebo jeho části s nevelkým počtem kulturních památek, historického prostředí, které jsou kulturní hodnotou.

6.1.3 Realizační faktory

Komunikační faktory – jsou základním předpokladem prostorové realizace, rozvoje CR a rekreace, hodnotí se dopravní poměry, které se opírají o rozbory komunikačních sítí a dostupnosti turistických a rekreačních míst. Základní a doprovodná infrastruktura – zprostředkovává dopravu, ubytování a stravování aj. zabezpečuje tvorbu a realizaci služeb, základní úlohou je zajištění efektivního využívání středisek a oblastí CR. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

6.2 Stravovací služby a jejich kategorizace

Stravovací služby jsou základními službami, bez kterých se nelze účastnit v oblasti CR. Poskytují se během přepravy a v místě pobytu. Mohou být poskytovány ve vlacích, autobusech nebo v motorestech, na benzinových stanicích. (V řadě případů jde o roznáškové služby nebo o catering). Klienti se mohou stravovat v místě pobytu – ve formě polopenzí, plných penzí a snídaní, k tomu využijí samostatných zařízení nebo zařízení (dále jen z.), která jsou součástí ubytovacích z., jako jsou kavárny, restaurace. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008)

6.2.1 HORECA

Organizace HORECA⁷ spolu s MPMRČR (Ministerstvo průmyslu a místního rozvoje České republiky nyní jen MMRČR) vypracovala specifickou kategorizaci stravovacích služeb, která slouží pouze jako doporučení a má celkem 2 hlavní kategorie. HORECA sdružuje spolu s AHR ČR ČR a UNIHOST (Sdružení podnikatelů v pohostinství, stravovacích a ubytovacích službách) podnikatele v oborovém prostředí, kde se snaží o to, aby si majitelé podniků nechali certifikovat svá zařízení, prostřednictvím koupě certifikátu. Zakoupení certifikátu má dále pomoci usnadnit výběr zákazníkům k návštěvě zařízení s certifikátem kvality HORECA. Výhodou je i přednostní propagace.

⁷ Více informací na (Zdroj: HORECA. Dodavatel [online]. 2011 [cit. 12.4. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.horeca-dodavatel.cz/>>).

HORECA viz. HO-RE-CA: hotely (HO), restaurace (RE), kavárny (CA)

(Zdroj: HORECA. Dodavatel [online]. 2011 [cit. 12.4. 2011]. Dostupné z WWW:> [http:// www.horeca-dodavatel.cz/](http://www.horeca-dodavatel.cz/)>).

Cílem je dle Czech Tourism (2007) zlepšení orientace spotřebitelů – turistů a zprostředkovatelů – cestovních kanceláří, agentur, zvýšení transparentnosti trhu ubytování a zkvalitnění služeb poskytovaných ubytovacími zařízeními“ (CzechTourism, 2007).

6.2.2 Funkční rozdělení stravovacích zařízení dle Mirvald, 2006

- **stravovací** – restaurace, jídelny
- **společenské** – kavárny, vinárny, cukrárny
- **doplňkové stravování** – bufety, bistra, občerstvení a další

Níže pod tímto textem jsou uvedena stravovací zařízení dle HORECA kategorií. Vypsány jsou typy provozovaných zařízení na Frýdlantsku. Pokud je údaj podtržený, znamená to, že tento typ zařízení na vymezeném území celého Frýdlantska není dostupný (není provozován). Zjištěná data vycházejí z terénního průzkumu.

1. RESTAURACE

- plní základní stravovací a doplňkové funkce (hlavní cílem je jídlo)

a) restaurace – viz. výše

b) pohostinství – stravovací ale i doplňkové funkce, má široký sortiment

c) jídelní a restaurační vozy – zk. stravovací a doplňkové funkce + roznášecí služby

d) motoresty – předností je 24 hodinový provoz, musí mít dostatek parkovacích míst

e) samoobslužné restaurace – zajišťují zk. a dopl. stravování, jídlo si z pravidla roznášíme sami

f) bufety, bistra a formy rychlého občerstvení – samoobslužné stravování, bufet je specializovaný na saláty, ryby, bistra (obdoba fast food, KFC, McDonalds, gyros a kebab – grilované skopové nebo vepřové maso na rotačním grilu, steak house – rychlé zpracování masa + zeleninový salát, barbecue – grilování masa na roštu, pizerie)

g) občerstvení, kiosky – sezónní provoz, občasná venkovní zahrádka, koupaliště

2. BARY

- plní zábavné a společenské funkce (hlavní cíl není jídlo)

a) denní bary – nabízejí služby typu aperitiv, gril a snack bary (dle zaměření) a musí mít barový pult, pokud tomu tak není, nejedná se o zařízení t. denní bar

b) noční bary – k provozu je nutné mít na program barový pult a taneční parket

c) hostinec – připravuje jídelní lístky s nabídkou utopenců, guláše atp., forma stravovacího zařízení na sídlištích, či vesnicích (cílem je např. jít na pivo a povídat si)

d) vinárna – velký sortiment vín, pokrmy vhodné ke konzumaci (dále jen k.) s vínem (sýry), další pokrmy si lze objednat

e) pivnice – specializuje se na prodej piva a vhodných pokrmů k jeho konzumaci

f) kavárny – mají široký sortiment teplých nápojů, v nabídce jsou i cukrářské výrobky (zákusky) a chlebičky

g) výčep piva – nefunguje jako samostatná jednotka, bývá především součástí hostinců, restaurací

6.3 Ubytovací služby a jejich klasifikace

Ubytování, je stejně jako stravování, základní službou CR. Ubytovací zařízení se rozděluje jak říká Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., (2008) dle několika kategorií – podle způsobu výstavby, kde se určuje, zda-li se jedná o pevné

ubytování (nelze jej přemísťovat - hotely, penziony), na částečně pevné (dá se přemístit, ale jen za určitých podmínek – chatky) a na pohyblivé (jsou přenosné – stany, karavany). Další kategorií je časová využitelnost – celoroční provoz, dvou-sezónní a jedno-sezónní. U ubytování se odlišuje i druh zařízení – tradiční a doplňkové. Mezi tradiční ubyt. patří hotely, penziony, ubytovny atd. A doplňkové ubyt. jsou bungalovy, chaty, studentské koleje. (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

Klasifikace ubytovacích zařízení je vydávána jako oficiální, ale není povinná – nemusí se respektovat. Majitelé si pořizují certifikát a jednotlivá zařízení se poté závazně přihlásí k dodržování klasifikace. Pokud takto nečinní, je majiteli udělena pokuta a certifikát mu bude odebrán. Výhodou certifikátu pro hosty je to, že zařízení splňuje a dodržuje minimální požadavky. Pro majitele je výhodou přednostní propagace v zahraničí agenturou CZECH TOURISM.⁸ (Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol., 2008).

6.3.1 Klasifikace ubytovacích zařízení

Umožňuje a pomáhá rozdělit ubytovací zařízení podle kvality nabízených služeb a vybavenosti. Jak je zařízení vybavené určuje přidělováním hvězdiček *, maximální oficiální počet je 5 hvězdiček. (CZECH TOURISM, 2007).

Z terénního průzkumu, provedeného na Frýdlantsku vyplývá, že ubytovací zařízení neodpovídají klasifikacím uváděným níže v tabulkách. Zcela jistě neodpovídají v počtu hvězdiček jak u vybavenosti, tak i u klasifikace zařízení dle metodiky AHRČR. Pokud je použita klasifikace AHRČR, tak se lze orientovat dle názvů, těchto zařízení – ale mohla by překvapit kvalita služeb, které by měly právě odpovídat zařízením zařazeným pod touto kategorií. Na Frýdlantsku jsou nejvíce zastoupené z ubytovacích zařízení Penziony, Hotely a Motely (Hotel Garni ve Frýdlantu nelze započítat z důvodu jeho přetvoření na ubytovnu, a roku 2009 jeho uzavření).

Př.:

Ve Frýdlantu se nově rekonstruuje budova Řeckého domu, který sloužil jako Domov dětí a mládeže. Z budovy se má stát čtyř-hvězdičkové ubytovací zařízení, typu HOTEL. To opět ale neodpovídá uváděné klasifikaci.

Další zařízení, které by dle klasifikace v podobě vybavenosti neuspělo s počtem hvězdiček by byl pravděpodobně Hotel Zámeček v Raspenavě.

⁸ Česká centrála cestovního ruchu – **CzechTourism** je státní příspěvkovou organizací Ministerstva pro místní rozvoj České republiky. Byla zřízena v roce 1993 za účelem propagace České republiky jako atraktivní turistické destinace na zahraničním a od roku 2003 také na domácím trhu. (Zdroj: CZECH TOURISM, (Zdroj: CZECHTOURISM [online]. 2005 - 2011 [cit. 12.4. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.czechtourism.cz/>).

Tabulka 3: Klasifikace ubyt. zařízení dle vybavenosti

Klasifikace ubyt. zařízení dle vybavenosti	
*	TOURIST
**	ECONOMY
***	STANDARD
****	FIRST CLASS
*****	LUXURY

(Zdroj: CZECHTOURISM. Ubytovací zařízení [online]. 2005 - 2011 [cit. 12.4. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.czechtourism.cz/>, grafická úprava: Filip Pokorný

Zařízení jsou typu – hotel, hotel Garni, motel, hotel, penzion, dependance (nemá recepci ani stravovací prostory), ostatní ubytování – kempy, tábořiště, chatové osady. Asociace hotelů a restaurací ČR (AHRČR)⁹ klasifikovala a přidělila počet hvězdiček (znázorněno v tabulce níže), dle vlastních vymezených kritérií (po projednání se zeměmi zapojených do projektu klasifikace - Česká republika, Německo, Rakousko, Švédsko, následně Maďarsko, Švýcarsko a Nizozemí).

Tabulka 4: Klasifikace ubyt. zařízení dle metodiky AHRČR

Klasifikace ubyt. zařízení dle metodiky AHRČR	
*	MOTEL
**	BOTEL
***	HOTEL GARNI
****	PENZION
*****	HOTEL

(Zdroj: Asociace českých cestovních kanceláří a agentur. Klasifikace ubytovacích zařízení [online]. 2008 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.hotelstars.cz/metodika-klasifikace/>, grafická úprava: Filip Pokorný).

6.4 Programy rozvoje

Pro upřesnění byly v této kapitole zmíněny formy podpory rozvoje CR ze dvou strategických dokumentů (vychází především z programů rozvoje Libereckého kraje a ze strategických dokumentů rozvoje MASiF), i když byla také věnována pozornost dalším. Po přečtení těchto strategických dokumentů – lze dojít k závěru, že mají velmi podobné, až shodné programy rozvoje – z tohoto důvodu zde nejsou vypsány a rozebrány všechny probrané dokumenty. Dokumenty, které byly studovány: Strategických dokumentů MASiF, z Programu rozvoje venkova ČR na léta 2007 – 2013

⁹ Asociace hotelů a restaurací České republiky spolu se svou evropskou zastřešující organizací HOTREC pracují již několik let na podpoře systému jednotné klasifikace ubytovacích zařízení V České republice systém již funguje do roku 2004 a účast je dobrovolná. Materiál jednotné klasifikace vznikl ve spolupráci AHR ČR, UNIHOST a za podpory MMR ČR a agentury Czech Tourism. V roce 2010 byl vytvořen zcela nový systém v přidělování hvězdiček. Hotelové asociace založily unii HOTELSTARS UNION, která si stanovila za cíl sjednotit klasifikaci hotelových služeb a využít společného marketingu. (Zdroj: Asociace českých cestovních kanceláří a agentur. Klasifikace ubytovacích zařízení [online]. 2008 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.ahrcr.cz/cz/projekty/hotelstars>, HOTELSTARS. Oficiální jednotná klasifikace [online]. 2011 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.hotelstars.cz/co-znamenaji-hotelove-hvezdicky/>, HOTELSTARS. Kritéria [online]. 2011 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.hotelstars.eu/en/index.php?open=Criteria>

Ministerstva zemědělství ČR, z publikace Průmyslu cestovního ruchu – Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. 2008, Strategie rozvoje cestovního ruchu turistického regionu Jizerské hory – Galvasová, Binek, Holeček, Chabičovská, Szczyrba a kol. 2007, Program rozvoje Libereckého kraje 2007 – 2013, Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006 – 2020.

6.4.1 MASiF

Na Frýdlantsku operuje MASiF (Místní akční skupina). Je to skupina, která podporuje rozvoj šetrného cestovního ruchu na Frýdlantsku a k tomu má vypracované strategické dokumenty – s programy podpory. Tyto dokumenty o programech rozvoje CR byly do této práce vybrány z důvodu, který vyplývá z emailu od paní J. Doubnerové. Cituji: „*Je to právě ten CR, co podporuje i MASiF - šetrný, individuální, takřka (až na lidskou práci a dobré nápady) beznákladový, přitažlivý pro mladé.*“

Strategický program LEADER

MASiF podal Strategii se žádostí o podporu ve výzvě Ministerstva zemědělství dne 11. 12. 2007, s tím, že v případě schválení se získá na podporu projektů na Frýdlantsku v rozmezí let 2008 – 2013 cca. 8-10 milionů Kč za rok. Hlavním cílem programu LEADER je především, cituji: „*Frýdlantsko je venkovskou oblastí, která nabízí kvalitní podmínky života v obcích. Podnikání vytváří příležitosti k obživě a nepoškozuje cenné přírodní prostředí. Zemědělství se podílí na péči o kulturní krajinu. Kvalitní infrastruktura vytváří podmínky pro veškeré aktivity. Péče o přírodní, kulturní a historické dědictví znamená i jeho dobrou znalost a kreativní využívání ve prospěch udržitelného rozvoje. Frýdlantsko je prosperující oblast využívající příležitosti příhraničního regionu.*“ (MASiF, 2011). K naplnění cílů se bude dosahovat prostřednictvím projektů místních subjektů a také realizací vlastních projektů. Projekty budou vyhlašovány na základě opatření Strategie. Program LEADER je určen pro čerpání finančních prostředků místními akčními skupinami, které vytvářejí a realizují rozvojové strategie a také je určen místním subjektům, které realizují konkrétní projekty. (EAGRI, 2010).

Opatření Strategie (MASiF)

Místní produkce – zaměřuje se na zlepšení zastaralé a nevyhovující infrastruktury (rekonstrukce)

Rozvoj podniku – podporuje nezemědělské podnikání, vznik nových produktů

Marketing – propagační a komerční zhodnocení místní produkce

Lesy – využití potenciálu lesních oblastí

Pěkná obec – zaměřuje se na zlepšení infrastruktury v obcích a na vytváření podmínek ke zlepšení dostupnosti základních služeb v obcích (podpora místního kulturního a historického bohatství)

Cestovní ruch – zabývá se podporou podnikání v oblasti CR na venkově. Cílem opatření je různorodost venkovské ekonomiky a zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce, zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. Zaměřuje se tedy na podporu podnikatelských projektů v oblasti cestovního ruchu - ubytování na farmách, vytvoření podmínek pro tvorbu programů pobytu na venkově. Zvýšení kvality a rozšíření ubytovacích a stravovacích kapacit území.

Spolupráce – jejím cílem je rozvoj výrobních a zpracovatelských kapacit a propojení místních výrobců s výzkumnými pracovišti (MASiF, 2011).

6.4.2 Program rozvoje venkova ČR na léta 2007 – 2013

(Upraveno dle EAGRI, 2010)

Z tohoto programu byla vybrána OSA č. III., která se týká především podpory rozvoje životních podmínek ve venkovských oblastech a na diverzifikaci ekonomických aktivit na venkově.

Hlavními prioritami Programu rozvoje venkova jsou: vytváření pracovních příležitostí, podporování využívání obnovitelných zdrojů energie, zlepšení podmínek kvality života ve venkovských oblastech, ochrana kulturních památek a vzdělávání a informování hospodářských subjektů.

Dílčí součásti OSY III.:

Diverzifikace činností nezemědělské povahy

Toto opatření je zaměřené na výstavbu, modernizaci budov, strojů a technologií. Do tohoto opatření spadá i výstavba zařízení na obnovitelné zdroje energie a paliv.

Podpora zakládání podniků, jejich rozvoje

Specializuje se na podporování drobné výroby, řemesel a služeb hospodářství pro obyvatelstvo. Podpora je také zaměřena na výstavbu zařízení pro zpracování a využití obnovitelných zdrojů s cílem energetické soběstačnosti venkova. (Například v obci Jindřichovice pod Smrkem jsou větrné elektrárny, které do obecního rozpočtu přivádějí cca.3 miliony Kč ročně).

Obnova a rozvoj vesnic

Tímto opatřením se podporují základní vodohospodářské a technické infrastruktury obcí. Podporována je i obnova a budování komunikací, zlepšení vzhledu obcí a občanské vybavenosti.

Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Podporuje investice související s udržováním, obnovou a zhodnocováním a využitím kulturního dědictví (kulturních památek, kulturních prvků vesnic atp.) Podporuje i budování stálých výstavních expozic a muzeí.

Vzdělávání a informace

V tomto opatření je podpora směřována na vzdělávání a informování fyzických a právnických osob, které mají zájem rozšířit své podnikání na venkově v rámci aktivit podporovaných v ose III. v oblastech nezemědělské povahy, zakládání a rozvoje mikropodniků a venkovského CR, obnovy a rozvoje vesnic.

7 Situační analýza - cestovní ruch na území Frýdlantska

Tato část je zaměřená na vymezení celkového zkoumaného území. V této části je charakterizováno Frýdlantsko jeho polohou a přírodními předpoklady - geologií a geomorfologií (se zahrnutými významnými geologickými a geomorfologickými lokalitami, hydrologií, klimatografií) a také selektivními předpoklady v podkapitole 7.3.

Kapitola obsahuje nejprve informace o lokalizačních – přírodních předpokladech a selektivních předpokladech v rámci celistvého území Frýdlantska. O dalších předpokladech jakými jsou lokalizační (historická část + přírodní část) a realizační, hovoříme v podkapitole, kde zpracováváme údaje za katastrální území obcí.

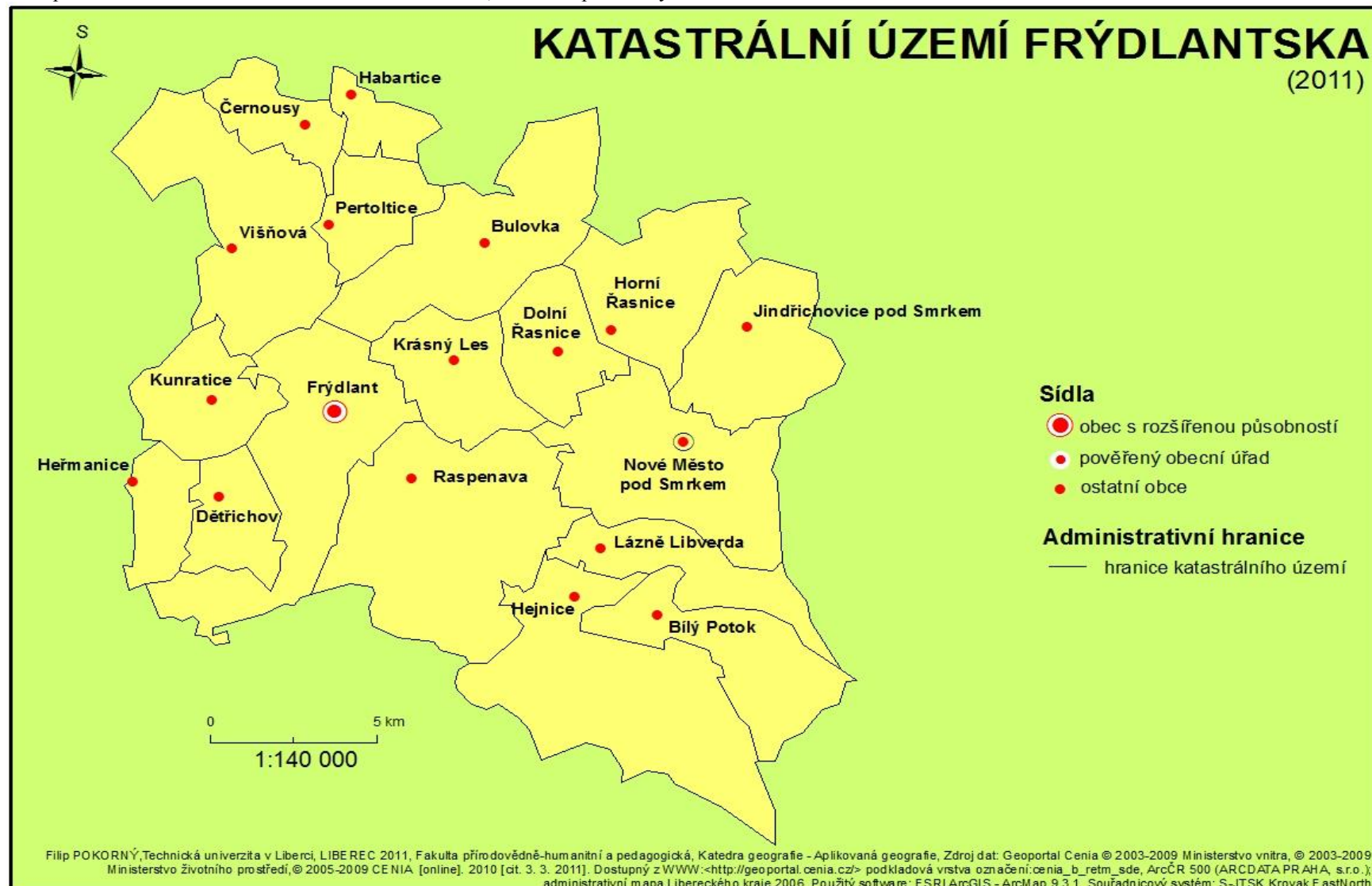
7.1 Vymezení území

Frýdlantsko se nachází na severu České republiky v Libereckém kraji. Leží ve stejnojmenném výběžku a tvoří jej frýdlantská pahorkatina. Z jižní a východní strany je odděleno masivem Jizerských hor a krajina se sklání k severozápadu k Žitavské pánvi. Nejvyšším bodem je hora Smrk (1124 m n.m.) a nejnižše položeným bodem je obec Ves (204 m n.m.). Na malém území jako je Frýdlantsko dochází ve vzdálenosti 23km k výškovému rozdílu 920m. Oblast je odvodňována řekou Smědou, která spadá do povodí Odry a vlévá se do Baltského moře. Frýdlantsko je přírodně pestrým územím rozkládajícím se na prudkých svazích a zvlněné pahorkatině. Nacházejí se zde zemědělské, potoční a lánové vesnice. Vládne zde i rozdílnější klima od zbytku Severních Čech, Jizerské hory tvoří jakousi hradbu – štít sudetské soustavy proti severozápadním větrům a proti dešťovým srážkám. V krajině jsou také zastoupené louky a pastviny, lesnaté a polní plochy. (Anděl - Karpaš, 2002). Frýdlantsko bylo ve středověku centrem obchodních cest, které umožňovaly jeho další vývoj ale přinášely také ohrožování v podobě loupežníků. Oblast je bohatá na kulturní a historické památky. Strukturu obyvatelstva tvořili především zemědělci a řemeslníci. (Doubnerová, 2008).

Obrázek 1: Mapa vymezení zkoumaného území – Frýdlantsko, autor: Filip Pokorný

Obrázek 2: Mapa zkoumaného území dle katastrálního území obcí, autor: Filip Pokorný

Tabulka 5: Počet obyvatel ORP Frýdlant k 1. 1. 2010

POČET OBYVATEL ORP FRÝDLANT k 1. 1. 2010	
Obce:	Počet obyvatel:
Bílý Potok	683
Bulovka	887
Černousy	344
Dětřichov	701
Dolní Řasnice	525
Frýdlant	7 637
Habartice	517
Hejnice	2 799
Heřmanice	232
Horní Řasnice	259
Jindřichovice pod Smrkem	679
Krásný Les	455
Kunratice	391
Lázně Libverda	473
Nové Město pod Smrkem	3 897
Pertoltice	282
Raspenava	2 850
Višňová	1 384
Celkem	24 955

Zdroj: RISY. Regionální informační portál[online]. 2010 - 2011 [cit. 12. 12. 2010]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs>, grafická úprava: Filip Pokorný

7.2 Přírodní předpoklady Frýdlantska

7.2.1 Geologická stavba území

Frýdlantský výběžek lze dle Demek (1970) z hlediska geologie zařadit do svrchní jednotky *Českého masivu* – a to do jednotky *pováriské*. Český masiv je pozůstatkem kolizního orosenu a patří také mezi dvě geologické uzemní jednotky (Český masiv a Západní Karpaty). (CENIA, 2010).

Území Frýdlantska je součástí nejsevernější jednotky Českého masivu, které se říká Lugická oblast (spodní stavba Českého masivu v Libereckém kraji – Lugikum). Stýkají se tu její 2 jednotky krkonošsko-jizerské krystalinikum a žulový masiv. V území se také nacházejí útvary třetihorních vulkanitů, zbytky pánevních sedimentů a čtvrtohorní usazeniny ledovcového původu. Během kaledonského vrásnění byly horniny v různém stupni přeměněny. Dle Honsa (2002, str. 4) – je nejznámější rumburská žula s modře zbarvenými křemeny a s výskytem modrošedých živců → skalní výchozy se objevují v údolí Smědé od Hartý, v Poustecké oboře a i v Jindřichovickém hřebeni. Povrch krajiny byl po vydatném odnosu do starších třetihor zarovnan do nevýrazného reliéfu. Došlo k usazování jezerních sedimentů, které se dochovaly dodnes mezi Vískou a Předlánci. Poslední fázi vývoje modelace krajiny bylo dle Honsa (2002, str. 6) období čtvrtohor – pleistocén. Kontinentální ledovec pronikl až k úpatí Jizerských

hor a dopravil tam velké množství štěrkovitého a písčitého materiálu, který pokrývá velkou část Frýdlantska. (Anděl - Karpaš, 2002).

7.2.2 Významné geologické lokality

Lokality byly vybrány na základě mapových podkladů webových stránek GEOLOGY (2010), kde byly uvedené a zakreslené. Z knihy Frýdlantsko (Anděl - Karpaš, 2002), byly vybrány další dvě lokality, které na stránkách GEOLOGY (2010) nebyly zaznamenány (Pohanské kameny a Skála Kukaň). Ke každé z nich náleží krátký popis.

- Důlní revír Nové Město pod Smrkem – Ludvíkov pod Smrkem
- Vápenný vrch - Raspenava
- Meandry Smědé - Andělka, Boleslav, Černousy, Předlánce
- Křížový vrch – Frýdlant
- Hadí kopec – Krásný Les u Frýdlantu
- Kodešův vrch u Heřmanic – Heřmanice
- Jizerskohorské bučiny – Bílý Potok, Hejnice, Lázně Libverda, Oldřichov v Hájích
- Prales Jizera – Hejnice
- Bílá skála – Srbská
- Rašeliniště Jizery – Bílý Potok
- Pohanské kameny – Višňová
- Skála Kukaň – Raspenava

Důlní revír Nové Město pod Smrkem

Se nachází v katastrálním území N. M. p. S. a to v části Ludvíkova pod Smrkem v oblast Rapické hory (708m n.m.) až Sviňského vrchu (756m n.m.) u N. Města pod Smrkem. Jedná se o historický důlní revír, kde se nacházejí svory a ortoruly jizerského krystalinika. Revír leží v CHKO Jizerské hory a zahrnuje známé štoly Beránek Boží, Bohatá útěcha, Rapold, František, Oukrop, Petr a Pavel, Erasmus, Nebeské vojsko a Nadílka štěstí. Vedle svorů a ortorul se vyskytují leptynity. Důlní revír je geologickou lokalitou, která byla doporučena jako lokalita k ochraně v CHKO. (Zdroj: GEOLOGY, 2010a).

Vápenný vrch Raspenava PR

Leží 300 m JV od kóty 423 Vápenný a 1 km V od železniční stanice Luh pod Smrkem. Jedná se o samostatný terénní útvar v podhůří Jizerských hor vystupující z mírné pahorkatiny dvěma vrcholy (418 a 423 m n. m.). Vrch je bohatou geologickou lokalitou se zbytky přirozených listnatých lesů, luk a starých lomů. (ZCHÚ vyhlášeno v roce 1999) Byly zde objeveny dvě nevelké krasové jeskyně Mackovčín a kol. (2002). Jedná se také o významnou lokalitu z hlediska stratigraficko – litologické korelace celé oblasti. Původně byla lokalita otevřena třemi lomy, dva spodněji ležící však byly zcela zlikvidovány. (Zdroj: GEOLOGY, 2010b).

Meandry Smědé PR

Krajinářsky hodnotné území údolní nivy řeky Smědé s vyvíjejícími se meandry se slepými rameny a se štěrkopískovými náplavy. Má chránit přirozený charakter říčního koryta se společenstvy rostlin, živočichů, mokřadů, říční nivy a svahového lesa.

(Zdroj: *Maloplošná chráněná území Libereckého kraje*. Přírodní rezervace Meandry Smědé [online]. 2011 [cit. 6. 4. 2011]. Dostupné z WWW:>http://www.kraj-lbc.cz/public/ozivpr/51_52.pdf

Křížový vrch PR - Frýdlant

Zalesněný svah na levém břehu Smědé. Je také přírodní rezervací. Zbytek klimaxových porostů -

dubo-habrové a dubo-lipové háje a suťové lesy s bohatým podrostem, vyhlášeno v r.1996. (Zdroj: GEOLOGY, 2010c).

Hadí kopec – Krásný Les

Se nachází v obci Krásný Les u Frýdlantu. Kopec představuje výrazný masiv čedičového tělesa. Lokálně se vyskytují teplomilné bylinné prvky. (Balatka, Kalvoda, 2006).

Kodešův vrch - Heřmanice

Vrch leží v severním okraji obce Heřmanice u Frýdlantu. Opuštěný rozsáhlý lom "čediče", který je částečně zarostlý na pahorku severně od obce (Kodešův vrch). Velká část ve vrcholových partiích elevace je odtěžena. Jeden z výstupů terciárního vulkanismu v severní části Lužických hor. Těleso tvoří alkalicky olivinický bazalt s výrazně zachovalou sloupcovitou odlučností. Na lokalitě je dobře odkryta šestihranná sloupcovitá odlučnost bazaltu. Sloupce místy tvoří kamenné varhany. (Zdroj: GEOLOGY, 2010d).

Jizerskohorské bučiny NPR

Pokrývají plochu severních svahů Hejnického hřbetu s hlubokými roklemi potoků, spadající strmě do údolí Smědé, v západní části je tvoří jižní i severní svahy Oldřichovského hřbetu, na východě strmé svahy západního výběžku Vysokého Jizerského hřbetu. Balvanité svahy s roklemi potoků, s kaskádami a vodopády, geomorfologicky významné útvary a dochovaná přirozená rostlinná a živočišná společenstva. Původní smíšený les tvoří významné geomorfologické útvary, dochovala se i rostlinná a živočišná společenstva. Roku 1999 bylo území prohlášeno NPR. (Zdroj: GEOLOGY, 2010e).

Prales Jizera PR

Jedná se o vrcholovou část druhé nejvyšší hory na české straně Jizerských hor na východním okraji Jemnického hřbetu. Jsou zde balvanité sutě a skalní bloky. Vyskytuje se zde vrcholova horská smrčina pralesovitého charakteru, která byla silně poškozena imisemi. (Zdroj: GEOLOGY, 2010f).

Bílá skála PP - Srbská

Skála je mohutnou skalní zdí, která je tvořená vypreparovanou křemenou žilou a jde o regionálně ojedinělý geologicky výtvar na Frýdlantsku. (Zdroj: GEOLOGY, 2010g).

Rašeliniště Jizery NPR

Tvoří jej pás, který se táhne v délce 11 km po pravém břehu Jizery ve směru SV-JV při státní hranici s Polskem. Tvoří jej komplex klečových porostů, živých vrchovišť, rašelinných a podmáčených smrčín, rašeliných luk a společenstev štěrkopískových náplavů meandrujícího toku Jizery. (Zdroj: GEOLOGY, 2010h).

Pohanské kameny – Višňová

Jsou tvořeny skupinou mohutných balvanů z rumburské žuly. Hornina je hrubozrnná, stejnoměrně zrnitá, s šedomodrými zrny křemene a modravě šedými až nažloutlými živci. (Anděl - Karpaš, 2002, str. 4).

Skála Kukaň - Raspenava

Skála leží na území katastru Raspenavy. Jedná se o skalní mísu, která je morfologickou zajímavostí na Frýdlantsku. (Anděl - Karpaš, 2002, str. 6).

Vrch Chlum – Raspenava

Se tyčí ve výšce 495 m n.m. Je to jeden ze znělcových výlevů na území Frýdlantska, kde byl nalezen minerál hanit. Chlum je také archeologické naleziště, kde se nacházejí nepříliš viditelné valy z keltského období. Nalezeny zde byly bronzové a železné nástroje. Vrch Chlum tvoří dominantu přírodního parku Peklo. (Anděl - Karpaš, 2002, str. 199).

7.2.3 Mineralogie

(Upraveno dle Honsa, 2002, str. 6)

Během tektonických a vulkanických procesů vznikly hlubší zlomové struktury v jižním a severním podhůří Jizerských hor, kde docházelo k postmagmatickým výronům oxidu uhličitého, který proplyňoval prosté vody. Ty v podobě „kyselek“ vyvěrají na zemský povrch. V Lázních Libverda byl znám jen jeden pramen. V roce 1876 byl objeven druhý, silně železitý (Mariin). O několik let později byly objeveny ještě další prameny, které se jmenovaly Kristián, Josefína, Wilhelm a Eduard. U Nového Města pod Smrkem se nacházejí také minerální prameny. Původně tam byly 3 vývěry kyselky. Dva vývěry byly postupně zasypány, kvůli sporům mezi novoměstskou radou a frýdlantskou vrchností. (Anděl - Karpaš, 2002).

7.2.4 Nerostné suroviny

(Upraveno dle Honsa, 2002, str. 7)

Na Frýdlantsku se v oblasti Raspenavy těžila železná ruda. Na Vápenném vrchu se těžil kromě vápence - magnetit, v Pekle limonit, na svazích Ořešníku krevel. Na Novoměstsku se dolovala cínová ruda – kasiterit (bezbarvý) a to u Sviňského vrchu, Měděnce a Rapické hory. Na Měděnci (Nové M. p. Smrkem) se těžil magnetit-pyrit-pyrhotin, z něž se získávala zelená skalice. Na Novoměstsku v Důlním revíru jsou důlní štoly zachovalé a dnes slouží jako zimoviště netopýrů, ale i jako geologická a technická památka. Na celém Frýdlantsku se také těžil stavební kámen (v malých lomech), drcené kamenivo, terciární jíly v oblasti mezi Višňovou, Poustkou a Vískou (Višňová), kaolinické jíly, štěrkopísky v Horní Řasnici (stále se těží) a malé množství rašeliny pro lázeňské účely v blízkosti Libverdy. (Anděl - Karpaš, 2002).

7.2.5 Geomorfologie

(Upraveno dle Poštolka, 2002, str. 9)

Tato část informuje o geomorfologickém členění, na jehož základě byla dle informací z mapového portálu CENIA (2010) zpracována tabulka níže a o geomorfologických lokalitách na území Frýdlantska.

Tabulka 6: Geomorfologické členění Frýdlantska

Geomorfologické členění území	
Systém	Podcelek
<i>Hercynský</i>	<i>Smrčská pahorkatina</i>
Provincie	<i>Jizerská pahorkatina</i>
<i>Česká Vysočina</i>	Okrsek
Soustava	<i>Vysoký jizerský hřbet</i>
<i>Krkonoško-jesenická</i>	<i>Albrechtická vrchovina</i>
Oblast	<i>Oldřichovská vrchovina</i>
<i>Krkonošská</i>	<i>Soušská hornatina</i>
Celek	<i>Smědavská hornatina</i>
<i>Frýdlantská pahorkatina</i>	
<i>Jizerské hory</i>	

Zdroj: Geoportal CENIA [online]. 2010 [cit. 12. 12. 2010]. Dostupné z WWW:> <http://geoportal.gov.cz/web/guest/welcome>, grafická úprava: Filip Pokorný

7.2.6 Významné geomorfologické lokality

Frýdlantské cimbuří

Leží v nadmořské výšce 900 m a je významným bodem Smědavské hornatiny. Nachází se mezi údolím Černého potoka a severním svahem Jizerských hor. Tvoří ho mohutné vrcholové skály na exfoliační klenbě z výrazně porfyrického granodioritu a adamellitu. Ze skalních útvarů je možné vidět skalní věže, jehly, mrazové sruby, pukliny, trhliny, odsedlé bloky, výklenky, kamenná moře, škrapy a skalní mísy. Vyskytují se zde také smíšené a smrkové porosty. (Anděl - Karpaš, 2002).

Kančí vrch

Je nejvyšším bodem Albrechtické vrchoviny – 680 m n.m. Tvoří ho vrcholová kupa se strukturně širokým denudačním hřbetem a dvoj-slídná až biotitická ortorula. Na svazích jsou balvany. Z porostů se zde vyskytují smrkové porosty, příměsí břízy a jeřábu, podrosty borůvky a třtiny. (Anděl - Karpaš, 2002).

Lysý vrch

Vrch je významným bodem Albrechtické vrchoviny 643 m n.m. Jedná se o suk tvaru ploché kupy s výskytem dvoj-slídné až biotitické ortoruly. Zbytek zarovnaného povrchu tvoří rozvodní hřbet. Vyskytují se zde rulové a žulové balvany a také suťové prameny. (Anděl - Karpaš, 2002).

7.2.7 Hydrologie

(Upraveno dle Poštolka, 2002, str. 10)

Frýdlantsko je, jako jedno z mála míst České republiky odvodňováno do Baltského moře, což je jeho zvláštností (viz. Šluknovský, Žacléřský a Broumovský výběžek – jsou také odvodňovány do Baltského moře). Frýdlantsko nelze oddělit od Jizerských hor (probíhá na nich rozvodí mezi Baltským a Severním mořem) z hydrografického hlediska stejně jako v případě geomorfologického poměru. Území Libereckého kraje

se nachází na hlavním evropském rozvodí. Severní část kraje, tj. Frýdlantsko, Žitavská pánev a přilehlé části Jizerských hor jsou odvodňovány přes Odru do Baltského moře, zbývající (většinová) část území přes Labe do Severního moře. (Zdroj: Povodňový portál Libereckého kraje, 2010). Vodními toky protékajícími na Frýdlantsku jsou: Smědá s přítoky: Libverdský potok, Pekelský p., Lomnice, Větrovský p., Řásnice, Višňovský p., Bulovský p., Saňský p., Javornický p., Andělský p., dále (nikoliv přítok Smědé) – Jindřichovický potok a řeka Oleška. (Anděl - Karpaš, 2002).

7.2.8 CHOPAV Jizerské hory¹⁰

(chráněná oblast přírodní akumulace vod)

CHOPAV Jizerské hory a Krkonoše jsou územně shodné s chráněnými krajinnými oblastmi. Na území CHOPAV Jizerské hory jsou vodárenské nádrže Souš a Josefův důl, které zásobují pitnou vodou oblastní vodovod Liberec – Jablonec n.N. a pramení zde Jizera a Lužická Nisa. CHOPAV Krkonoše navazuje na CHOPAV Jizerské hory, na území Libereckého kraje pramení levostranné přítoky Jizery. (Zdroj: Liberecký kraj, Ekologicky významná území, 2010).

- na území Frýdlantska se nachází i ochranné pásmo přírodních, léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod = LÁZNĚ LIBVERDA (kalcium-bikarbonátové kyselky se slabou mineralizací)
- jižním směrem od Nového Města pod Smrkem se nachází další minerální pramen, který je však méně mineralizovaný

7.2.9 Klimatografie

(Upraveno dle Poštolka, 2002, str. 11)

Na základě terénního šetření a pozorování jsem se rozhodl do této části umístit mnou vypořádané chování počasí v průběhu roku na Frýdlantsku, které je ovšem velmi individuální. Proto jsem se také rozhodl do Klimatografie zařadit i upřesňující část vypracovanou dle Poštolka, Anděl – Karpaš, 2002, str. 10).

7.2.10 Klimatografie vyplývající z pozorování

Podnebí – Frýdlant leží v oblasti mírného podnebí, nachází se sice na severu ale to neznamená, že by zde mělo být chladněji než jinde. *Jaro* - v jarních měsících se teploty pohybují v rozmezí 14 – 19°C ve stínu, deštivé dny se střídají se slunečnými, úhrny srážek jsou střední. *Léto* – příjemné teploty okolo 23 – 29°C ve stínu, ze začátku července více srážek = pozvolna ustávají a nahrazují je dlouhé slunečné dny s občasnými přívalovými dešti, v posledním desetiletí (2000 – 2011) se však objevují silné dešťové úhrny především na přelomu července a začátku srpna. *Podzim* – více deštivých srážek, silný vítr, teploty 9 – 15°C. *Zima* – silný vítr, velmi proměnlivé počasí, déšť se sněhem, sněžit začíná obvykle na konci listopadu nebo začátkem prosince, teploty –18 až do +12°C. V posledních letech na Frýdlantsku fouká velmi silný vítr, který z polí odvává půdu. Ovlivňuje i růst stromů, která pak rostou tím směrem kam vítr fouká = jsou natočené na východ. Když vítr ze západu odnáší půdu (prachové

¹⁰ Z hlediska přirozené akumulace vody lze považovat území Libereckého kraje za vodohospodářsky významné. Poměrně velkou část zasahují celkem tři chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV), v nich jsou samostatně chráněny jednotlivé vodní zdroje ochrannými pásmy, která zaujímají nezanedbatelnou část území (zejména okres Česká Lípa a severní hranice okresů Liberec a Jablonec n.N.). Jsou tu dvě chráněné oblasti přirozené akumulace povrchových vod - Jizerské hory a Krkonoše – stanovené Nařízením vlády ČSR č. 40/1978 Sb. a chráněná oblast přirozené akumulace podzemních vod Severočeská křída, stanovená Nařízením vlády ČSR č. 85/1981 Sb.

částice), tak zároveň sebou přináší z polské strany spraš z hnědouhelných dolů v Bogatynie. (Zdroj: Filip Pokorný).

7.2.11 Klimatografie podrobně

(Upraveno dle Poštolka, 2002, str. 10)

Klima se na Frýdlantsku odvíjí od jeho polohy. Na styku otevřené a rovinaté Severoněmecké nížiny a hradby pohraničních hor Českého masivu. Nárazovou a návětrnou stranu pro západní a severozápadní proudění od Atlantického oceánu (které přináší vydatné srážky), tvoří severní svahy Jizerských a Krkonošských hor. Proto je tato oblast patří mezi nejdeštivější místa střední Evropy. „*V Jizerských horách spadne o 20-50% více srážek, než jim přísluší.*“ (Poštolka, 2002). Naproti tomuto faktu, má část Frýdlantské pahorkatiny srážek výrazně méně. Oceánický ráz podnebí se projevuje především na návětrné straně Jizerských hor v celkových srážkových úhrnech a vyrovnanosti v průběhu roku. Srážkové úhrny a charakter rozložení srážek na území Kraje mění výrazněji svou podobou ve směru sever → jih. Severní část kraje, a to zejména celé Jizerské hory a jejich předhůří jsou výrazně vlhčí, než oblast Českolipska nebo Semilska. V Jizerských horách roční suma srážek překračuje 1000 mm, v centrální části hor i 1400 mm a na srážkoměrné stanici v Bílém Potoce dosahuje dokonce 1705 mm. (Anděl – Karpaš, 2002).

Patrné jsou rozdíly v počtu dnů se sněhovou pokrývkou. Nové Město pod Smrkem jich má 89 a naproti tomu Frýdlant jen 47. Nejvíce sněhu bývá v horské oblasti v osadě Jizerka. (Anděl – Karpaš, 2002). Sníh jako takový dokáže občas potrápít celé Frýdlantsko. V posledních 5ti letech se stále opakuje situace, kdy není možné se z Frýdlantska kamkoli dostat (v zimním období). Nejproblematictější přitom bývají úseky v Albrechticích u Frýdlantu a v Oldřichově v Hájích. Tyto hlavní spojnice zapadají sněhem a i přes veškeré úsilí jsou obtížně sjízdné. V extrémní situaci se z mého pohledu ocitlo Frýdlantsko v zimě 2010 – 2011, kdy se k hustému a vydatnému sněžení přidal i silný vítr (dokonce několikrát za celou zimu). Silnice i železnice byly místy zaváté až do 2,5 metru. To pro místní obyvatele představovalo závažný problém. Nemohli se dostat do zaměstnání a děti do škol. V horším případě dokonce lidé uvázli v Albrechtických serpentínách a čekali i několik hodin na obnovení sjízdnosti komunikace (z důvodu nehod, uvíznutých vyprošťovacích vozidel a především kvůli řidičům kamionů, kteří nerespektovali výzev Policie ČR a i tak se vydali na cestu – zcela ucpali silnici od Mníšku do Albrechtic a z Dětřichova do Albrechtic). Naštěstí někteří zaměstnavatelé byli vstřícní a omluvu nepřítomnosti v práci přijali.

Obrázek 3: Kolona aut v Albrechtických serpentinách, autor: Filip Pokorný

Frýdlantský výběžek lze rozdělit podle Poštolka (2002) z klimatického hlediska na dvě oblasti. Na západní část s dlouhým a teplým létem a na krátkou, mírnou, suchou zimu. Na východní část s krátkým létem, které bývá mírně teplé, vlhké a dlouhou, chladnou zimu s vyššími srážkovými úhrny. I na tak malé oblasti, jakou je Frýdlantsko, jsou poměrně výrazné klimatické rozdíly – to předurčuje reliéf krajiny.

Tabulka 7: Klimatické oblasti na Frýdlantsku,

Klimatické oblasti ORP Frýdlant					
dle Quitta	MT2	MT7	MT9	CH6	CH7
Letní dny	20 – 30	30 – 40	40 – 50	10 – 30	
P. dní s T 10C	140 – 160	140 – 160		120 – 140	
Mrazové dny	110 – 130			140 – 160	
Ledové dny	40 – 50		30 – 40	60 – 70	50 – 60
Teplota v lednu	-3 až -4	-2 až -3	-3 až -4	-4 až -5	-3 až -4
Teplota v červenci	16 až 17		17 až 18	2 až 4	4 až 6
Srážkový úhrn ve veg. Období (mm)	450 – 500	400 – 450		600 – 700	500 – 600
Srážkový úhrn v zimním období	250 – 300			400 – 500	350 – 400
P. dnů se sněhovou pokrývkou	80 – 100	60 – 80		120 – 140	100 – 120

Zdroj: Ovocnářská unie. Charakteristiky klimatických regionů ČR [online]. 2011 [cit. 6. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> [http:// www.ovocnarska-unie.cz/web/web-sispo/klimreg/tabreg.html](http://www.ovocnarska-unie.cz/web/web-sispo/klimreg/tabreg.html), grafická úprava: Filip Pokorný

Tabulka 8: Porovnání vybraných ukazatelů za LBC kraj a ČR

Klimatické údaje za ČR a za Liberecký kraj 2010				
Měsíc a oblast	Průměrná teplota		Úhrn srážek v mm	
	LBC kraj	ČR	LBC kraj	ČR
leden	-5,5	-5	59	59
únor	-1,9	-1,8	31	26
březen	2,1	2,7	73	34
duben	7,2	8,1	27	48
květen	10,7	11,5	135	134
červen	15,9	16,7	59	74
červenec	19,4	20	116	118
srpen	16,3	17	298	150
září	10,6	11,3	155	85
říjen	6	6,1	13	13

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav ČR [online]. 2008 [cit. 6. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> http://www.chmu.cz/portal/dt?JSPTabContainer.setSelected=JSPTabContainer%2FP1_0_Home&last=false., grafická úprava: Filip Pokorný

Tabulka 9: Klimatické údaje za vybrané stanice Liberec a Praha 2010

Klimatické údaje za stanice Liberec a Prahu 2010						
Měsíc a oblast	Průměrná teplota		Úhrn srážek v mm		Sluneční svit v h.	
	Liberec	Praha	Liberec	Praha	Liberec	Praha
leden	-5,5	-3,2	49,3	46,5	40,5	35,8
únor	-1,6	0,3	32,1	11,2	39,5	51,9
březen	2,7	5,2	67,3	11,8	126,1	144,4
duben	7,3	10,7	27,6	20,9	199	221,5
květen	10,6	13,2	143,4	68,7	65,2	86
červen	15,8	19,1	79	65,4	241,4	237,3
červenec	19,5	23,1	156,6	85,6	256,3	267
srpen	16,5	19,3	414	112,2	143,5	156
září	11,1	13,5	170	67,7	140,2	143,3
říjen	6,3	8,4	12,2	7,8	128,9	131,2

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav ČR [online]. 2008 [cit. 6. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> http://www.chmu.cz/portal/dt?JSPTabContainer.setSelected=JSPTabContainer%2FP1_0_Home&last=false., grafická úprava: Filip Pokorný

(Informace za listopad a prosinec nejsou zaznamenány z důvodu jejich nenalezení na stránkách Českého hydrometeorologického ústavu).

7.3 Selektivní předpoklady

V souvislosti s těmito předpoklady jsme hovořili již na straně 16 v části 4. kapitoly (4.1.2 Předpoklady). Mariot (1983) řadí mezi objektivní faktory (selektivních předpokladů) vnitropolitickou situaci, demografické skutečnosti, ekonomické předpoklady nebo také kvalitu životního prostředí.

V aplikaci selektivních předpokladů se jeví Frýdlantsko jako vnitropoliticky stabilní a bezpečnou oblastí s občasným výskytem nežádoucích jevů (povodně, vichřice, sněhová kalamita). Problémy s kriminalitou mají spíše příhraniční obce, kde není přítomná Policie ČR a policisté tam musejí dojíždět ze vzdálenějších měst (Liberecký deník, 2010). Z hlediska požární bezpečnosti je zde fungující síť SDH nebo profesionálních hasičů.

V případě ekonomických předpokladů, lze Frýdlantsko považovat jako za ekonomicky slabou oblast (RISY, 2010 a Liberecký kraj, 2010). Vyskytuje se zde vysoká míra nezaměstnanosti mezi 10-22% (MPSV ČR, 2010). Vysoká míra nezaměstnanosti s sebou přináší logicky nižší kupní sílu obyvatel. Po hospodářském útlumu v roce 2008 odešly z Frýdlantska velké podniky a ekonomická situace se tak ještě zhoršila.

Mariot (1983) také hovoří o kvalitě životního prostředí. Zde můžeme hovořit o schopnosti území přijmout turisty z oblastí, kde je špatné životní prostředí (respektive schopnost území nabídnout kvalitnější – čistší prostředí). V tomto ohledu lze vyzdvihnout např. obec Lázně Libverda, kam jezdí lidé na léčebné pobyty a také podhorské obce – Hejnice, NMPS, Jindřichovice. Ovšem je důležité uvědomit si paradoxní situaci, která je na Frýdlantsku. Ta spočívá na polské straně v podobě tepelné elektrárny Turów. Dle Poštolka (2002) převládají na Frýdlantsku západní větry – to znamená, že Frýdlantsko je vystaveno dopadání částic (spalovaného uhlí) na své území.

7.4 Rozhovor

V této práci byla zvolena i metoda cíleného pohovoru, jejímž cílem mělo být zjištění fungování jednoho agroturistického zařízení a také fungování městského informačního centra. Pro tuto metodu byl vybrán Penzion Selský Dvůr v Raspenavě a MIC ve Frýdlantě.

7.4.1 Selský dvůr

Selský dvůr je ubytovací zařízení, které funguje již 13 let a zaměřuje se na oblast cestovního ruchu – agroturistika.

Areál statku s pozemky a budovami, byl zakoupen a prošel si kompletní rekonstrukcí. Majitelé se přitom snažili vše uvést do původního stavu – tedy zrenovovat vnitřní prostory budovy tak, jak tomu bylo kdysi. Selský dvůr má certifikaci ECEAT (European Centre for Ecology and Tourism), je členem Svazu venkovské turistiky a majitel pan Němec se podílel na založení místní akční skupiny mikroregionu Frýdlantsko (MASIF).

Co je hlavním cílem podnikání, kromě vytváření zisku, jaká je podstata zařízení? To spočívá především v možnosti nabídnout klid a odpočinek a různé formy relaxace. Podstatné je nabídnout agroturistiku jako produkt.

V nabídce služeb pro využití volného času je např. zapůjčení jízdních kol pro výlety do okolí, jízda na koních přímo na farmě, nebo jejich využití na hippostezkách nebo možnost zúčastnit se menších hospodářských prací. Návštěvníci si tak mohou vyzkoušet pracovat se zvířaty, jakými jsou ovce, kozy, prasata, králíci. Možné je také ochutnat místní produkci – medu, kozího sýra (ten se ovšem nesmí prodávat, protože v agroturistickém středisku není odpovídající prostor z hygienického hlediska dle norem EU a Krajské hygienické stanice).

Práce se zvířaty je přínosná v tom, že člověk získává kontakt s živou přírodou a může se jí tak dotknout. Dalším faktem je, že některé městské děti, díky technologickému rozvoji společnosti, nevědí, jak vypadají některá zvířátka. Cituji pana Němce: „Jsou zvyklé na mlíko z krabice, a pak se ptají, co to teče bílého z kravičky, ovečky.“

Majitelé nově vystavili dětské hřiště, pro rodiny s dětmi a tenisový kurt pro aktivní odpočinek. Další aktivitou, kterou lze provozovat a která je také jako výše zmíněné aktivity/služby turisty využívána, je keramická dílna. Návštěvník si tak může z hlíny „uplácat“ cokoliv a následně si produkt i vypálit v peci. Tato aktivita je dílem paní Jiřiny Němcové.

Co se týká skladby turistů tak z počátku podnikání se jednalo zejména o st. příslušníky Německa a Holandska (Nizozemsko) – to bylo tak cca. 80%. S postupem času se však skladba měnila a největší změna nastala s hospodářskou krizí (2008). Ta se projevila na úbytku zahraničních návštěvníků, které však nahradili čeští turisté a skladba se tak prohodila na 80% Čechů a 20% cizinců. Samozřejmě do Selského dvora jezdí i školní zájezdy – především školy CR. Pokud se jedná o rodiny s dětmi, které mají domácí zvíře (pes, kočka, morčata) – není problém si je přivést s sebou. U agroturistického zařízení se totiž počítá, na rozdíl od jiných typů zařízení – s možností umazat se od bláta atd. (Textové zpracování rozhovoru: Filip Pokorný, zdroj: Zdeněk a Jiřina Němcovi, 2011).

7.4.2 Městská informační centra a jejich činnost (MIC)

MIC je považováno obcemi za nástroj k poskytování informací a služeb souvisejících s turistikou, ale i s mnoha dalšími. Těchto služeb využívají jak místní obyvatelé, tak i návštěvníci – domácí i zahraniční. Mezi nejčastější uživatele MIC ve frýdlantském regionu patří turisté z Německé spolkové republiky a z Polska, výjimkou však nejsou ani turisté z Nizozemí a další. *(Větší návštěvnost občanů Německa a Polska je dána hraničením Frýdlantska s Polskem a velmi blízkými hranicemi s Německem).*

7.4.3 Činnost MIC

Co všechno zajišťuje městské informační centrum a v čem spočívá jeho práce? Informace se dají samozřejmě zjistit na obecních www stránkách, v záložce MIC. Od referentek MIC Frýdlant (Marie Kolářová, Radka Wittmayerová) se mi podařilo získat informace v čem spočívá náplň jejich práce.

Je nutné komunikovat se spřátelenými obcemi a „ičkami“, se kterými se vytváří komunikace a předávají informace cca. 1x za měsíc. Klade se důraz na obvolávání a dotazování. Shromažďují data o provozovatelích a akcích a provádějí propagaci a distribuci pomocí různých forem – prezenční forma nebo katalogy, brožury a suvenýry, vlastní prodej. Z vlastní iniciativy MIC může zadávat vlastní prospekty (přihlíží se na rámec distribuce x cena za provedení), jejichž celkové zpracování respektive tisk a úprava trvá v rozmezí 1-2měsíců v závislosti na obsáhlosti.

Nasbíraná data je samozřejmě potřebné aktualizovat – z tohoto důvodu existuje jejich seznam, který se průběžně doplňuje → datový sklad a redakční systém. MIC také přijímá podněty od občanů nebo firem. Pracovnice posílají podněty na vkládání odkazů a informací k akcím na 5 různých internetových stránek – městské stránky, stránky Libereckého kraje, Mikroregionu Frýdlantsko, na stránky Lázní Libverda a na freedlantsko.eu. Informace se zasílají i na polskou a německou stranu – ale to se týká hlavně akcí města Frýdlant.

S postupem internetových technologií, nás zajímalo, jestli MIC využívá i možnosti propagace přes Youtube (videa a foto-sekvence, prezentace), Facebook (široké možnosti využití, fotografie, videa, diskuse atd.) , Twitter (podobné jako Facebook) nebo Panoramio (Panoramio je součástí internetového serveru Google, kam lze nahrávat

fotografie a umisťovat je přímo na místo, kde daný objekt leží). Jsou to služby, které se dají vhodně použít pro propagaci obcí a zajímavých míst v podobě umisťování informací a jejich sdílení s ostatními, s ukázkami obrázků a videí. Jednoduchá a snadná možnost „zviditelnit se“. Správu může provádět jedna osoba a nemusí se spoléhat na další „lidský kapitál“, jestli na Váš podnět informace umístí na své stránky. Těchto internetových možností MIC nevyužívá z důvodu, že by se jednalo o správu už mnoha www stránek/profilů. Ale jak mi bylo sděleno tak Gymnázium Frýdlant provozuje Digi Náves na stránkách České televize (dostupné z WWW:><http://www.ct24.cz/diginaves/frydlant/>), kde jsou čtenářské příspěvky, fotografie a videa místních obyvatel.

MIC v loňském roce a z vlastní iniciativy rozšířilo nabídku svých služeb o prodej nebo možnost rezervace vstupenek do Betléma, jízdenky, E vstupenky do divadel (př. F. X. Šaldy) a Ticket Pro (Liberec, Jablonec), které jsou velmi využívány. Výhody spočívající v rozšíření činnosti o tyto služby jsou v ušetřeném čase klientů. Bylo zjištěno, že všech činností a aktivit MIC využívají především místní obyvatelé a turisté z Čech, Polska, Německa a Holandska (Holandánie mají dokonce i své arboretum v obci Bulovka). (Textové zpracování rozhovoru: Filip Pokorný, zdroj: pracovnice MIC Frýdlant, 2011).

7.5 Katastrální území obcí a CR

7.5.1 Bílý Potok

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 683 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 1
- Katastrální území: 1
- Katastrální výměra: 1 821 ha
- Nadmořská výška: 430 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010a

Historie obce

Vznik Bílého Potoka se datuje k roku 1594, kdy se na základě příkazu Melchiora z rodu Redernů přikročilo k úpravám terénu pro vystavění vesnických obydlí. K tomu však bylo potřeba svolení od majitele panství. Ten žádosti vyhověl a vyhradil část území – revír, pro mýcení stromů a pro připravení orné půdy. Po roce 1603 se zde usadilo na 36 poddaných a jméno vesnice bylo Weisbach podle potoka, který vsí protékal. Po 30leté válce se Bílému Potoku nevyhnula emigrace obyvatel. Důležitou roli sehrál i Hejnický kostel, ke kterému byl Bílý Potok přifařen. (Anděl – Karpaš, 2002).

Obci velmi pomohlo vybudování silnice přes Jizerské hory a také to, že se obec napojila na železniční síť Frýdlantských okresních drah (1900). Obec se tak stala střediskem CR a branou do Jizerských hor. Díky rozvoji turistiky se dřívější obytná stavení přeměnila na ubytovny a hostince – Bártlova bouda, turistická chata Hubertka. Hrabě Clam-Gallas nechal vystavět i lovecký zámček na Smědavě. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Obec Bílý Potok se nachází v jihovýchodní části výběžku v blízkosti Jizerských hor. Protéká jí řeka Smědá a potoky – Bílý potok, Černý potok a Hajní potok. Okolí Bílého

Potoka je tvořené loukami a lesy. Lze tedy říci, že zde převažují lesní a zemědělské pozemky. (Terénní průzkum, 2010). Obec je venkovského typu a patrná je dominantní kostela Nejsvětější Trojice z roku 1880 – 1890. Přírodní atraktivitou je i chráněná plocha Nad koupalištěm, kde se nachází mokřadní louky s cennými vodními společenstvy. (Anděl – Karpaš, 2002).

Z přírodních atraktivit jistě stojí za zmínku vrcholy Jizerských hor, jako jsou Frýdlantské cimbuří, Paličnick, Smědávská hora, Tišina, horu Smrk s rozhlednou a vyhlídku na Kočičích kamenech. K návštěvě těchto míst může posloužit jako základna část obce Bílý Potok – Smědava, která je hlavní křižovatkou turistických a cyklistických tras, v zimě nástupnickým místem Jizerskohorské magistrály. (Anděl – Karpaš, 2002).

Z klimatologického hlediska lze Bílý Potok zařadit do oblasti mírně teplé MT7 a chladné oblasti CH7. (Anděl – Karpaš, 2002).

Ze sportovních akcí se zde konají fotbalová utkání.. Fungují zde také různá spolková uskupení – Klub důchodců, Občanské sdružení Bílý Potok Veselejší, Občanské sdružení za obnovu kostel Nejsvětější Trojice, Sbor dobrovolných hasičů, Cvičení žen, Moderní tance taneční školy A. Styl. Obec pořádá bílopotocký masopust. (Terénní průzkum, 2010).

Realizační předpoklady

Přes Bílý Potok vede jedna hlavní silniční komunikace II. třídy č. 290 a přítomná je i železniční trasa se zastávkou. V obci jsou cyklistické stezky a turistické trasy – regionální cyklotrasy s propojení Polska a Krkonoš. Nechybí zde ani pobočka České pošty. Zjištěno bylo pouze jedno sportoviště – to je podle mne velmi málo. Ubytovat se je možné v několika druzích zařízení, kam je možné se chodit stravovat, či na zábavu. (Terénní průzkum, 2010).

Tabulka 10: Ubytovací zařízení v Bílém Potoce,

NÁZEV	KAPACITA os.	CENA	STRAVOVÁNÍ	PARKOVÁNÍ
Privát JINDŘICH REJN	6	300-390	ANO/S	U OBJEKTU
Penzion JINDŘICH REJN	5	170-210	ANO/S	U OBJEKTU
Penzion POLEDNÍK	35	170-210	ANO/S,P,PP	xxx
Penzion KRAKONOŠ	150	<200	ANO	xxx
BÁRTLOVA BOUDA	16	350-510	ANO/S,P,PP	U OBJEKTU
Horská chata SMĚDAVA	40	130-190	ANO	U OBJEKTU
Rek. středisko U ZÁTIŠÍ	xxx	180-250	NE	U OBJEKTU
Tur. chata HUBERTKA	33	xxx	ANO	U OBJEKTU
Rek.zařízení JIZERKY	111	150-700	ANO/S	V AREÁLU

Zdroj: Frýdlantsko. Ubytování a stravování [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.frydlantsko.cz/cs/pro-navstevniky/ubytovani-a-stravovani.html>>., grafická úprava: Filip Pokorný

Komentář

Bílý Potok lze na základě předpokladů pro rozvoj CR považují za obec vhodnou pro aktivity spojené s CR. Na základě šetření a dostupných dat se zde vyskytují tyto formy CR – rekreační, kulturně poznávací, náboženský a sportovně zaměřený př. incentivní. Klidné prostředí, řada přírodních zajímavostí a kulturních památek spolu s infrastrukturou, tvoří vhodnou základnu pro středisko CR. Obec má dobré předpoklady.

7.5.2 Bulovka

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 887 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 3
- Katastrální území: 3
- Katastrální výměra: 2 884 ha
- Nadmořská výška: 320 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010b

Historie

Jedna z nejstarších obcí – 1346. Bulovka byla kdysi rozdělená na dvě části. Jedna z nich patřila k frýdlantskému a druhá ke grabštejskému panství. V obou částech byly lenní statky, které v 16. století odkoupil hrabě Gallas. Obec byla postižena válkou i emigrací a také stupňováním nevolnických povinností. Obec byla zemědělského charakteru a později v 19. století se v ní rozmáhalo tkalcovství. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Bulovka leží v severní části výběžku a skládá se z obcí Bulovka, Arnoltice a Dolní Oldříš. Převažují zde především zemědělské plochy s výjimkou Dolní Oldříše, kde převažují lesní plochy. Obcemi protékají Bulovský a Arnoltický potok. Z památek se zde nachází v každé obci kostel – v bulovském kostele sv. Michaela je plně funkční věžní hodinový stroj, kostel sv. Martina v Dolní Oldříši je bohatě vybaven a je v něm nainstalována galerie fotografií a kostel sv. Magdalény v Arnolticích. Z podobných staveb je zde i kaple sv. Michaela. Ve všech obcích lze najít celkem 19 registrovaných památek. Je zde řada pomníčků a i tvrz v Oldříši. Ke koupání je možné využít rekreačního areálu nebo tři vodních ploch – rybníků, především v rybníce Hlíňák. (Terénní průzkum, 2010).

Arnoltice spadají do klimatické oblasti MT9, Bulovka MT9 a MT2, Dolní Oldříš do oblasti MT2. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

V obci chybí železniční trať a je tak dostupná pouze silničně a to po komunikaci I. třídy č. 13. (Především Arnoltice → Bulovka a Oldříš jsou přístupné po komunikacích II. a III. třídy. Bulovkou a Oldříši probíhá regionální cyklotrasa. Ze zařízení, kde se dá ubytovat je zde pouze turistická ubytovna se zázemím – tenisové kurty a bazén. Na území obce byla zjištěna celkem 4 sportoviště. Nakoupit je možné v Arnolticích v potravinách Smíšenka, v Bulovce potraviny Univerzal. Ke stravovacím účelům lze využít služeb restaurace u Mostu nebo restauraci u Juklů. Obcí neprochází značená cyklotrasa. Za vhodné k navštívení považují například i arboretum, které mají v Bulovce Nizozemci nebo farmu s chovem koní. (Terénní průzkum, 2010).

Tabulka 11: Ubytovací zařízení v Bulovce

NÁZEV	KAPACITA os.	CENA	STRAVOVÁNÍ	PARKOVÁNÍ
Tur. UBYTOVNA	20	120	ANO	V AREÁLU

Zdroj: Frýdlantsko. Ubytování a stravování [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.frydlantsko.cz/cs/pro-navstevniky/ubytovani-a-stravovani.html>>., grafická úprava: Filip Pokorný

Komentář

Obce by mohly těžit především z rekreačního, sportovního, kulturně poznávacího a náboženského CR. Pro rekreaci a nábožensky CR mají obce dobrý předpoklad. Mohly by využít své polohy na komunikaci I. třídy a také využít prvků, které jsou přítomné. Významným bodem pro rozvíjení CR vidím přítomnost farmy chovných koní, čehož by se dalo využít pro utváření hipostezek. Velkým přínosem by mohlo být zřízení agroturistického centra.

7.5.3 Černousy

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 344 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 3
- Katastrální území: 3
- Katastrální výměra: 856 ha
- Nadmořská výška: 263 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010c

Historie

První zmínka se datuje k roku 1385 v souvislosti se šlechticem Heyneckem z Černous. Obec vlastnily a spravovaly různé rody venkovské šlechty, až v roce 1663 odkoupili vesnice Gallasové. Katastrofou pro Černousy byl požár v roce 1671 a protireformační akce. Obyvatelé přijali katolickou víru ale po týdnu uprchli do Lužice. I tak se nakonec obec vzpamatovala a obyvatelé pracovali na poplužním dvoře Clam-Gallasů. Po vybudování železniční trati v 19. století s propojením Frýdlant a Zhořelec se staly Černousy poslední stanicí na české straně. Staly se tak dopravním centrem pro celé okolí. Černousy tak vystoupily ze stínu sousední Vsi a rozšířil se také výroba v dřevozpracujícím průmyslu. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Černousy leží v severní části Frýdlantského výběžku v údolí řeky Smědé a skládají se z částí Boleslav, Ves – přičemž Ves je nejsevernější obcí libereckého okresu. Obec je lokalizována v blízkosti hranic s Polskou republikou. Okolí obce tvoří zemědělské pozemky – louky a pastviny, a také lesní plochy. Z vodních ploch se zde vyskytuje velký rybník Dubák, který tvoří s meandry řeky Smědé přírodní rezervaci. Rybník je přímo ptačí rezervací s výskytem jeřába popelavého. Z historických staveb se v KÚ Černous nachází kostel sv. Vavřince, kaple sv. Jana z Nepomuku, který nechal vystavět hrabě Clamm-Gallas jako modlitebnu ke svému zámku (dnes již zbořený). Klimatická oblast MT9. Fungují zde dva spolky – SDH a Myslivecké sdružení Černousy-Předláne. (Terénní průzkum, 2010).

Realizační předpoklady

Černousy jsou polohově situovány na silnicích III. třídy a na celostátní železnici s hraničním přechodem, přes který se zajišťuje nákladní přeprava. Územím prochází regionální cyklotrasa. Na konci Vsi je hraniční přechod pro kola a pro pěší. Občerstvit se je možné v restauracích U kaštanu a Pod lípou. V případě ubytování lze využít historický Dvůr Hlaváč, který je zaměřený na ekologické hospodářství a jeho součástí je malé zemědělské muzeum. Nachází se zde také obchod se smíšeným zbožím, veřejná knihovna s internetem, zdravotní a zubní středisko. V obci se nachází jedno zařízení pro sportovní účely. (Terénní průzkum, 2010).

Tabulka 12: Ubytovací zařízení v Černousích

NÁZEV	KAPACITA os.	CENA	STRAVOVÁNÍ	PARKOVÁNÍ
DVŮR HLAVÁČ	12	360	ANO	V AREÁLU

Zdroj: Frýdlantsko. Ubytování a stravování [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.frydlantsko.cz/cs/pro-navstevniky/ubytovani-a-stravovani.html>>., grafická úprava: Filip Pokorný

Komentář

Obec Černousy a její dílčí části mají vhodný potenciál pro rozvoj. K tomuto závěru docházíme z hlediska přítomnosti několika historických památek a také a to především z výskytu přírodní rezervace – meandry řeky Smědé a rybník Dubák (největší v okolí). Plusem je i hraniční přechod a železnice, ale že by obci přinášely rozvoj? Zatím pouze zajišťují propojení – dalo by se toho jistě využít, protože v blízkosti hranic je z polské strany přítomný rekreační areál Witka. Černousy se z mého pohledu hodí na tyto formy CR – vzdělávací, kulturně poznávací, sportovní a rekreační. V závislosti na fungování Dvora Hlaváč se v obci vyskytuje venkovská forma CR a to ekoagroturistika.

7.5.4 Děřichov

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 701 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 1
- Katastrální území: 1
- Katastrální výměra: 972 ha
- Nadmořská výška: 355 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010d

Historie

Vznik obce se předpokládá v období německé kolonizace ve 14. století. První zmínka pochází z frýdlantského urbáře z roku 1381 – 1409. Vesnice vyrostla na místě napojení cesty z Chrastavy do Frýdlantu a z Žitavska. Vesnici vlastnili majitelé z frýdlantského panství a jednalo se o vrchnostenskou vesnici. Během perzekuce v reformačním hnutí, opustili ves lidé z 15 usedlostí. V roce 1780 došlo k parcelaci panského dvora a tak vznikla nová vesnice Kristiánov. Způsobem obživy obyvatel bylo zemědělství a tkalcovství. Textilní výroba se stala základem dalšího rozvoje. Klingerova tkalcovská továrna byla přestavěna na textilku. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Děřichov je situován v údolí pod Albrechticemi. Protéká jím říčka Oleška přes kterou vedou spojovací mosty, které vytvářejí důležité spojení s městem Frýdlant a zbytkem Frýdlantska. Děřichov tak utváří jedinečnou vstupní bránu do Frýdlantského výběžku. Okolí obce je utvářeno řadou zemědělských pozemků ale i lesů. Přítomna je jedna vodní plocha – rybník. Jako historické atraktivity jsou k vidění kostel sv. Anny, smírčí kříže, několik hrázděných domků a technické památky – Klingerova továrna s cihlovými budovami, které dnes slouží jako bytové jednotky. Zajímavostí je i Lipový vrch, ze kterého je krásný výhled (zejména v jarních měsících jsou stromy na Lipovém vrchu krásně rozkvetlé). Na území obce působí SDH Děřichov a sportovní oddíly TJ Viktoria a TJ ST Viktoria. Akce, které se v obci konají, jsou v podobě zábav – Velikonoční zábava, taneční zábavy, soutěž o pohár starosty, hasičské soutěže a další. (Teréní průzkum, 2010).

Klimaticky spadá Dětrichov od oblasti mírně teplé MT9. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Dětrichov je spojen s okolím hlavním silničním tahem I. třídy. V KÚ byly zjištěny 4 sportovní zařízení, s možností využití jako rekreačního areálu. Jsou zde stravovací zařízení – hospoda U Zelanyů (motorest), U Českého stolu a U Papriček. K nakupování je možné využít jeden obchod se smíšeným zbožím a večerku U Kubátů. K dispozici je veřejná knihovna a pobočka poštovního úřadu (tuto pobočku chce Č. Pošta uzavřít, což by obci přineslo značné komplikace). K relaxaci a regeneraci lze kromě sportovišť a klidových zón v obci využít požární nádrž a rybník ke koupání, nebo cyklostezky. (Terénní průzkum, 2010).

Komentář

V obci Dětrichov jsou patrné značné rozdíly. Má vodní plochy ke koupání i kvalitní zázemí pro CR a leží na hlavní komunikaci na Frýdlantsku. Přesto zde chybí ubytovací zařízení, což Dětrichov staví do nevýhody oproti ostatním obcím. Jako rekreační areál by šlo využít zázemí sportovišť, které je v klidné části obce. Obec by mohla sloužit i jako vstupní brána do Jizerských hor, protože až k jejím hranicím sahá CHKO Jizerské hory. Vhodné by bylo i využití místních zemědělců, kteří chovají dobytek a koně – jezdecké stanoviště pro hipostezky. Formy CR v obci – rekreační a sportovně zaměřené, potencionální rozvoj spatřují v možnostech agroturistiky.

7.5.5 Dolní Řasnice

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 525 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 1
- Katastrální území: 1
- Katastrální výměra: 1 294 ha
- Nadmořská výška: 355 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010e

Historie

První zmínka o vsi je zapsaná ve frýdlantském urbáři z roku 1381. Dolní Řasnice byla tehdy vrchnostenskou vesnicí se 40 domy. Od poloviny 16. století se zde nacházelo léno rodiny Resselů a dalších. V důsledku proti reformačních akcí poklesl počet usedlostí ze 100 na 30 obydlených. Počet obyvatel začal narůstat až po třicetileté válce – v té době se stala Dolní Řasnice jednou z nejlidnatějších zemědělských obcí na Frýdlantsku. Zemědělský ráz si obec dochovala až dodnes. Na území obce byla i textilní továrna založená Josefem Resselem. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Obec leží ve vzdálenosti 6 km severovýchodním směrem od Frýdlantu. Okolí tvoří s převažujícím zastoupením zemědělské pozemky. Dolní Řasnice je tvořená souvislou zástavbou podél říčky Řasnice. Mezi významné památky, které lze v Dolní Řasnici navštívit se řadí pomník Hanse Kulicha, lidové hrázdné stavby a kovárna Ondřeje Stelziga. V obci fungují občanská sdružení – SDH, Svaz žen, sportovci, včelaři a myslivci. Zajímavostí je lom, kde se těží šterk, a v blízkosti lomu se také nachází čedičové výstupy. (Terénní průzkum, 2010).

Klimatické zařazení do oblasti MT9 a MT2. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Dolní Řasnice má spojení s ostatními obcemi zajištěné železniční a silniční dopravou (silnice je III. třídy), je zde také značená cyklotrasa. V obci funguje kulturní dům Koruna, pošta. Zjištěny byly na území obce dvě sportovní zařízení. Ke koupání je vhodná vodní plocha místního rybníku – další možnost nebyla zjištěna. (Terénní průzkum, 2010).

Komentář

U Dolní Řasnice vidím nevýhodu v blízkosti velkého střediska CR Frýdlantu, kam je soustředěno více aktivit. Ovšem této nevýhody by mohla obec využít, kdyby se zaměřila na rekreační CR. Blízkost Frýdlantu, lze využít jako možnost výchozí stanice pro zahajování cest do okolí – přeci jenom v Dolní Řasnici je mnohem větší klid, nežli ve Frýdlantu. Chybí zde ubytovací zařízení. Potenciál zde vidím ve využití starých, opuštěných objektů. Formy CR – sportovně zaměřený, šlo by uplatnit agroturistikou formu CR (v návaznosti na chov koní a ovcí na místní farmě).

7.5.6 Frýdlant

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 7 637 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 3
- Katastrální území: 2
- Katastrální výměra: 3 161 ha
- Nadmořská výška: 295 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010f

Historie

Město Frýdlant a jeho historie je často spojována s frýdlantským hradem. První zmínky pocházejí ze 13. století, kdy v místě dnešního hradu a zámku stála věž Indica. Ta sloužila převážně k obranám účelům, protože v oblasti operovali loupežníci. Vedla tu obchodní cesta a ta musela být střežena. V případě nebezpečí se tedy obchodníci mohli ukrýt do útrob věže a přečkat až nebezpečí zmizí. A však nebyla to jen funkce pro obranu. Indica sloužila i jako směrový bod – ukazatel. Později s rozvojem se začal stavět hrad a jak léta plynula, byl hrad v pozdějších letech přestavován na zámek. To byl prostupující trend evropskými zeměmi a souvisel s různými stavebními slohy, ale i s myšlenkovým a kulturním vývojem společnosti. Lidé – šlechta požadovala komfort. Největšího rozmachu zažil hrad/zámek i město za vlády Albrechta z Valdštejna, který panství levně koupil po bitvě na Bílé hoře v roce 1621. Frýdlant byl do 19. století mnohem významnější, než sousední Liberec. A však, tento status se změnil právě v 19. století, kdy se rozmáhal textilní průmysl a Frýdlant nedokázal udržet krok s dynamicky rostoucím Libercem. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Město Frýdlant se rozprostírá na obou březích řeky Smědé. Je administrativním centrem výběžku a je obcí s rozšířenou působností. Počet obyvatel dosahuje 7 500. Okolí je tvořené pastvinami, loukami, lesy a terén je kopcovitý – údolní. Frýdlantem protéká řeka Smědá a řeka Řasnice, které utvářejí příjemný estetický prvek. Významné vrchy k procházce jsou Supí vrch, Křížový vrch – kde jsou pamětní kříže. Protože do území

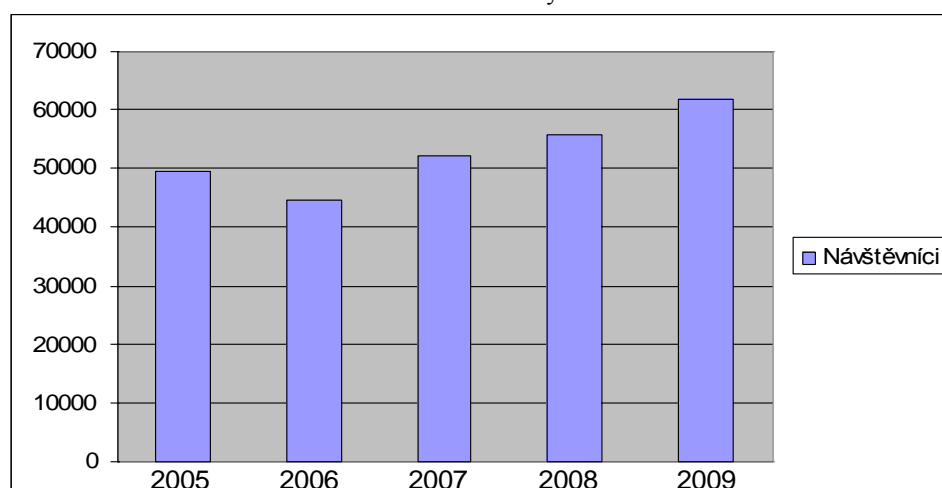
Albrechtic zasahuje CHKO Jizerské hory i NATURA 2000 (přírodní rezervace), je to vhodné výchozí místo pro pozorování zvěře. Za vhodnou lokalitu považují i les na Hartě, kde jsou skalní výchozy a řeka Smědá tam vytváří meandry – v tomto místě je i stará vodní elektrárna. Zajímavostí a přírodní atraktivitou je i čedičový výchoz u frýdlantského zámku. V katastrálním území se nachází několik rybníků, které se však nedají využít ke koupání, neboť to jsou spíše chovné rybníky. V jediných rybnících, kde se dá osvěžit v letních měsících jsou rybník ve Frýdlantu – Údolí, v Albrechticích a rybník na zátiší, který je situován v lesní krajině. Pokud jste příznivci koupání v přírodě, tak vám určitě nemůže vadit koupání v řece, v tomto případě není co řešit – k dispozici je splav pod zámkem, stavidla u tiskárny textilu, Harta či jiná další krásná a klidná místa. (Terénní průzkum, 2010).

Historických památek je ve Frýdlantě mnoho. Státní hrad a zámek, novorenesanční radnice, Betlém, historické jádro města, měšťanské domy, solnice, na Frýdlantské výšině je to rozhledna¹¹, hřbitov, duchovní stavby – římsko-katolický kostel, evangelický kostel a kostel Církve husitské, pamětní kříže, secesní stavby nebo technické památky v podobě vojenského mostu Bejlina (poškozen povodní 2010), stará vodárna. V Albrechticích se nacházejí budovy lidové architektury. Protože jsou ve Frýdlantu vodárenská zařízení a několik studánek s prameny pitné vody, byla zřízena naučná stezka „Putování za vodou“, která vede přes město. (Terénní průzkum, 2010).

Ve Frýdlantu se pořádá velký počet společenských akcí. Velkou řadu jich také pořádá místní Klub turistů – například různé vycházky. Město pořádá výstavy nebo galerie, akce pro děti. Nejznámějšími kulturními akcemi jsou Letní jazzová dílna a hlavně Valdštejnské slavnosti, pořádané na počest Albrechtu z Valdštejna. Tato slavnost se koná každé 2 roky (letos v r. 2011) a účastní se jí tisíce lidí (místní + turisté z ČR a dalších sousedních zemích). Dle odhadu zpravodajství ČT1 se jen na programu bitvy minulých slavností zúčastnilo na 30 tisíc diváků.

Klimaticky patří Frýdlant do oblasti MT7 a jeho část Albrechtice pak do obl. MT7 a chladné obl. CH7. (Anděl – Karpas, 2002).

Obrázek 4: Návštěvnost Státního hradu a zámku Frýdlant

Zdroj: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu [online]. 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW: > <http://www.nipos-mk.cz/?cat=110> >., grafická úprava: Filip Pokorný

¹¹ Z rozhledny však není moc kvalitní výhled, kterému brání vzrostlé stromy. Pravidelné akce zde pořádá Klub turistů, který má rozhlednu ve své správě.

Realizační předpoklady

Frýdlant tvoří koridor výběžku. Jsou zde propojené železniční (hlavní vlakové nádraží a vlaková stanice Předměstí) a silniční cesty s přítomností autobusových zastávek a hlavního autobusového nádraží. Z Frýdlantu je také dobré dopravní spojení do větších obcí. Město má kvalitní zázemí pro ČR. Je zde nemocnice, ordinace stomatologa a lékárny. Ve Frýdlantu sídlí finanční úřady s bankomaty, pošta, státní a městská Policie a SDH Frýdlant. Jsou tu obchody s potravinami – Penny Market, Lidl, Tesco (supermarkety), menší obchody s potravinami Tybus, OD Sever a několik večerek. K zajištění stravovacích služeb se nabízí celá řada zařízení – rychlé občerstvení, restaurace Diana, Ema, Daniela, Bílý Kůň, U vévody, Valdštejn, Slunečnice, Palermo, Snack Bar, nebo cukrárny (2) a také nově otevřenou kavárnu na náměstí. Ve městě jsou i klidové oblasti – park Lidických obětí, zámecký park, areál zámku a další. Za kulturou lze zajít do kina, knihovny (po povodni v roce 2010 – ještě nebyla uvedena do provozu), muzea – v budově radnice a muzeum Frýdlantských drah. Sportovní aktivity se dají zajistit na několika sportovištích ve městě (celkem 11 sportovišť) – zimní stadion, fotbalový stadion, tělocvičny a další sportoviště (většinou náležející ke školním pozemkům), tenisové kurty s bazénem. Ke sportovním aktivitám náleží i cyklistické a turistické trasy – stezky, nebo inline dráha. Frýdlant disponuje i soukromým letištěm, sloužícím pro vzlet rogal. Jako přínosným by se dal hodnotit fakt, že na kraji města je postavený lyžařský vlek, bohužel pozemky kolem vleku patří soukromému zemědělci a ten kolem vleku nechává pást dobytek. V případě potřeby pouhé relaxace určitě doporučuji návštěvu solné jeskyně, nebo masérského salonu. V případě noční zábavy lze zajít na místní diskotéky – klub Acapulco, nebo Retro klub Frýdlant (který je hojně navštěvován). Ubytování ve Frýdlantu je vyjádřeno níže v tabulce, kde jsou tyto zařízení zveřejněné. Výjimkou je pouze Hotel Garni, který sloužil jako ubytovna pro nepřizpůsobivé občany a neplnil tak svou hotelovou funkci. Budova je v současné době zavřená (z důvodu špatného technického stavu – a nepřizpůsobiví byli ubytováni v dalším zařízení pro ČR → v autokempu. V tabulce zatím není uvedený čtyřhvězdičkový hotel, který vznikne ve Frýdlantu pro rekonstrukci Řeckého domu. Hotel by měl být zaměřený na wellnes pobyty a kongresovou turistiku. (Terénní průzkum, 2010).

Tabulka 13: Ubytovací zařízení ve Frýdlantu

NÁZEV	KAPACITA os.	CENA	STRAVOVÁNÍ	PARKOVÁNÍ
<i>Penzion</i> PLUMERT	18	650	ANO	U OBJEKTU
<i>Motel</i> DANIELA	10	550	ANO	U OBJEKTU
<i>Hotel</i> BÍLÝ KŮŇ	8	500	ANO	V OKOLÍ
<i>Hotel</i> GARNI	53	xxx	xxx	xxx
<i>Penzion</i> EMA	13	350	ANO/S	DVŮR
<i>Penzion</i> NA VĚTROVĚ	10	350-400	ANO/S,P	U OBJEKTU
<i>Penzion</i> ŠÁRKA	12	400	DOMLUVA	DVŮR
AUTOCAMPING	100	95	DOMLUVA	xxx
TENIS KLUB	48	100-150	ANO	U OBJEKTU
<i>Penzion</i> Tereзка	8	450	ANO	U OBJEKTU

Zdroj: Frýdlantsko. Ubytování a stravování [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.frydlantsko.cz/cs/pro-navstevniky/ubytovani-a-stravovani.html>>., grafická úprava: Filip Pokorný

Komentář

Frýdlant má velmi kvalitní podmínky pro CR. Dobré dopravní spojení, síť turistických a cyklo stezek, historické památky a výborná MTZ. Dostatečná je z mého pohledu ubytovací kapacita. Formy CR, které se vyskytují Frýdlantu – kulturně poznávací, vzdělávací, náboženský, zdravotní (respektive v době, kdy Nemocnice Frýdlant provozovala porodnici – rodily zde ženy z více míst ČR). Z pozice místních lidí jsem si všiml speciální formy turistiky, která se týká cest pro levnější benzín do Polska. Z hlediska turistiky lze Frýdlant rozdělit na 2 oblasti – Frýdlant s výše zmíněnými formami CR a Albrechtice – které spíše slouží jako chatová oblast. Velký potenciál spatřuji v podobě využití ploch okolo řeky Smědé. Pod zámkem u splavu kdysi býval rekreační areál s restaurací, venkovním kinem a koncertním altánkem a také přírodní pláží. Tento areál byl velmi hojně navštěvovaný, ale musel být uzavřen kvůli správě Povodí Labe. Také by bylo vhodné využití místních zemědělských družstev např. Školního statku s koňmi. Problematická je ve Frýdlantu situace s koupalištěm – město se 7500 obyvatel nemá své vlastní koupaliště. Ačkoliv je areál neustále uváděn ve všech letáčích a mapkách, tak v podstatě neexistuje a případní zájemci jsou tak oklamáni. Přitom je nutné si uvědomit fakt, že dokud koupaliště dobře fungovalo, bylo navštěvované nejen místními a lidmi z okolí ale i Němci a Poláky. Nyní je situace taková, že mnozí frýdlantští (kteří chtějí mít komfort) dojíždí za koupališti do Raspenavy, Hejnic a Nového Města pod Smrkem a také do Kunratic (ale raspenavské koupaliště bývá značně přeplněné a jemnické má každoročně problémy s kvalitou vody). Od roku 2011 (měsíc duben – květen), byla ve městě otevřena radniční věž k prohlídce a také byla zavedena průvodcovská služba i v cizích jazycích po městě → zvýšení atraktivity a zkvalitnění komfortu pro turisty.

7.5.7 Habartice

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 517 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 2
- Katastrální území: 2
- Katastrální výměra: 556 ha
- Nadmořská výška: 237 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010g

Historie

První zmínky o obci pocházejí z roku 1399, kdy v místě existoval lenní statek. Předpokládá se ale, že obec Habartice se sousedním Zavidovem existují již od 10. století. Obě obce leží tak blízko sebe, že kdyby nebylo Kočičího potoka, jistě by splynuly. Místní lenní statek byl v držení pánů z Černous a od poloviny 15. století statek vlastnila rodina von Bindemann. Statek byl kvůli hospodářským výsledkům rozdělen na 2 části v roce 1592, aby byl roku 1662 opět spojen dohromady Hansem Rodewitzem. V roce 1712 byl statek odkoupen hrabětem Gallasem. Po skončení třicetileté války se do Zavidova uchýlili frýdlantští exulanti. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Habartice leží na samotném severu výběžku přímo na hranicích s Polskou republikou. Okolí tvoří převážně zemědělské pozemky a obcí protéká Kočičí potok. Klimatická oblast MT9. (Anděl – Karpaš, 2002). V obci se pořádají masopusty, sportovní akce

a akce pro děti. V obci při hranicích s Polskem je situována vodní plocha rybník, ve které jsou však sinice. (Terénní průzkum, 2010).

Realizační předpoklady

Zastavená část Habartic leží podél hlavního silničního tahu do Polska s hraničním přechodem. Habarticemi probíhá značená cyklotrasa. Obec je vybavena veřejnou knihovnou, poštou, fotbalovým a dětským hřištěm. Pro nákup základní potřeb je možné navštívit obchod s potravinami – určitě není problém zajít na nákup do sousedního Davidova, kde je širší síť obchodů. Ubytování je možné v Zámeckém Dvoře stravování je umožněno ve třech místních restauracích. V obci probíhá zemědělská činnost – chovají se zde ovce a pěstují se japonské topoly na biomasu. (Terénní průzkum, 2010).

Tabulka 14: Ubytovací zařízení v Habarticích

NÁZEV	KAPACITA os.	CENA	STRAVOVÁNÍ	PARKOVÁNÍ
Hotel ZÁMECKÝ DVŮR	20	DOMLUVA	ANO	U OBJEKTU

Zdroj: Frýdlantsko. Ubytování a stravování [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.frydlantsko.cz/cs/pro-navstevniky/ubytovani-a-stravovani.html>>., grafická úprava: Filip Pokorný

Komentář

Minimum historických památek a minimum přírodních zajímavostí, by jistě řadilo obec Habartice jako lokalitu s minimálním rozvojem CR. Když uvážíme ale realizační možnosti na základě infrastruktury, hraničního přechodu, situování na hlavním komunikačním tahu, jsou podmínky pro rozvoj dobré. Za přičinění podnikatelů v pěstování biomasy a chovu ovcí, by Habartice byly vhodné jako centrum ekoagrotistiky. Formy CR – rekreační a sportovně zaměřené.

7.5.8 Hejnice

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 2 799 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 2
- Katastrální území: 1
- Katastrální výměra: 3 819 ha
- Nadmořská výška: 375 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010h

Historie

Jako první zmínka o obci se uvádí rok 1211, který je spojován se stavbou dřevěné kapličky v místě baziliky Navštívení Panny Marie. Stavitelé, kteří kapli přestavovali v roce 1252 na kamenný kostel, tento letopočet vyznačili na klenbě. Poté co rostla sláva Hejnic jako poutního místa, byl ke kostelu přistavěn františkánský klášter. V 16. století byly v blízkém okolí otevřeny doly na železnou rudu. V 19. století vznikly v obci a jejím okolí textilní továrny. V obci bývala také porcelánka (směrem na Bílý Potok). (Anděl – Karpas, 2002).

Lokalizační předpoklady

Hejnice jsou situovány do východní části výběžku a jsou obklopeny Jizerskými horami. Město se také nachází přímo v CHKO Jizerské hory. Obec je obklopená především lesními pozemky a loukami. V části Hejnic se také nacházejí dva rybníky – jejichž

funkce je spíše regenerační, nežli klidová (leží přímo naproti autobusovému nádraží a v těsné blízkosti železnice. Hejnice se mohou pyšnit panoramatem Jizerských hor a řekou Smědou, která protéká obcí. Z přírodních atraktivit jsou zde například vodopád na Štolpichu a vodopády na Černém potoce, kopec Ořešník s vyhlídkou, Frýdlantské cimbuří a Paličnick.. Hejnice mají co nabídnout i z historického hlediska. Turisté mohou obdivovat barokní chrám Navštívení Panny Marie s františkánským klášterem, hrázděné a roubené domky, které se nacházejí po celých Hejnicích i v části obce Ferdinandov, vily z druhé poloviny 19. a počátku 20. století, hrázděný a současně rodný dům skláře Josefa Riedla, neoklasicistní vilu v areálu Střední školy lesnické, zbytky lesního divadla, starý most z 18. století směrem na Ferdinandov. Vyhledávané jsou také obnovená Boží muka na poutních cestách. Kulturní život v obci reprezentuje tradiční Hemnická pouť, chrámové koncerty, festival trepské písně Jizerská nota a Svatohubertské slavnosti. Fungují zde tyto občanská sdružení: Hasiči Hejnice, Centrum Mateřídouška, Mezinárodní centrum duchovní obnovy (centrum pořádá ve spolupráci s obcí každoročně Jemnickou pouť v měsíci červenec), Sdružení osadníků Ferdinandova a Za lepší Hejnice. (Terénní průzkum, 2010).

Klimaticky se řadí Hejnice do oblasti MT9 a CH7. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Přes Hejnice vede silnice II. třídy, která spojuje Hejnice, Bílý Potok až po Smědavu (hlavní výchozí bod Frýdlantska do Jizerských hor) a železnice. V Hejnicích je vybudovaná hustá síť značených turistických cest a cyklotras. Kromě těchto tras obcí vede i hipostezka s jezdeckou stanicí U Jelena. V létě i v zimě je sezóna na hřebeny hor zajištěna autobusem. V obci se nachází několik obchodů s potravinami a dalším zbožím – Měděnka, Petříček, Sámůška.. Sídli zde i finanční úřad a Policie ČR. Pro zábavu lze navštívit místní hospodská zařízení – U Hada, Kongo, Dělnák, Sport ar, Herna, diskotéka v Ořešníku a hospoda na vlakovém nádraží. Restaurace Klášterka a Ořešník. V obci se dá ubytovat v několika zařízeních od hotelů, penzionů po turistické ubytovny. Donedávna (2010) stála v Hejnicích ruina hotelu Perun (otevřen v roce 1900), který byl známý v celém okolí. Bohužel se na jeho zkáze podepsala privatizace a nezájem nových majitelů. Hotel byl roku 2010 stržen. Na území obce bylo zjištěno celkem 6 zařízení pro sportovní využití. Největší koncentrace je u sportovního areálu a u autokempu s koupalištěm (koupání v Hejnicích je možné jak na koupališti, tak i v řece Smědě u splavu v blízkosti baziliky). (Terénní průzkum, 2010).

Tabulka 15: Ubytovací zařízení v Hejnicích

NÁZEV	KAPACITA os.	CENA	STRAVOVÁNÍ	PARKOVÁNÍ
MEZ.C. DUCHOVNÍ OBNOVY	60	600-700	ANO/S,P,PP	V AREÁLU
Hotel U CIMPLA	25	140-180	ANO/S,P,PP	U OBJEKTU
Hotel ZVON	49	510	ANO	U OBJEKTU
Privat MACHAN MILAN	6	180	ANO	U OBJEKTU
Privat MARŠÁLKOVÁ JANA	4	150-200	xxx	xxx
Penzion FERDA	30	220-275	ANO/S,P	U OBJEKTU
Penzion V JIZERSKÝCH HOR.	33	350	ANO/S,P,PP	V AREÁLU
Chalupa POD NOSEM	21	220-270	ANO	U OBJEKTU
Tur. ubyt. ANDERLE	18	90-110	ANO	U OBJEKTU
Kemp KOUPALIŠTĚ	52	400	ANO	V AREÁLU
DD ZÁMEČEK	48	160	NE	V AREÁLU
DD JIZERA	49	49	NE	V AREÁLU

Zdroj: Frýdlantsko. Ubytování a stravování [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.frydlantsko.cz/cs/pro-navstevniky/ubytovani-a-stravovani.html>>., grafická úprava: Filip Pokorný

Komentář

Hejnice považujeme za výborné středisko CR. Mají skvělé přírodní a historické podmínky, které jsou plně využívány. Výhodou jsou ubytovací a stravovací zařízení a kulturní program. Jako jedinou nevýhodu považujeme špatnou kvalitu vody v místním koupališti, které má každý rok problémy s dodržením hygienických podmínek. Z pozorování se zdá, že v obci jsou zastoupeny téměř všechny formy CR, s největším zastoupením – sportovně zaměřeného CR, náboženského, rekreačního, kulturně-poznávacího CR.

7.5.9 Heřmanice

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 232 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 1
- Katastrální území: 2
- Katastrální výměra: 748 ha
- Nadmořská výška: 310 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010ch

Historie obce

První zmínka o Heřmanicích pochází z urbáře frýdlantského panství z roku 1381. V 16. století tu nejstarší rod držitelů – Schwanitzů, vlastnil lenní statek a to až do roku 1673. Statek nakonec získal gallasovský úředník, za jehož správy a také za správy rodu Gallasů se okolí obnovovalo po 30leté válce a emigrace do Lužice. (Anděl – Karpaš, 2002).

Vzhledem k blízkosti Heřmanic k sousednímu Dětřichovu, není divu, že obec byla spíše ve stínu svého většího souseda. Zřejmě i proto se místní obyvatelé podíleli na nepokojích. Heřmanice byly pak přiskoleny a přiřazeny právě k Dětřichovu. (Anděl – Karpaš, 2002).

Několik horno-lužických brázděných lidových staveb dokazuje starobylost obce. V roce 1900 byl zahájen provoz úzkorozchodné dráhy z Frýdlantu do Heřmanic. Ve 20. století se na dráhu napojilo i Žitavsko a však její provoz byl ukončen v roce 1976. Po roce 1989 se uskutečnilo referendum a Heřmanice se odtrhly od Dětřichova – místo se začalo rozvíjet. (Anděl - Karpaš, 2002, str. 205).

Lokalizační předpoklady

Heřmanice leží na hranici s Polskou republikou. Obcí protéká potok Oleška a Heřmanický potok. Okolí obce tvoří les a louky. Z přírodních atraktivit jsou nejzajímavější Kodešova skála, Špičák, Skalka pod Špičákem – jsou tvořené čedičem, nebo Mlýnský vrch – kamenná suť. Další zajímavostí je částečně zatopený lom s množstvím chráněných rostlin a živočichů. V obci jsou 2 památné stromy. Jako krajinný prvek slouží i 3 rybníky, které jsou v obci. V jednom rybníce se dá koupat, v dalším je potřeba souhlasu majitele a v posledním rybníce se koupat nedá z důvodu výskytu sinic. Jako historickou památku je možné navštívení místní sklárny s největší

elektrickou pecí v republice. Vzácným historickým prvkem je soubor hornolužických hrázděných domků. Zdejší soubor je řazen k nejcennějším na Frýdlantsku. Obcí vedla i úzkokolejná trať Heřmanička, o které se jedná v souvislosti částečného obnovení trati. Heřmanice mají na vodním toku Olešky umístěnou malou hydroelektrárnu. V části obce zvané Kristiánov jsou umístěné větrné elektrárny o celkové výšce 58m (6 elektráren), které se tyčí na Lysém vrchu. Na tomto vrchu se taktéž nachází zřícenina starého větrného mlýna. V Heřmanicích se nachází kynologické výcvikové centrum, kde se cvičí psi celní správy. Kulturní akce spíše pořádá místní spolek SDH Heřmanice, nebo sportovní oddíl TJ Sokol, který cvičí v přírodě, tělocvičně, na hřišti, a účastní se soutěží v lehké atletice, sportovní gymnastice, vybíjené v místním, okresním a krajském měřítku. (Terénní průzkum, 2010).

Heřmanice spadají do mírně teplé oblasti MT9 a jejich část Kristiánov do oblasti MT9. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Dopravní obslužnost Heřmanic je zajištěna silnicí III. třídy, a v KÚ probíhají značené cyklotrasy. V Heřmanicích je v provozu jedna hospoda (zároveň je i kulturním zařízením obce) a jeden obchod. Přínosem může být v případě Heřmanic přítomnost hraničního přechodu v návaznosti na Polskou republiku. V obci není možnost ubytování, i když se o něm „údajně jednalo“ (dle vyjádření místní obyvatelky). Na území obce bylo zjištěno pouze jedno zařízení pro sportování. (Terénní průzkum, 2010).

Komentář

Myslím si, že obec Heřmanice má předpoklady pro rozvoj CR, ale pouze ve spojení s hraničním přechodem. Využitelným by se mohl stát částečně zatopený lom, který by mohl sloužit k vědeckým účelům – na rekreaci by byl také vhodnou lokalitou, ale vzhledem k výskytu chráněných druhů, tato forma turistiky není možná. V obci bohužel chybí ubytovací zařízení, což ji staví do značné nevýhody. Heřmanice také leží mimo hlavní silniční komunikace – je spojena s okolím pouze silnicí III. třídy. Z hlediska polohy a vybavenosti obce, považuji formu CR v Heřmanicích za kulturně poznávací → rozvíjet by se mohla turistika vzdělávací a venkovského typu (forma ekoturistiky v závislosti přítomnosti větrného parku).

7.5.10 Horní Řasnice

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 259 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 2
- Katastrální území: 2
- Katastrální výměra: 1 903 ha
- Nadmořská výška: 380 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010i

Historie

První zmínka pochází z roku 1381, kdy je obec zmiňována ve frýdlantském urbáři. Poloha vsi souvisí i se stejnojmenným potokem, podél něhož je obec postavená. Díky rozvoji průmyslové výroby v blízkých Jindřichovicích pod Smrkem počet obyvatel obce začal narůstat. V Řasnici zřídila pobočku své továrny Jindřichovická firma Heintschel,

kde se vyráběly pánské a dámské látky i potištěné a tkané šátky. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Obec je situována v severovýchodní části výběžku. Její okolí tvoří zemědělské pozemky a část lesních pozemků, protéká jí řeka Řásnice a Jindřichovický potok. Součástí Horní Řasnice je osada Srbská. Na území obce byly zjištěny dvě vodní plochy rybníků s možností koupání. Horní Řasnice má - co se týče historického a přírodního hlediska co nabídnout. V území obce se nalézají významné památky – gotický kostel Panny Marie, Panský dům, mariánská kaple zasvěcená Panně Marii Sněžné, pomník u celnice v Srbské. Přírodní zajímavostí je přírodní památka Bílá skála (tvořená čistým křemenem), Kamenný vrch s komplexem mravenišť mravenců rodu Formica. V čisté řece Řásnici je možné spatřit ledňáčky, jimž řeka poskytuje útočiště a obživu. V obci působí sportovní oddíl TJ Lokomotiva. (Terénní průzkum, 2010).

Obec spadá do klimatické oblasti MT2. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Obec je dostupná po silnici III. třídy a po železnici ze směru Frýdlant – Nové Město pod Smrkem, přístupnost obce je obstarávána i cyklotrasami. Výhodou je hraniční přechod s bývalou celnicí – v místě se taktéž nachází kamenná tržnice. Ke stravování lze využít služeb místní obecní restaurace. Na území obce bylo zjištěno 1 zařízení pro sportovní účely, a kromě dvou vodních ploch rybníků, zde byla také nalezena požární nádrž. (Terénní průzkum, 2010).

Komentář

V obci zcela chybí ubytovací zařízení a další zázemí pro rozvoj CR, z tohoto důvodu v rámci realizačních předpokladů shledávám za podmínky pro rozvoj za velmi malé. Výraznou výhodou si myslím, že je hraniční přechod s již několikaletou fungující tržnicí, přítomnost některých historických prvků a také přírodní zajímavosti. V obci jsou vzhledem k jejím možnostem pravděpodobně tyto formy CR – kulturně poznávací, rekreační. Bylo zjištěno, že některé domy slouží jako chalupy.

7.5.11 Jindřichovice pod Smrkem

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP Frýdlant, POU Nové Město pod Smrkem, Čechy
- Počet obyvatel: 679 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 2
- Katastrální území: 2
- Katastrální výměra: 1 913 ha
- Nadmořská výška: 376 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010j

Historie

První písemná zmínka pochází z roku 1381. Víska o 15 chalupách obývaných převážně dřevorubci vznikla za panství rodu Biberštejnů. Ve 13. století byl v obci vystavěn kostel sv. Jakuba v románském slohu. Ve 14. století se o osadě dozvěděli Husité, kteří se vraceli ze své jízdy od Baltu a rozhodli se zdejší obyvatele obrátit na svou víru. Ves byla pobořena a zapálena a z obyvatel přežili jen ti, kteří utekli do okolních lesů. Největšího rozmachu obec dosáhla ve 20. století. K dopravě mohli obyvatelé využívat

železniční trať a v roce 1903 začali s výstavbou trati přes hranice. Fungovala zde textilka E. Heintschel. Poválečný vývoj znamenal pro obec období úpadku. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Polohově leží obec v severovýchodní části výběžku v blízkosti Jizerských hor. Krajinou strukturu tvoří louky, pole a velké plochy lesů. V krajině jsou přítomny prvky mezí a alejí. K Jindřichovicím patří část obce zvaná Dětrichovec a protéká jimi Jindřichovický potok. Z vodních ploch byly na KÚ obce zjištěny celkem dva rybníky (podle vyjádření místního občana se kvůli přerybnění nehodí na koupání. Z historických staveb je možné prohlédnout si stavby lidové architektury, muzeum života venkovského obyvatelstva před průmyslovou revolucí – Žijící skanzen, starý větrný mlýn, ruiny kostela sv. Jakuba. Novými zajímavými budovami jsou ekologické nízko-energetické domky, dvě větrné elektrárny s informačním centrem a výtopna na biomasu. Kulturní život se soustředí ve zrekonstruované budově knihovny, kde funguje kavárenský klub (oslavy, výročí aj.). Akce které se v obci konají jsou např. dětský karneval, maškarní bál, novoroční výlet atp. Fungují zde spolky a sdružení – Pěvák, Klub žen, FK Sokol, Sdružení rodičů a přátel dětí a SDH Jindřichovice. Funguje zde centrum Žijící skanzen Lunária, který například poskytuje kurzy tradičních dovedností a je možné se v něm seznámit s činnostmi a dřívějším stylem života. Na území obce byly zjištěny 3 zařízení pro sportovní využití. (Terénní průzkum, 2010).

Klimatická oblast je MT2. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Jindřichovicemi prochází značená cyklostezka a obec je přístupná po silnicích III. třídy a také po železniční trati. Dopravní obslužnost byla zajištěna v roce 2004 zřízením pravidelné linky, která využívá menšího autobusu na plynový pohon. Jako zázemí sloužící pro CR lze využít dva místní obchody se zbožím (v jednom obchodě se nachází samoobsluha s večerkou). Jsou tu dvě stravovací zařízení – hospoda Na hřišti a Statek (není v nepřetržitém provozu – slouží spíše pro účely plesů, diskoték atd.). Dalším výrazným zázemím je právě Žijící skanzen Lunária, který se podílel na otevření prvního muzea v Jindřichovicích, postavil Větrný mlýn, zrekonstruoval podstávkový dům a postavil úplně nový podstávkový dům s kovářskou a truhlářskou dílnou. Skanzen také vyznačil cyklotrasu z Frýdlantu do Jindřichovic, vybudoval naučnou stezku aj. V obci jsou také dvě jezdecké stanice – Žijící skanzen a farma Fortel. (Terénní průzkum, 2010).

Tabulka 16: Ubytovací zařízení v Jindřichovicích pod Smrkem

NÁZEV	KAPACITA os.	CENA	STRAVOVÁNÍ	PARKOVÁNÍ
UBYTOVNA	20	xxx	xxx	xxx

Zdroj: Frýdlantsko. Ubytování a stravování [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.frydlantsko.cz/cs/pro-navstevniky/ubytovani-a-stravovani.html>>., grafická úprava: Filip Pokorný

Komentář

V obci Jindřichovice se vyskytují tyto formy CR – vzdělávací, eko-agroturistika, rekreační, kulturně poznávací a sportovně zaměřené. Obec má velmi kvalitní předpoklady pro další rozvoj CR se zaměřením na venkovskou turistiku. Jindřichovice využívají svých předpokladů v šetrném cestovním ruchu. To, co se z CR vyskytuje

na území obce, plně koresponduje s tím, jak chce tato obec vypadat – ekologicky. K rozvoji obce může přispět i hipoturistika, přičemž kolem obce vede okruh hipotrasy.

7.5.12 Krásný Les

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 455 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 1
- Katastrální území: 1
- Katastrální výměra: 1 349 ha
- Nadmořská výška: 335 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010k

Historie

Krásný Les vznikl kolem počátku 14. století a první zmínka existuje z roku 1346, kdy je obec zmíněná v písemnostech míšeňského biskupství v souvislosti se zdejšími kostelem sv. Heleny. Krásný Les byl veden jako součást frýdlantského panství v urbáři z roku 1381. Obec byla lenním statkem, který v 15. a 16. století vlastnila rodina Etzelů. Po smrti posledního potomka Etzelů statek připadl rodu Redernů. Majetek byl nakonec zkonfiskován za účast na stavovském povstání a v následujícím roce ho koupil Albrecht z Valdštejna (roku 1622). Po jeho zavraždění v Chebu majetek získal rod Gallasů. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Obec je situována východně od města Frýdlant. Krajinou strukturu zde vytvářejí především zemědělské pozemky – louky a pole, ale vyskytují se zde i menší lesy. Z vodních ploch jsou přítomny 3 rybníční nádrže a obcí protéká Řásnický potok. Koupat se je možné v přírodním koupališti na kraji lesa. V obci se nachází funkční kamenolom. Z historicky významných staveb lze jmenovat kostel sv. Heleny nebo lidovou architekturu v zastoupení brázděných a podstavkových domů. Fungují zde tyto spolky: FC Krásný Les, SDH Krásný Les a Myslivecké sdružení Krásný Les. (Terénní průzkum, 2010).

Klimatická oblast je MT9. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Krásným Lešem prochází značená cyklotrasa a páteřní část hipotras na Frýdlantsku s úvazištěm. Přístupnost do obce zajišťuje silnice III. třídy a železnice. Jako zázemí pro CR lze využít služeb místního hostince (konají se v něm kulturní akce) k potřebným nákupům lze navštívit místní smíšenku nebo večerku. V obci se také nacházejí 2 sportovní zařízení. (Terénní průzkum, 2010).

Komentář

V Krásném Lese se nacházejí tyto formy CR – sportovně zaměřené a rekreační. Obec nemá příliš dobré předpoklady pro rozvoj CR, chybí dostatečná infrastruktura – ubytovací zařízení a další potřebná pro kvalitní CR. Obec lze využít jako výchozí bod pro cestování, ale muselo by být přítomno min. jedno ubytovací zařízení s kvalitním zázemím. Lze také říci, že obec žije ve stínu blízkého Frýdlantu.

7.5.13 Kunratice

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
 - Počet obyvatel: 391 (1. 1. 2010)
 - Počet částí obce: 1
 - Katastrální území: 1
 - Katastrální výměra: 1 243 ha
 - Nadmořská výška: 285 m n.m.
- Zdroj: RISY, 2010l

Historie

Kunratice byly založeny v 12. – 13. století německými osídlenci. První zmínka o obci pochází již z roku 1377. Usedlosti byly obsazeny „svobodnými lidmi“ a prodej byl vázán na povolení vrchnosti. V roce 1346 měla obec svůj vlastní kostel. V roce 1875 proběhla oprava kostela a přistavěla se věž. Kolem roku 1900 byla obec napojena na úzkorozchodnou trať spojující Frýdlant s Žitavou (v roce 1976 provoz ukončen). (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Obec je situována západním směrem od Frýdlantu a nachází se tak blízko hranic s Polskem. Krajinou strukturu zde tvoří louky, pole a velká část lesa. Z vodních ploch je zde přítomen jeden rybník. Obcí protéká z velké části Kunratický potok a také v těsné blízkosti jsou zákruty řeky Smědé. Z historických staveb se zde nachází budova kostela, stavby lidové architektury a pozůstatky úzkorozchodné trati. O kulturní akce se zde stará TJ Sokol, Myslivecké sdružení Kunratice, SDH Kunratice, které pořádá soutěž O pohár starosty, a mezi další oblíbenou akci patří např. turnaj v nohejbalu. (Terénní průzkum, 2010).

Klimaticky spadají Kunratice do oblasti MT9. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Kunraticemi prochází silnice III. třídy, která tak zajišťuje jediné možné spojení s okolím a samozřejmě je i hraniční přechod do Polska. Přítomné jsou také 2 cyklostezky (jedna je zaměřená na hornictví a výrobu elektrické energie – v souvislosti s blízkostí hnědouhelného dolu a elektrárny Turow). Z vodních ploch vhodných ke koupání lze jmenovat hasičskou nádrž/koupaliště. V obci je 1 kulturní zařízení, které se využívá jako restaurace a je možné se v něm stravovat – konají se v něm kulturní akce (Sokol), a dalším zařízením, kde se lze stravovat nebo zaparkovat karavan je Camp. Dále se v Kunraticích nachází jeden obchod a 2 plochy určené ke sportovním účelům. (Terénní průzkum, 2010).

Komentář

V Kunraticích byly zjištěny tyto formy CR: sportovně zaměřený, rekreační, vzdělávací. V obci je možné dále rozvíjet CR s ohledem spíše na sportovně zaměřený a vzdělávací CR. Pro sportovní CR je možné využít zdejší krajiny s napojením na cyklostezky vzdělávací CR lze navázat právě na blízkost polské elektrárny – vzdělávání v oblasti ekologie a energetiky. Kunratice by se tak mohly stát stanicí pro podnikání cest do sousedního Polska. (Terénní průzkum, 2010).

7.5.14 Lázně Libverda

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP Frýdlant, POU Nové Město pod Smrkem, Čechy
- Počet obyvatel: 473 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 1
- Katastrální území: 1
- Katastrální výměra: 1 323 ha
- Nadmořská výška: 400 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010m

Historie

První zmínka o obci pochází z urbáře frýdlantského panství z roku 1381. Tehdejšími obyvateli byli patrně pastýři. Ve 14. století se obec stala známou především díky pověsti o léčivosti zdejšího pramene. Samotné lázně vznikaly až v 18. století za správy J. Kryštofa Clama (vznikala první léčebná zařízení). Za zakladatele lázní je považován Kristián Filip Clam-Gallas a jeho syn Kristián Kryštof. Za jejich panovníctví byly vystavěny mnohé lázeňské budovy a i empírový zámek. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Lázně Libverda leží v těsné blízkosti Jizerských hor, ve východní části Frýdlantského výběžku. Krajinná struktura je tvořena loukami a lesy. Obcí protéká Lázeňský potok a nachází se tu jeden rybník zvaný Lázeňský rybník. Z přírodních předpokladů je v kú. Lázní např. rezervace Tišina (dnes součástí přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny), přírodní rezervace Rašeliniště Jizery, přírodní památka klečovitě na Smrku a přírodní park Peklo. Nejbližší skalní vyhlídkou jsou Kočičí kameny. Velmi atraktivní jsou i vodopády na Černém a Sloupském potoce. Lázně Libverda patří mezi výchozí body pro podnikání výprav na horu Smrk a do Jizerských hor. Z historických staveb stojí za zmínku výletní restaurace Obří sud (z roku 1931 – v současnosti je jedinou stavbou tohoto druhu v ČR!), klasicistní a empírové pavilony lázní, dvoukřídlá kolonáda, klasicistní zámek s Clam-Gallasovským erbem. (Anděl – Karpaš, 2002). V obci fungují tyto spolky: SDH, Tělovýchovná jednota Sokol, Kynologická organizace a Horský spolek. (Terénní průzkum, 2010).

Klimatická oblast MT2 a CH7-6. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Libverdou prochází silnice III. třídy a značené cyklostezky a turistické trasy. Velkým projektem bylo vytvoření Singltreku, který představuje formu cyklostezky, ale jen v jednom směru. Tento projekt se může pyšnit svou úspěšností ve vzbuzení většího zájmu o cykloturistiku. Libverdou také prochází hipotrasa, která tvoří páteřní část hipotras na Frýdlantsku. Pro další sportovní účely lze využít zázemí 3 zařízení určených pro sportovní účely. Dalším pozitivem pro Libverdu je i rozhledna na Smrku, na kterou je možné podnikat výpravy. Jako zázemí pro stravování zde slouží několik hospod/hostinců – Valdštejn, Zelený strom, Vzlet a restaurace Staré dobré časy. Další restaurační zařízení se nacházejí v místních hotelových zařízeních (tabulka s ubytovacími zařízeními níže). Dalším velmi významným zařízením je areál lázní, ve kterém jsou poskytovány ubytovací, stravovací služby a také především služby spojené s léčebnými procedurami. Nachází se zde např. kolonáda a cukrárna. V areálu lázní je možné si zapůjčit kola na vyjížďky po okolí. Pro další sportovní vyžití slouží 3 sportovní zařízení, dále tenisový areál, hasičské a dopravní hřiště. (Terénní průzkum, 2010).

Tabulka 17: Ubytovací zařízení v Lázních Libverda

NÁZEV	KAPACITA os.	CENA	STRAVOVÁNÍ	PARKOVÁNÍ
Hotel NOVÝ DŮM	350	315-756	ANO/PP,S	ANO
Hotel HANÁ	31	315-756	ANO/PP,S	ANO
Hotel INN	37	315-756	ANO/PP,S	U OBJEKTU
Hotel VODOLÉČBA	19	210-315	ANO/PP,S	ANO
Penzion FRÝDLANT	9	315-756	ANO/PP,S	ANO
Penzion OSTRAVA	23	210-315	ANO/PP,S	ANO
Penzion MORAVĚNKA	16	210-315	ANO/PP,S	ANO
Penzion IVANKA	36	150-210	ANO/S	DVŮR
Penzion PROTĚŽ	50	220-290	ANO/S	GARÁŽ
Penzion POŠTA	60	220-290	ANO/S	U OBJEKTU
Penzion MONTANA	40	190	ANO/S	U OBJEKTU
Penzion LUČINA	60	220-290	ANO/S	U OBJEKTU
Penzion NA KOPEČKU	12	150	ANO	U OBJEKTU
Penzion ANDRŠOVI	6	180	ANO	DVŮR
Penzion NA VYHLÍDCE	8	DOMLUVA	ANO	U OBJEKTU
Restaurace OBŘÍ SUD	10	300	ANO	U OBJEKTU
Tur. ubyt. VZLET TJ SOKOL	25	100	ANO/PP,S	U OBJEKTU

Zdroj: Frýdlantsko. Ubytování a stravování [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.frydlantsko.cz/cs/pro-navstevniky/ubytovani-a-stravovani.html>>., grafická úprava: Filip Pokorný

Komentář

Na území obce Lázně Libverda byly zjištěny tyto formy CR: kulturně poznávací, sportovně zaměřený, vzdělávací, rekreační a zdravotně zaměřený. Obec má velmi dobré předpoklady pro CR. Velkým přínosem je poloha v blízkosti Jizerských hor – zbudování vyhlídek, dále jsou přítomné vodopády a vyskytují se zde léčebné prameny. Obec má velmi kvalitní infrastrukturu, která je turisty využívána. Dostatečná ubytovací kapacita, počet stravovacích zařízení hrají velkou roli pro další rozvoj turistiky v této obci. K rozvoji pomáhá i cyklostezka Singltrek, která láká turisty a příznivce jízdy na horských kolech. V jednání spolu s dalšími obcemi je projekt Skiareálu na Smrku – náklady na jeho realizaci jsou však příliš vysoké a jeho výstavba v CHKO Jizerské hory vzbuzuje rozpaky. Navíc není příliš jisté kolik pracovních míst by tento projekt přinesl a zda-li by se vůbec vyplatil.

7.5.15 Nové Město pod Smrkem

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP Frýdlant, POU Nové Město pod Smrkem, Čechy
- Počet obyvatel: 3 897 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 3
- Katastrální území: 3
- Katastrální výměra: 2 893 ha
- Nadmořská výška: 465 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010n

Historie

Historie obce se začala psát v polovině 16. století, kdy se na okolních kopcích objevila ložiska cínu a dalších kovů. Horníci se usazovali nejprve v blízkém Ludvíkově a až později začali stavět svá obydlí blíže ke štolám. Tehdejší majitel frýdlantského

panství těžbu podporoval a pro horníky založil roku 1584 – Nové České město. Také mu udělil městská práva – horní, hrdelní a týdenního trhu. Zde usazení horníci byli osvobození od daní a mohli město svobodně opustit. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Nové Město pod Smrkem se nachází ve východní části Frýdlantského výběžku. Krajinou strukturu vytvářejí především lesy a louky. Obcí protéká řeka Lomnice a Novoměstský potok a přítomny jsou dvě vodní plochy rybníků. K přírodním předpokladům v kú. Nového Města se řadí především CHKO Jizerské hory, které město obklopují. Právě přítomnost Jizerských hor pasuje Nové Město na další vstupní bránu, odkud se podnikají výlety např. na rozhlednu na Smrku. K dalším přírodním atraktivitám patří vývěra minerálního pramene Novoměstské kyselky. Nacházejí se zde také rudné štoly. Z památek toho má Nové Město také co nabídnout, např. secesní lázně, Klingerovo mauzoleum, kostel sv. Petra a Pavla, kostel sv. Kateřiny, evangelický kostel a pomník děkana Gottfrieda Menzela. O kulturní vyžití se v obci strají např. i tyto spolky, které zde fungují: Občanské sdružení pro obnovu a rozvoj NMPS a okolí, Občanské sdružení NOS, OUTDOORGAME, Mami klub – Mateřské centrum, Základní organizace chovatelů poštovních holubů, Senior klub, SDH Ludvíkov pod Smrkem a SDH NMPS, ČČK, Šípkový klub, Horolezecký klub NMPS, Střelecký klub dětí, Klub turistů, AFK NMPS. (Terénní průzkum 2010).

Klimatická oblast MT2 – CH7. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Spojení s okolními obcemi zajišťují v NMPS silnice II. třídy a železnice. Obcí také prochází řada cyklostezek a turistických tras. Ke sportovnímu vyžití lze využít celkem 7 sportovišť a také areál přírodního koupaliště. Celkem jsou v NMPS dvě zařízení, kde se lze rekreovat u vody – přírodní koupaliště a krytý bazén. Stravovat se je možné v těchto zařízeních – hospoda Hvězda, Truhlárna – s víkendovými diskotékami a restaurace na Růžku, která poskytuje i rozvoz pizz a samozřejmě je i místní kavárna. V případě potřeby nákupů lze zajít např. do drogerie, obchodů s potravinami, polotovary Prošek a např. papírnictví u Čengrů. (Terénní průzkum, 2010).

Tabulka 18: Ubytovací zařízení v Novém Městě pod Smrkem

NÁZEV	KAPACITA os.	CENA	STRAVOVÁNÍ	PARKOVÁNÍ
Hotel MĚDĚNEC	44	300-450	DOMLUVA	GARÁŽ
Penzion NA RŮŽKU	15	300-470	ANO/P,PP	DVŮR/OBJEKT
Ubytovna TJ	xxx	xxx	xxx	xxx
CHATKY PŘI DDM	20	xxx	ANO	xxx
Rek. středisko JUNIOR CAMP	312	200	ANO	V AREÁLU

Zdroj: Frýdlantsko. Ubytování a stravování [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.frydlantsko.cz/cs/pro-navstevniky/ubytovani-a-stravovani.html>>., grafická úprava: Filip Pokorný

Komentář

V Novém Městě se vyskytují tyto formy CR: sportovně zaměřený, rekreační, vzdělávací a zdravotně zaměřený. Obec má velmi kvalitní předpoklady pro zimní a letní sporty – právě díky přítomnosti hor a dostatku turistických tras a cyklostezek a nevyjímaje v zimě i lyžařské trasy (Jizerská magistrála). Výhodou pro obec je i blízkost hranic

s Polskem – možnost zahraniční klientely. Další výhodou je pro obec přírodní koupaliště a především krytý bazén, který je jediný na Frýdlantsku.

7.5.16 Pertoltice

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 282 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 2
- Katastrální území: 2
- Katastrální výměra: 1 015 ha
- Nadmořská výška: 275 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010o

Historie

Pertoltice měly ve středověku mezi ostatními obcemi mimořádné postavení. Nebyly totiž lénem podléhajícím majiteli frýdlanského panství, ale přímo králi. Na přelomu 14. a 15. století patřily ke Zhořelecku. Majitelka obce Margareta se svou dcerou a krčmářem se měli zodpovídat za podporu poskytovanou silničním lapkům, panovník je však povinnosti zodpovídat se před soudem Šestiměstí zprostil - to nasvědčuje tomu, že tehdejší majitelé Pertoltic – páni z Tschirnhaus (Černous) – podléhali královskému soudu. Na obec po tuto dobu uplatňovali nárok jak frýdlantští Biberštejnové, tak i grabštejnští Donínové. Ani Biberštejnové, ani pozdější Redernové se však překvapivě tento kousek královské země uprostřed svého panství nepokoušeli získat nijak aktivně. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Pertoltice leží severním směrem od Frýdlantu. Krajinou strukturu zde tvoří z větší části zemědělské pozemky a však jsou zde i lesy. Obcí protéká Pertoltický potok a z vodních ploch se zde vyskytují i rybníky celkem 4. Největšími rybníky jsou Panenský (protržen povodní v srpnu 2010) a Šálkův rybník. Kolem hlavní silnice procházející Pertolticemi je umístěna Lipová alej, která slouží jako významný krajinný prvek. Z historických staveb je v Pertolticích kostel a lenní statek – Reinišův. Funguje zde sdružení myslivců. (Terénní průzkum, 2010).

Klimatická oblast – MT9. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Spojení obce zajišťuje silnice I. třídy vedoucí z Frýdlantu, která pokračuje směrem k hranicím s Polskem (obec Habartice – Zawidov). Pro turistiku je možné využívat cyklostezky a turistické trasy. Jako místo vhodné ke koupání byl využíván Panenský rybník. Zázemí tvoří místní hostinec a obchod s potravinami. Pro sportovní adrenalinové vyžití je vhodné navštívit místní motokros. (Terénní průzkum, 2010).

Komentář

V Pertolticích byly zjištěny tyto formy CR: rekreační, sportovně zaměřený. Obec by mohla těžit ze své polohy s relativní blízkostí hranic, z polohy na hlavním silničním tahu a také na velmi klidném prostředí. Nutné je však říci, že zde chybí dostatečná infrastruktura pro fungování CR. Potenciál se zde nachází především ve využívání zdejších neobydlených domů jako chalup (víkendová rekreace).

7.5.17 Raspenava

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 2 850 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 1
- Katastrální území: 1
- Katastrální výměra: 4 122 ha
- Nadmořská výška: 331 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010p

Historie

První zmínka o obci pochází z roku 1343, kdy zde sídlili první osadníci z Lužice. Obec se původně rozkládala pouze na levém břehu Smědé. Raspenava byla původně zemědělského charakteru, ale později se zde také rozvinul průmysl v podobě zpracovávání nerostných surovin. Od roku 1512 stála na soutoku Smědé železárna, zabývající se zpracováním místní i dovážené rudy. (Anděl – Karpaš, 2002).

Lokalizační předpoklady

Raspenava leží jihovýchodním směrem od Frýdlantu. Dalo by se říci, že leží přímo mezi Frýdlantem a Hejnicemi, protože svůj začátek a konec má právě v souvislé zástavbě zmiňovaných měst. Krajinou strukturu zde tvoří nejvíce zemědělské pozemky – louky a pole a ze stejně tak velké části i lesní porosty. Jižní hranici kú. Raspenava tvoří hřbet Jizerských hor. Raspenavou protéká řeka Smědá (prakticky celou obcí), řeka Lomnice, Pekelský, Pustý a Holubí potok. Z vodních ploch typu rybník se zde nachází Šolcův rybník, Vápenka a rybník Haken. Velmi atraktivní činí kú. obce přírodní park Peklo se zajímavými druhy fauny a flory. Za zmínku jistě stojí i skalní výčnělky v řece Smědá, které byly odkryty po srpnové povodni 2010, skála Zvon a také Oldřichovské sedlo, které je ukryto blízko Šolcova rybníku. (Terénní průzkum, 2010). Z historických památek jsou zajímavé např. tyto – nebarokní kostel Nanebevzetí Panny Marie, hrob malíře Jagera, rodinná hrobka fabrikanta Richtera, památkově chráněná barokní brána a fara v secesním stylu, jedinečný zděný holubník, památníky Josefa II. a W.F. Jagera a smírčí kříže. (Anděl – Karpaš, 2002). V kú. obce působí tyto spolky: Myslivecké sdružení Zátíší, rybáři, zahrádkáři, včelaři, Svaz Němců na horní Smědě, Základní kynologická organizace Raspenava a chovatelé drobného zvířectva, Klub českých turistů, Sportovní a taneční klub Jiskra Raspenava. (Terénní průzkum, 2010).

Klimatická oblast kú. Raspenava je MT7 – CH7. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Spojení Raspenavy s okolím zajišťují silnice II. třídy a železniční koridor vedoucí dále na Hejnice a Liberec. Ke sportovnímu vyžití nabízí Raspenava celou řadu možností. Možné je využít areálu pro motokrosu, dalších 9 sportovišť, rekreační areál Smědá a také přímo řeku Smědou – na jedné části je splavná a je možné sjíždět splavnou část na kánoích. Okolí Raspenavy je také velmi vhodné pro cykloturistiku a horské výlety (díky reliéfu). Ke koupání je vhodný zejména rekreační areál Smědé, kde se nachází kvalitní zázemí (avšak nutné je také říci, že koupaliště bývá velmi často přeplněné), nebo je možné vykoupat se ve zdejších rybnících, přičemž nejvhodnější pro vodní radovánky je Šolcův rybník (velká plocha, klidné prostředí). Stravování lze zajistit v hotelu Zámeček, který slouží i jako restaurace, restaurace Rychta, Selský Dvůr, U Fina, Prošek, Klouček, Šubrt, Hostinec, U Pacholíka (mimo to je zde i samoobsluha

a večerka), Ferco, Myslivecké zátiší. V případě potřeby nákupu je v Raspenavě večerka, obchod s potravinami a obchod se smíšeným zbožím.

Tabulka 19: Ubytovací zařízení v Raspenavě

NÁZEV	KAPACITA os.	CENA	STRAVOVÁNÍ	PARKOVÁNÍ
Hotel ZÁMEČEK	48	600-1440	ANO	V AREÁLU
Penzion HUBERT	40	450-585	ANO/S,P	GARÁŽ
Penzion NA KŘÍŽOVATCE	11	250	ANO	U OBJEKTU
Penzion CHITA	6	200-400	ANO	U OBJEKTU
Penzion SELSKÝ DVŮR	23	250	ANO	DVŮR
RANČ SEDÍCÍ BÝK	6	DOMLUVA	ANO	U OBJEKTU
ČESKÁ BESEDA	20	100-200	xxx	xxx
Rek. areál SMĚDÁ	131	50-150	ANO	xxx
Sport. areál TC HORNETS	41	100-300	ANO/P,PP	V AREÁLU

Zdroj: Frýdlantsko. Ubytování a stravování [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.frydlantsko.cz/cs/pro-navstevniky/ubytovani-a-stravovani.html>>., grafická úprava: Filip Pokorný

Komentář

Na území obce Raspenava byly zjištěny tyto formy CR: rekreační, sportovně zaměřené, kulturně poznávací, náboženský, vzdělávací, agroturistický a incentivní. Raspenava má předpoklady pro rozvoj CR – pozitivem je v tomto případě poloha při hlavní silniční komunikaci (směrem dál do hor) a také při hlavním železničním koridoru spojující Frýdlantsko s Libercem (železniční dopravu využívají turisté jak domácí tak i ze zahraničí). V návaznosti na historickou minulost obce, jakožto obce původně zemědělské se zde nacházejí ubytovací zařízení se zaměřením na agroturistiku v bývalých zemědělských statcích. Jako další plus lze označit např. farmu Dvořákov, která se zabývá pěstováním květin jiřinek (největší sbírka jiřinek) a k vidění je také stádo chovných ovcí, rybník s kapry.

7.5.18 Višňová

Obecné informace

- Poloha: Česká republika, kraj Liberecký, okres Liberec, ORP-POU Frýdlant, Čechy
- Počet obyvatel: 1 384 (1. 1. 2010)
- Počet částí obce: 9
- Katastrální území: 5
- Katastrální výměra: 3 028 ha
- Nadmořská výška: 228 m n.m.

Zdroj: RISY, 2010q

Historie

Obec byla založena v roce 1334 podél řeky Smědé. Historicky se dělila obec na Horní Višňovou (patřící k závidovskému panství), Střední Višňovou (patřící k Žitavě) a Dolní Višňovou (patřící k frýdlantskému panství). Rozdělení bylo zrušeno až v roce 1848. Po 30leté válce se zde rozmohlo pěstování lnu a tkalcovství, koncem 18. století i bavlnářství. V 19. století se začala prosazovat strojová výroba v továrnách. Během pokračování industrializace se v oblasti postavily moderní komunikace, které byly rozhodujícími pro další hospodářský rozvoj. (Anděl – Karpas, 2002).

Lokalizační předpoklady

Višňová je situována severozápadním směrem od Frýdlantu a leží při hranicích s Polskem. Součástí obce tvoří celkem 9 vsí: Andělka, Loučná, Poustka, Saň, Filipovka, Minkovice, Předlánce, Víška a Višňová. Krajinou strukturu utvářejí lesy a zemědělské plochy luk a polí. Obcí protéká řeka Smědá a dále Minkovický, Višňovský a Saňský potok. Ve Višňové se také nachází několik rybníčních ploch. Mezi přírodní atraktivitu Višňovka, které stojí za zmínku jsou: Přírodní rezervace Meandry Smědé (ochrana přírodního rázu údolní nivy, s cennou flórou i faunou – také patřící pod ochranu NATURA 2000), Pohanské kameny – které jsou tvořeny velkými balvany z rumburské žuly. K historickým památkám patří - technická památka továrny JUTA (již nezpracovává přírodní vlákna ale umělá), nebo vodní elektrárna Harta, která je součástí vsi Víška. (Terénní průzkum, 2010). Obdivovat lze také enklávu podstávkových domů, které byly typickou architekturou horní Lužice, kostel sv. Ducha s obnoveným hřbitovem Pieta bez hranic (respektující původní německé obyvatele), barokní kostel sv. Anny v Andělce, Regionální muzeum v Poustce, zbytky slovanských hradišť v Poustce a Loučné. (Anděl – Karpaš, 2002). V obci fungují tyto spolky – SDH Višňová a soubor Proudý. Na řece Smědé se také koná každoroční „otevírání řeky“ (vítání jara a zahájení splavnosti toku). (Terénní průzkum, 2010).

Klimaticky spadá kú. Višňové do oblasti MT9. (Anděl – Karpaš, 2002).

Realizační předpoklady

Spojení Višňové s ostatními obcemi zajišťuje silnice III. třídy a železnice, která pokračuje směrem na Černousy, a dále cyklostezky. Spojení s Polskem pak „zajišťuje“ hraniční přechod pro pěší v Andělce. Jako zázemí zde může sloužit několik místních stravovacích zařízení (hospody), nebo se zde nachází také pár obchodů se zbožím. Na území obce byly zjištěny celkem 3 zařízení pro sportovní vyžití. Na obec Višňová se zaměřuje v nabízených službách CK Vokotur, která nabízí zájezdy formou plaveb po řece Smědé.

Komentář

Na území obce Višňová byly zjištěny tyto formy CR: rekreační, sportovně zaměřený, vzdělávací, kulturně poznávací a incentivní. Obec má potenciál pro rozvoj CR z hlediska historických a přírodních předpokladů. Jako výhodu lze považovat, že do Višňové pořádá zájezdy CK a propaguje tak místní přírodu v podobě PR Meandry Smědé. V rámci terénního šetření byla také zjištěna skutečnost, že do obce přijíždějí každým rokem francouzští turisté v rámci partnerských měst (a naopak). Dalším kladem může být blízká hranice s Polskem, obec by tak mohla lákat na návštěvu turisty ze sousedního Polska. Záporům však může být relativně blízký hnědohelný důl v Bogatyni (znečištěné ovzduší). Ve Višňově však nebyla zjištěna žádná ubytovací kapacita, což by mohlo činit obec méně navštěvovanou.

8 Syntéza

V oblasti cestovního ruchu má Frýdlantsko co nabídnout. Jeho bohatá historie s celou řadou různých historických památek – (o kterých je zmínka v rámci kú. obcí) a s jejich hlavními lákadly v podobě zámku Frýdlant, barokního kostela v Hejnicích a areálem lázní v Lázních Libverda – předurčuje Frýdlantsko jako vhodnou lokalitu pro turistické cesty. Nelze také opomíjet kromě historických památek velký potenciál v přírodních předpokladech. Na nepříliš velkém území Frýdlantska lze objevit mnoho přírodních zajímavostí. Hlavními lákadly z oblasti přírodních zajímavostí jsou nepochybně Jizerské hory s horou Smrk, PR Meandry Smědé, Černé vodopády, Kodešova skála v Heřmanicích a mnoho dalších skalních výchozů, či památných stromů. Pokud se tedy provede sjednocení a vyhodnocení těchto historických a přírodních předpokladů, lze konstatovat, že potenciál pro rozvoj cestovního ruchu na území Frýdlantska je velmi vysoký. Výrazným kladem je v tomto případě i fakt, že tyto výše zmiňované atraktivita nejsou příliš daleko. Jsou v podstatě snadno dostupné jak pro pěší tak i cykloturisty.

Frýdlantsko má také velký potenciál pro rozvoj eko-agroturistiky. Využili jsme metody rozhovoru s majiteli agroturistického zařízení Selský dvůr. Cílem rozhovoru byla ukázka fungování zařízení výše zmíněného typu a také ukázka, zda má takové zařízení šanci uchytit se na místním trhu. Na Frýdlantsku se nachází několik ubytovacích zařízení, která jsou označena jako agroturistická centra. Nabízejí ukázky farmaření, vyrábějí vlastní produkty (např. sýry). Své služby propojují např. s naučnými stezkami o využití obnovitelných zdrojů.

Formou rozhovoru byla zjištěna také pracovní náplň informačních center a jejich zaměstnanců. Cílem bylo prezentovat, co taková práce obnáší a jestli činnosti informačních center využívají místní obyvatelé a turisté.

Pokud se zaměříme na provázání lokalizačních předpokladů s nabízenými aktivitami na Frýdlantsku, lze dojít k závěru, že velká část aktivit vycházejících z přírodních předpokladů se věnuje především cykloturistice, horské turistice a lyžování. Mezi dalšími aktivitami lze najít i plavby po Smědé a v posledních letech (2009 – 2011) se rozmáhá i poskytování aktivit v oblasti hipoturistiky. V případě věnování pozornosti aktivitám vycházejícím z kulturně-historických předpokladů, je velká část těchto aktivit zaměřena na prohlídky historických staveb, památkových zón. K těmto aktivitám jsou nabízeny i služby průvodců.

Z terénního šetření, které bylo provedeno na území Frýdlantska vyplývá, že se o většinu kulturního života ve výběžku starají především obce, místní spolky a zájmová sdružení. Nejvíce byly zaznamenány sportovní oddíly, SDH, myslivecké a rybářské spolky, rodinná centra, kluby turistů a další. Tvorba kulturního dění obcemi a sdruženími spočívá na vytváření aktivit různých typů – koncerty, výstavy, taneční zábavy, výšlapy sportovní akce, nebo ve smyslu zajištění fungování knihovny, kino sálu. V rámci kulturních akcí také nelze opomenout, že do jejich zajištění někdy vstupují i soukromé subjekty a podílejí se na jejich financování.

Z hlediska ubytovacích zařízení lze říci, že se u nich obtížněji určuje jejich kategorie. Většina nese označení penzionů, ale pokud by se kategorie brala dle vybavení a nabízených služeb, mnohé by počtem hvězd pro kategorii penziony vůbec neodpovídaly. Na základě dalších zjištění, lze spatřovat diametrálně odlišnou

koncentraci ubytovacích zařízení na Frýdlantsku. To je způsobeno především lokací turistických center v oblasti. Pokud se tedy jedná o lokalitu, která má co nabízet (na základě historických a přírodních předpokladů) a uvědomuje si to jak vedení obce tak i podnikatelé, tak vzniká snaha zařídit služby spojené s CR. To spočívá především v zajištění ubytovacích zařízení a dalších služeb orientovaných na CR. Na Frýdlantsku prozatím neexistuje hotel vyšší kategorie (než je současný hotel Zámeček se 3 hvězdami) – tato situace se však po roce 2012 změní, neboť se přímo ve městě Frýdlant rekonstruuje budova Řeckého domu, ze které se nově má stát celkem 4hvězdičkový hotel (který bude zřejmě na rozdíl od jiných zařízení odpovídat své kategorii).

Po provedeném terénním šetření bylo na území Frýdlantska zjištěno několik typů stravovacích zařízení. Přičemž nejvíce zařízení spadá do kategorie pohostinství (hospody), hostince a restaurace. Z pozice počtu stravovacích zařízení, které lze v území lokalizovat – je jich nejvíce ve větších městech (Frýdlant, Nové Město pod Smrkem a Hejnice).

Frýdlantsko má ve fázi realizace dobré předpoklady pro budoucí rozvoj CR. Pozitivně lze hodnotit dobrý stav inženýrských sítí (kromě silnic) – cyklostezky, hipostezy, inline dráhy, železnice. Z hlediska kvality MTZ lze spatřovat výrazné rozdíly mezi tím, co mohou zařízení v MTZ nabídnout. Jedná se především o kvalitu služeb, možnosti stravování a ubytování a také možnosti využití volného času v prostoru MTZ.

Pro rozvoj CR jsou potřebné finanční prostředky, což není ničím novým. Na Frýdlantsku lze spatřit využívání finančních prostředků v oblasti CR na výstavbu nových cyklostezek, na označení turistických tras a hipostezek. Z finančních grantů mohou čerpat i soukromé osoby, což bylo patrné např. na rekonstrukci části Dvoru Hlaváč. Velmi úspěšným projektem, který našel finance na svůj vznik byl projekt Singltreku, který nově láká milovníky cykloturistiky. Z další z ambiciózních projektů lze označit skiareál na Smrku. Tato investice přesahuje svou částkou 1 miliardu Kč a ve své podstatě se jedná o kontroverzní projekt. Kontroverzním projektem jej lze nazvat z důvodu jeho umístění právě v CHKO Jizerské hory (tím se projekt dostává do střetu s ochranou přírody). Navíc se neočekává, že by projekt s tak vysokou investicí přinesl mnoho nových pracovních míst a snížil by zdejší vysokou nezaměstnanost. Dalším zajímavým projektem je rekonstrukce Řeckého domu ve Frýdlantu. Budova se má zrekonstruovat a přestavět na zařízení hotelového typu, které bude zaměřené na kongresovou turistiku. Investice na rekonstrukci představuje cca. 180 miliónů korun, z toho polovinu nákladů hradí EU a další polovinu soukromý investor. Tento projekt má přinést celkem 14 nových pracovních pozic. Věřejností je však namítáno, že poměrně velká investice je v kontrastu s nízkým počtem nově vzniklých pracovních pozic.

Za problematický stav lze označit na Frýdlantsku především špatný stav silničních komunikací. Toto lze vnímat jako největší mínus. Výmoly na silnicích mohou pro příští cesty na Frýdlantsko turisty odradit! Potencionální turisté jsou tak vystaveni možnému poškození svého automobilu v podobě defektů kol atp. Stav komunikací se však ještě zhoršil po loňských povodních (srpen 2010), kdy bylo mnoho komunikací zaplaveno a vodou silně poškozeno. Další zhoršení pak přinesla těžká technika, která se starala o odklizení škod po povodních. Cesty, jejichž stav byl celkem dobrý, se zhoršil poté, co byly maximálně zatíženy nejen těžkou technikou, ale i dopravou osobními automobily (na vysvětlenou – mnoho vedlejších cest nově sloužilo pro objížďky poničených obcí). Samozřejmě se dá na Frýdlantsku cestovat i po železnici, ovšem zde

je nutné říci, že po železnici nelze cestovat do všech obcí a podstatně jsou omezené vlakové zastávky (oproti autobusové dopravě, nebo vlastní dopravě).

Další problém, který byl identifikován je vandalismus. Velmi často se stává, že nové informační tabule a značení nevydrží příliš dlouhou dobu. Většinou jsou tyto prvky poškozeny, nebo úplně zničeny. Bohužel je to velmi smutný fakt a pokud bude pokračovat nezájem lidí hlásit vandalismus na příslušné linky, nic se pravděpodobně nezmění a vandalové budou ve svém ničení pokračovat dále.

Při tvorbě této práce, která se zabývá potenciálem CR na území Frýdlantska byly vyzkoumány následující informace. Především bylo zjištěno, že na Frýdlantsku neexistuje řízený cestovní ruch s výjimkou obce Lázně Libverda – zde je evidentní především masovější celoroční návštěvnost a také s propagace areálu lázní a obce samotné. V ostatních obcích výběžku pak řízený CR nebyl zaznamenán. Dále bylo zjištěno vlastním průzkumem v jakých fázích vývoje CR dle Hitler (1980) se obce nacházejí a že pokud bychom chtěli zhodnotit fáze CR Frýdlantska, tak nejprve musíme přihlídnout ke zjištěným údajům za každou obec a z těchto dat dále vytvořit syntézu.

Závěrem můžeme také říci, že Frýdlantsko je z hlediska CR velmi heterogenní oblastí. To je patrné na možnostech obcí s ubytovacími zařízeními a s celkovou materiálně technickou základnou (ta se pak také ještě odlišuje dle typu zařízení). Heterogenní jsou obce i na základě lokalizačních předpokladů – některé obce mohou nabídnout horskou turistiku, další třeba návštěvu zámku nebo církevních staveb. Právě tyto možnosti činí dle našeho názoru Frýdlantsko, jako výjimečnou oblast s velkým potenciálem rozvoje CR. V případě, kdy jsme vycházeli z nasbíraných a dostupných dat, byli jsme schopní určit hlavní centra soustředění CR, které vycházejí nejen z počtu obyvatel, ale především na základě lokalizačních a realizačních předpokladů – Frýdlant, Lázně Libverda, Nové Město pod Smrkem, Hejnice a Raspenava.

9 Mentální mapy

9.1 Úvod

Mentální mapy jsou pojmem, se kterým se lze setkat v geografické i kartografické literatuře. A však problematika mentálních map zasahuje více disciplín – kartografie, geografie, sociologie a psychologie.

Zdroj: Mentální mapy [online]. 2009 - 2011 [cit. 12. 6. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.jackdaniel.cz/mentmap/>.

Mentální mapy, respektive grafické (kartografické nebo schematické) vyjádření představy člověka o geografickém prostoru nejčastěji na jeho kvalitě či uspořádání Drbohlav (1991) – nejde o zachycení reálného prostoru, ale pouze o jeho subjektivní odraz v povědomí člověka. Za zakladatele teorie mentálních map bývají označováni Kevin Lynch a Petr Gould, podle nichž jsou pojmenovány dva rozlišné typy mentálních map „lynchovské“ a „gouldovské“. Lynchovský model tvorby mentálních map zobrazuje prostor tak, jak jej jedinec vnímá → jeho tvar, velikost, prostorovou orientaci a rozmístění objektů, významných bodů. To jak se některé objekty v prostoru vrývají do paměti diváka, vytvářejí obraz v jeho mentální mapě – Lynch (1960) nazývá imageability. Imageability závisí na výraznosti, zřetelnosti, čitelnosti a zjevnosti objektu. Lynch se omezuje pouze na image, která vychází z fyzických forem objektů, což mu umožňuje vytvořit pět kategorií, jenž označuje za cesty, okraje, oblasti, uzly a významné prvky. (Lynch, 1960, str. 47-48).

Za cesty považuje Lynch (1960) liniové trasy, dráhy, cesty, ulice, železnice – po nichž účastníci vykonávají pohyb. Tyto cesty však musejí splňovat několik podmínek – kontinuitu, směrovou odlišnost a rozpoznatelnost. Okraje chápe jako lineární prvky mentálních map, které pozorovatelé nepřímou využívají a nejsou pro ně příliš dobře dostupné (břehy, řeky, ploty atp.). Oblastmi rozumí střední až velké části měst, které je pozorovatel schopen pojmut. Uzly jsou body a významná místa, do nichž může pozorovatel vstupovat (místa setkávání). Významnými prvky jsou myšleny takové objekty, které se dají snadno rozeznat (strom, budova atp.).

9.2 Zhodnocení výsledků vytvořených map

V této bakalářské práci byla zvolena také tvorba mentálních map. Mentální mapy považujeme za prostředek vyjádření subjektivního myšlení lidí a proto nám přišlo vhodné tento vyjadřovací prostředek zahrnout do konceptu práce. Zvolili jsme „lynchovský“ způsob tvorby mentálních map s tím, že jsme jej mírně upravili a volili jsme možnost identifikování prvků z celého Frýdlantska a nejen pouze identifikaci prvků obcí. Záměrem tak bylo získání náhledu na to, co místní obyvatelé považují za významné v pozici CR. Při tvorbě analýzy a interpretace bylo využito kvantitativních metod. Celkem bylo dotázáno 10 pozorovatelů a byla jim položena otázka: „Co Vás napadne, když se řekne Frýdlantsko a cestovní ruch?“

Na základě mapových výstupů vytvořených pozorovateli, lze konstatovat, že z hlediska tématu této práce a z hlediska vnímání CR a jeho předpokladů, pozorovatelé načrtli především významné prvky a několik linií, které se vyskytují na Frýdlantsku. Především většina pozorovatelů zakreslila pravděpodobně prvek, který považují za největší dominantu Frýdlantska (tím je zámek) a další významné architektonické prvky. Z map lze také vyčíst přírodní charakteristiku Frýdlantska, které dominují Jizerské hory

a zdejší největší řeka Smědá. Dále jsou na výstupech zachycena místa, které pozorovatelé využívají k letní rekreaci v podobě koupališť, či spočívající ve využívání cyklostezek. Dle tohoto příkladu můžeme uvažovat, zda-li pozorovatelé např. upřednostňují koupání v přírodě nebo areálech koupališť – samozřejmě lze např. zakreslení rybníku považovat jen za zakreslení významného krajinného prvku. takováto hodnocení jsou velmi individuální. (Mapové výstupy jsou umístěné v přílohách dokumentu).

Nejčastěji se objevujícími prvky byly:

Cesty – zde pozorovatelé nejčastěji znázornili hlavní silniční komunikaci vedoucí přes Frýdlantsko a spojující výběžek s Libercem, a také silniční komunikace vedoucí do okolních obcí. Rozpoznatelné v tomto případě byly silnice na Raspenavu, Hejnice, Kunratice, Habartice a Nové Město pod Smrkem. Dalšími liniovými prvky, které se často opakovaly byly železnice u nichž lze rozpoznat, které obce by měly spojoval (Černousy, Frýdlant, Raspenava, Hejnice a Nové Město pod Smrkem). V mentálních mapách se také objevily cesty formou cyklostezek, u kterých však nelze určit, které obce propojují. Určit lze pouze jejich četnost, která se jeví jako vysoká dle mentální mapy.

Okraje – v tomto případě lze spatřovat okraje vytvořené pozorovateli v říční síti, kterou znázornili. Ta spočívá především ve vykreslení řeky Smědé, patrný je také směr, odkud a kam řeka protéká. (Řeku Smědou však lze zařadit i mezi **Cesty**, protože část jejího toku je splavná). Dalším okrajovým znázorněním, které se v mentálních mapách vyskytuje jsou hranice výběžku se zakresleným přerušováním, které značí hraniční přechody.

Oblasti – oblastmi byly pozorovateli vnímány městská sídla. Pozorovatelé je jednak zakreslili tak, jak vnímají jejich rozlohu a polohu vůči ostatním objektům v okolí. Rozpoznatelné jsou sídla jako Frýdlant, Jindřichovice, Raspenava, Hejnice a případně i další sídla. Jako další oblast vyplývající z map by bylo vhodné zařadit i část města Bogatynia – zde pozorovatelé zakreslili tepelnou elektrárnu a zobrazili hnědouhelný důl s jeho patrnou rozlohou.

Uzly – zde jsou nejvíce se objevujícími prvky znázorněna koupaliště a tenisové kurty. Pozorovatelé je znázornili v celkem rozpoznatelné podobě i s možností určení jejich lokace dle obcí. Na tomto příkladu můžeme zjistit, které obce mají koupaliště, nebo tak lze určit, které obce pozorovatelé navštěvují kvůli letní rekreaci. Častým uvedeným uzlem jsou i budovy kostelů, u nichž lze také rozpoznat jejich polohu – budovy kostelů lze vnímat nejen jako uzly (místa setkávání lidí) ale také jako významné prvky.

Významné prvky – v této kategorii je nejčastěji se vyskytujícím jevem hrad a zámek Frýdlant, který tvoří zdejší dominantu a je tak i vnímán. Dalšími uvedenými prvky jsou budovy kostelů, které tvoří významné architektonické dominanty některých obcí. Zakreslenými prvky byl areál lázní, Obří sud, rozhledna na Smrku nebo frýdlantská radnice s náměstím. Z tvorby pozorovatelů jsou patrné také místní rybníky, u kterých však kromě polohy nelze určit nic konkrétního, neboť nejsou jedinými v daných obcích. Poloha lze ale určit u jiných dalších prvků – těmi jsou větrné elektrárny, které pozorovatelé znázornili především u obce Jindřichovice a na Lysém vrchu u Heřmanic a nebo také u jistě významného prvku Jizerských hor, které tvoří přirozenou jihovýchodní hranici Frýdlantského výběžku.

10 Závěr

Ve své bakalářské práci Cestovní ruch a jeho potenciál ve Frýdlantském výběžku jsme vymezili území Frýdlantska. Zjistili jsem lokalizační předpoklady obsahující přírodní a historické složky, dále realizační předpoklady, vypsané u každé obce na základě terénního průzkumu a také selektivní předpoklady, které jsme charakterizovali za celé Frýdlantsko. V práci jsme se také zaměřili na identifikaci ubytovacích a stravovacích zařízení.

Na základě zvolené metodiky byly také vytvořeny místními občany mentální mapy, abychom viděli, které objekty považují za významné v oblasti CR. V době ukončení této bakalářské práce je problematika cestovního ruchu na Frýdlantsku pro místní obyvatele a správu stále aktuálním tématem. CR je totiž na Frýdlantsku jednou z příležitostí - pro tvorbu pracovních míst a pro kulturní vyžití. Při realizaci této práce jsme dále zjistili velké rozdíly v MTZ obcí, které mohou ovlivňovat jejich návštěvnost.

11 Seznam literatury

Tištěné zdroje:

ALVARES D., LOURENCO J.: *Life cycle modelling for tourism areas*, University of Minho, Guimaraes, Portugal, 14 s.

ANDĚL, R.; KARPAŠ, R.: *Frýdlantsko – Minulost a současnost kraje na úpatí Jizerských hor*. 240S., Nakladatelství 555, Liberec, 2002, ISBN 80-86424-18-9.

BALATKA, B.; KALVODA, J.; - *Geomorfologické členění reliéfu Čech* (Kartografie) Praha, 2006, ISBN 80-7011-913-6.

DAVID, P.; SOUKUP, V.: *Frýdlantsko – Průvodce po Čechách, Moravě, Slezsku*. 175s., Praha, 2008, ISBN 978-80-86899-38-1.

DEMEK, J., a kol., *Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny*. Academia, 584 s., Praha, 1987.

DOUBNEROVÁ, J.: *Příběhy Frýdlantska – Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko*. 23s., Frýdlant, 2008.

DOUBNEROVÁ, J.: *Frýdlantsko – Průvodce po drobných památkách a lidové architektuře*. Praha, 2010, ISBN 978-80-87380-38-3.

FORET, M.; FORETOVÁ, V.: *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: GRADA, 2001, 80 s. ISBN 80-247-0207-X.

GALVASOVÁ, I., BINEK, J., HOLEČEK, J., CHABIČOVSKÁ, K., SZCZYRBA, Z., a kol., *Průmysl cestovního ruchu*, Společnost pro regionální a ekonomické poradenství, 268s., Praha, 2008, ISBN 978-80-87147-06-1.

HALL COLIN M.; PAGE S.: *The geography of tourism and recreation : environment, place and space*. London, 2006, Routledge, 3rd ed., 427 s.

POŠTOLKA, V. (2002): Geomorfologie, klimatografie, hydrografie. In Anděl R., Karpaš R. a kol.: *Frýdlantsko – minulost a současnost kraje na úpatí Jizerských hor*. Nakladatelství 555. Liberec, s. 9-13. ISBN 80-864-2418-9.

HONSA, I (2002): Geologie, Mineralogie, Nerostné suroviny. In Anděl R., Karpaš R. a kol.: *Frýdlantsko – minulost a současnost kraje na úpatí Jizerských hor*. Nakladatelství 555. Liberec, s. 4-7. ISBN 80-864-2418-9.

HORNER, S.; SWALBROOKE, J.: *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha, 2003, 486 s. ISBN 80-247-0202-9.

KOŠKOVÁ, I.; MODRÝ M.; ŠMÍDA J.: *Atlas životního prostředí Libereckého kraje*. Liberec, 2008, Liberecký kraj. 44 s. ISBN 978-80-254-2872-6.

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE, *Program rozvoje Libereckého kraje 2007 – 2013*, zkrácená verze (2007). Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů, 60 s.

LYNCH, K.: *The image of the city*. Cambridge, Mass. : MIT Press, 1960. 194 s. ISBN 0262120046.

MĚSTSKÝ ÚŘAD FRÝDLANT, *Územně analytické podklady ORP Frýdlant*, Rozbor udržitelného rozvoje území, 114s., Frýdlant, 2010.

MIRVALD, S. a kol.: *Geografie cestovního ruchu*. Plzeň, 1996, 128 s. ISBN 80-7082-288-0.

PÁSKOVÁ, M.; ZELENKA, J.: *Cestovní ruch: výkladový slovník*. Praha, 2002, 432 s. ISBN 80-239-0152-4.

ŘEHÁČEK, M.; *Frýdlant – Ohlédnutí*. 63s., 1996.

VYSTOUPIL, J.; ŠAUER, M.; HOLEŠINSKÁ, A.; METELKOVÁ, P.: *Základy cestovního ruchu*. Ekonomicko-správní fakulta, Brno, 2006. 163 s. ISBN 80-210-4205-2.

Elektronické zdroje:

Asociace českých cestovních kanceláří a agentur. O asociaci [online]. 2008 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> http://www.accka.cz/area.asp?area_id=8&place_id=1

Asociace českých cestovních kanceláří a agentur. Klasifikace ubytovacích zařízení [online]. 2008 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.hotelstars.cz/metodika-klasifikace/>

Asociace hotelů a restaurací České republiky. Představení asociace [online]. 1997 – 2010 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.ahrcr.cz/>.

Asociace soukromého zemědělství. Venkovská turistika, agroturistika, ekoagroturistika [online]. 1998 - 2011 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.asz.cz/cs/aktualne-z-asociace/venkovska-turistika-agroturistika-ekoagroturistika.html>

CZECHTOURISM [online]. 2005 - 2011 [cit. 12.4. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.czechtourism.cz>

CZECHTOURISM. Dopad mediální kampaně na podporu DCR [online]. 2005 - 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.czechtourism.cz/medialni-podpora-domaciho-cestovniho-ruchu-v-cr/dopad-medialni-kampane-na-podporu-dcr/>

CZECHTOURISM. Ubytovací zařízení [online]. 2005 - 2011 [cit. 12.4. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.czechtourism.cz/>

Český hydrometeorologický ústav [online]. 2008 [cit. 14.11.2010]. Dostupné 44 z WWW:<www.chmi.cz/uoco/isko/groc/gr01cz/kap23.html

Český hydrometeorologický ústav ČR. Údaje za ČR [online]. 2008 [cit. 6. 1. 2011]. Dostupné z WWW:>http://www.chmu.cz/portal/dt?JSPTabContainer.setSelected=JSPTabContainer%2FP1_0_Home&last=false>.

Český statistický úřad. Cestovní ruch – časové řady [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr

Dvořákov. Malebné zákoutí Jizerských hor s více než stoletou tradicí [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.dvorakov.cz/index.htm>

EDOTACE. Úspěšné projekty Integrovaného operačního programu a cestovní ruch [online]. 2011 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.edotace.cz/z-edotacni-kuchyne/uspesne-projekty-integrovaneho-operacniho-programu-a-cestovni-ruch/>

Ekonomie [online]. 2010 [cit. 10. 1. 2011]. Dostupné z WWW:> http://www.ekonomie.topsid.com/index.php?war=prodejni_cinnost_podniku&unit=zivotni_cykus_vyroby

Freedlantsko.eu [online]. 2010 [cit. 14.11.2010]. Dostupné z WWW:<<http://www.freedlantsko.eu/>>.

Fondy Evropské unie. ROP II. NUTS Severovýchod [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/64ffb8d7-0810-441d-83c2-fd13710eedb3/ROP-NUTS-II-Severovychod>

Frýdlantsko. Okruh II. – Frýdlantským výběžkem [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.frydlantsko.cz/dr-cs/cyklotrasy/frydlantsko/okruh-ii-frydlantskym-vybezkem.html>

Frýdlantsko. Ubytování a stravování [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.frydlantsko.cz/cs/pro-navstevniky/ubytovani-a-stravovani.html>>

Geologická encyklopedie. Lugikum [online]. 2007 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.geology.cz/aplikace/encyklopedie/term.pl?lugikum>

GEOLOGY, 2010a - *Česká geologická služba. Lokality* [online]. 2000 - 2010 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://lokality.geology.cz/522>

GEOLOGY, 2010b - *Česká geologická služba. Lokality* [online]. 2000 - 2010 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.geology.cz/aplikace/fotoarchiv/fotoarchiv.php?foto=15587>

GEOLOGY, 2010c - *Česká geologická služba. Lokality* [online]. 2000 - 2010 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://lokality.geology.cz/1590>

GEOLOGY, 2010d - *Česká geologická služba. Lokality* [online]. 2000 - 2010 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://lokality.geology.cz/2851>

GEOLOGY, 2010e - *Česká geologická služba*. Lokality [online]. 2000 - 2010 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://lokality.geology.cz/1640>

GEOLOGY, 2010f - *Česká geologická služba*. Lokality [online]. 2000 - 2010 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://lokality.geology.cz/2853>

GEOLOGY, 2010g - *Česká geologická služba*. Lokality [online]. 2000 - 2010 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://lokality.geology.cz/1657>

GEOLOGY, 2010h - *Česká geologická služba*. Lokality [online]. 2000 - 2010 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://lokality.geology.cz/1761>

Geoportal CENIA [online]. 2010 [cit. 12. 12. 2010]. Dostupné z WWW:> <http://geoportal.gov.cz/web/guest/welcome>

Geoportal Cenia © 2003-2009 Ministerstvo vnitra, © 2003-2009 Ministerstvo životního prostředí, © 2005-2009 CENIA [online]. 2010 [cit. 10. 4. 2010]. Dostupné z WWW:<<http://geoportal.cenia.cz/>>

HORECA. Dodavatel [online]. 2011 [cit. 12. 4. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.horeca-dodavatel.cz/>

HOTELSTARS. Kritéria [online]. 2011 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.hotelstars.eu/en/index.php?open=Criteria>

IHNED. Do České republiky jezdí letos nejvíce [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://life.ihned.cz/cestovani/c1-45635860-do-ceske-republiky-jezdi-letos-nejcasteji-nemci-rusove-a-polaci>>

Jizerky. Turistický region Jizerské hory [online]. 2005 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:>http://www.jizerky.cz/.../strategie-rozvoje/STRATEGIE_ROZVOJE_CR_TR_JH-kompletni_navrhova_cast.doc

Lázně Libverda. Lázně Libverda [online]. 2010 [cit. 11. 11. 2010]. Dostupné z WWW:<<http://www.lazne-libverda.cz/>>.

Letní rekreační potenciál ČR [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<http://web.quick.cz/rekreacni.potencial/01_ptc/02%20GIS.htm>

Liberecký deník [online]. 2010 [cit. 14. 11. 2010]. Dostupné z WWW:<<http://liberecky.denik.cz/>>.

Liberecký deník. Krimi/Zločiny [online]. 2011 [cit. 18. 6. 2011]. Dostupné z WWW:<http://liberecky.denik.cz/souvisejici_clanky/krimi_zlociny.html>

Liberecký kraj. Program rozvoje Libereckého kraje 2007 - 2013, 2007, 208 s., Dostupné z WWW:< http://www.kraj-lbc.cz/public/orlk/prlk_cerven2007_146dfbf98b.pdf

Liberecký kraj. Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006 – 2020, 2007, 136 s., Dostupné z WWW:<http://www.kraj-lbc.cz/public/orlk/plna_verze_645b76202e.pdf

Maloplošná chráněná území Libereckého kraje. Přírodní rezervace Meandry Smědé [online]. 2011 [cit. 6. 4. 2011]. Dostupné z WWW:>http://www.kraj-lbc.cz/public/ozivpr/51_52.pdf

MASIF. Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko [online]. 2005 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.masif.cz/vypis.php?id=41>

MASIF. Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko [online]. 2005 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/449.dat&name=Info_public.pdf&id=449

MASIF. Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko [online]. 2005 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<http://www.masif.cz/file.php?type=application/pdf&file=./files/soubor/363.dat&name=zaznam_100123.pdf&id=363

Mentální mapy [online]. 2009 - 2011 [cit. 12. 6. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.jackdaniel.cz/mentmap/>

Město Frýdlant. Oficiální stránky [online]. 2006 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:< <http://www.mesto-frydlant.cz/>

Město Frýdlant. Územně analytické podklady [online]. 2006 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://mesto-frydlant.cz/cs/mesto-frydlant/uzemni-planovani/uzemne-analyticke-podklady.html>

Město Hejnice. Oficiální stránky [online]. 2000 - 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.mestohejnice.cz/>

Město Raspenava. Oficiální stránky [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:< <http://www.raspenava.cz>

Ministerstvo místního rozvoje České republiky. Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2007 – 2013, 2007, 66 s., Dostupné z WWW:< <http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=9436a891-44cd-426a-88b9-373e4ce4900a>

Ministerstvo místního rozvoje České republiky. Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky, 2004, 59 s., Dostupné z WWW:< [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_udrzitelneho_rozvoje/\\$FILE/KM-SUR_CR-20100114.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_udrzitelneho_rozvoje/$FILE/KM-SUR_CR-20100114.pdf)

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska [online]. 2010 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:< http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem?stat=20000000000053&obdobi=B&rok=2010&uzemi=131000&send=send&piref37_240429_37_240428_240428.pohled=1&piref37_240429_37_240428_240428.xslselect=mn&piref37_240429_37_240428_240428.xslorder=0&piref37_240429_37_240428_240428.usr1=0

Ministerstvo životního prostředí České republiky. Zákon o ochraně přírody a krajiny [online]. 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z

WWW:<<http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589e7dc0591c125654b004e91c1?opendocument>
Národní informační a poradenské středisko pro kulturu [online]. 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.nipos-mk.cz/?cat=110> >

Národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny [online]. 2010 [cit. 13. 4. 2010]. Dostupné z WWW:<http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=NPR_jizerskohorske_buciny_cz/>.

Nové Město pod Smrkem. Oficiální stránky [online]. 2006 – 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:< <http://www.nmps.cz>

Obec Bílý Potok. Oficiální stránky [online]. 2006 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.bily-potok.cz/>

Obec Bulovka. Oficiální stránky [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.obec-bulovka.cz>

Obec Černousy. Oficiální stránky [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:< <http://cernousy.webpark.cz>

Obec Dětrichov. Oficiální stránky [online]. 2009 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:< <http://www.detrichov.net/>

Obec Dolní Řasnice. Oficiální stránky [online]. Řasnice2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:< <http://www.dolnirasnice.cz/>

Obec Habartice. Oficiální stránky [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.obechabartice.cz>

Obec Heřmanice. Oficiální stránky [online]. 2008 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:< <http://www.hermanice.com>

Obec Horní Řasnice. Oficiální stránky [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:< <http://www.hornirasnice.cz/>

Obec Jindřichovice pod Smrkem. Oficiální stránky [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.jindrichovice.cz>

Obec Krásný Les. Oficiální stránky [online]. 2006 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:< <http://www.krasny-les.cz/>

Obec Kunratice. Oficiální stránky [online]. 2010 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:< <http://www.obec-kunratice.net/>

Obec Pertoltice. Oficiální stránky [online]. 2006 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:< <http://www.obecpertoltice.cz>

Obec Višňová. Oficiální stránky [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.ob-vis.net>

Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/>>

Oficiální jednotná klasifikace [online]. 2011 [cit. 16. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.hotelstars.cz/co-znamenaji-hotelove-hvezdicky/>

Ovocnářská unie. Charakteristiky klimatických regionů ČR [online]. 2011 [cit. 6. 1. 2011]. Dostupné z WWW:><http://www.ovocnarska-unie.cz/web/web-sispo/klimreg/tabreg.html>

Povodňový portál Libereckého kraje [online]. 2010 [cit. 14.11.2010]. Dostupné z WWW:<<http://maps.kraj-lbc.cz/mapserv/dpp/>>.

Repositorium [online]. 2011 [cit. 24. 3. 2011]. Dostupné z WWW:> http://www.repositorium.sdum.uminho.pt/bitstream/1822/4982/1/Lourenco_CI_3_2005.pdf

Resort životního prostředí. Česká geologická služba [online]. 2007 [cit. 13. 4. 2010]. Dostupné z WWW:< <http://www.geology.cz/extranet/>>.

Resort životního prostředí. Charakteristiky přírodních stanovišť [online]. 2010 [cit. 13. 4. 2010]. Dostupné z WWW:<<http://www.jizerskehory.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=1517/>>.

RISY. *Regionální informační portál* [online]. 2010 - 2011 [cit. 12. 12. 2010]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs>

RISY, 2010a - *Regionální informační servis*. Bílý Potok [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=546631>

RISY, 2010b - *Regionální informační servis*. Bulovka [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=563935>

RISY, 2010c - *Regionální informační servis*. Černousy [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=545996>

RISY, 2010d - *Regionální informační servis*. Dětřichov [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=546607>

RISY, 2010e - *Regionální informační servis*. Dolní Řasnice [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=563994>

RISY, 2010f - *Regionální informační servis*. Frýdlant [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=564028>

RISY, 2010g - *Regionální informační servis*. Habartice [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=564036>

RISY, 2010h - *Regionální informační servis*. Hejnice [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=564044>

RISY, 2010ch - *Regionální informační servis*. Heřmanice [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=544353>

RISY, 2010i - *Regionální informační servis*. Horní Řasnice [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=564079>

RISY, 2010j - *Regionální informační servis*. Jindřichovice pod Smrkem [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=564133>

RISY, 2010k - *Regionální informační servis*. Krásný Les [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=564168>

RISY, 2010l - *Regionální informační servis*. Kunratice [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=530433>

RISY, 2010m - *Regionální informační servis*. Lázně Libverda [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=564206>

RISY, 2010n - *Nové Město Pod Smrkem* [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=564265>

RISY, 2010o - *Regionální informační servis*. Pertoltice [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=564311>

RISY, 2010p - *Regionální informační servis*. Raspenava [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=564371>

RISY, 2010q - *Regionální informační servis*. Višňová [online]. 2010 - 2011 [cit. 20. 5. 2011]. Dostupné z WWW:> <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=564494>

Singltrek pod Smrkem [online]. 2010 [cit. 11. 11. 2010]. Dostupné z WWW:> http://www.singltrekpodsmrkem.eu/Singltrek_pod_Smrkem/Uvodni_stranka.html.

Svazek obcí Smrk. Svazek obcí Smrk [online]. 2010 [cit. 11. 11. 2010]. Dostupné z WWW: <<http://www.sosmrk.nmps.cz/>>.

TourNavigator. Jizerské hory – Jizerské vyhlídky [online]. 2007 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.tournavigator.cz/tk/jv/>>.

Udržitelný cestovní ruch. Koncepce, přístupy a metody udržitelného CR [online]. 2007 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<http://ucr.uhk.cz/page.aspx?page_id=12>

Ústav územního rozvoje. Potenciál cestovního ruchu v České republice [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<<http://www.uur.cz/default.asp?ID=3690>>

Životní cyklus výrobku [online]. 2011 [cit. 18. 2. 2011]. Dostupné z WWW:<http://ekonomie.topsid.com/index.php?war=prodejni_cinnost_podniku&unit=zivotni_cyklus_vyrobu

Životní prostředí v Libereckém kraji. WMS [online]. 2010 [cit. 10. 4. 2010]. Dostupné z WWW::<<http://maps.krajlbc.cz/mapserv/php/mapserv3.php?project=zp&layers=zabaged%20popiskyobci/>.

Zákony

Zákon č. 114/1992 sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Seznam tabulek

Tabulka 1: Příklad vztahů CR k odvětvím národního hospodářství.....	23
Tabulka 2: Příklad typů statků pro dosažení potřeb	24
Tabulka 3: Klasifikace ubyt. zařízení dle vybavenosti	31
Tabulka 4: Klasifikace ubyt. zařízení dle metodiky AHRČR	31
Tabulka 5: Počet obyvatel ORP Frýdlant k 1. 1. 2010	37
Tabulka 6: Geomorfologické členění Frýdlantska.....	41
Tabulka 7: Klimatické oblasti na Frýdlantsku,	44
Tabulka 8: Porovnání vybraných ukazatelů za LBC kraj a ČR.....	45
Tabulka 9: Klimatické údaje za vybrané stanice Liberec a Praha 2010	45
Tabulka 10: Ubytovací zařízení v Bílém Potoce,	49
Tabulka 11: Ubytovací zařízení v Bulovce.....	50
Tabulka 12: Ubytovací zařízení v Černousích.....	52
Tabulka 13: Ubytovací zařízení ve Frýdlantu.....	56
Tabulka 14: Ubytovací zařízení v Habartících	58
Tabulka 15: Ubytovací zařízení v Hejnicích	59
Tabulka 16: Ubytovací zařízení v Jindřichovicích pod Smrkem.....	63
Tabulka 17: Ubytovací zařízení v Lázních Libverda.....	67
Tabulka 18: Ubytovací zařízení v Novém Městě pod Smrkem.....	68
Tabulka 19: Ubytovací zařízení v Raspenavě.....	71

Seznam obrázků

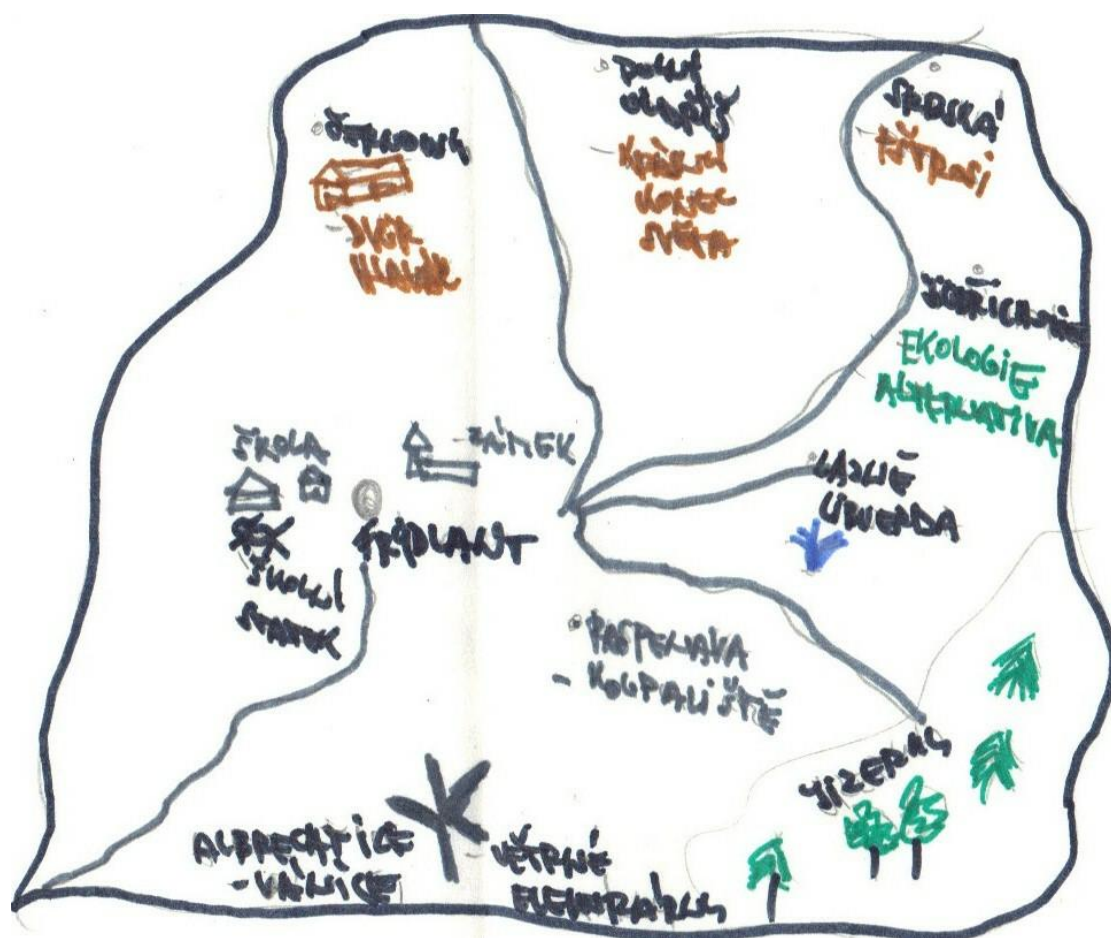
Obrázek 1: Mapa vymezení zkoumaného území – Frýdlantsko, autor: Filip Pokorný ..	35
Obrázek 2: Mapa zkoumaného území dle katastrálního území obcí, autor: Filip Pokorný	36
Obrázek 3: Kolona aut v Albrechtických serpentínách, autor: Filip Pokorný	44
Obrázek 4: Návštěvnost Státního hradu a zámku Frýdlant	55

PŘÍLOHY

Seznam příloh

- Příloha 1: Mentální mapa Frýdlantska č. 1
- Příloha 2: Mentální mapa Frýdlantska č. 2
- Příloha 3: Mentální mapa Frýdlantska č. 3
- Příloha 4: Mentální mapa Frýdlantska č. 4
- Příloha 5: Mentální mapa Frýdlantska č. 5
- Příloha 6: Mentální mapa Frýdlantska č. 6
- Příloha 7: Mentální mapa Frýdlantska č. 7
- Příloha 8: Mentální mapa Frýdlantska č. 8
- Příloha 9: Mentální mapa Frýdlantska č. 9
- Příloha 10: Mentální mapa Frýdlantska č. 10

Příloha 1: Mentální mapa Frýdlantska č. 1

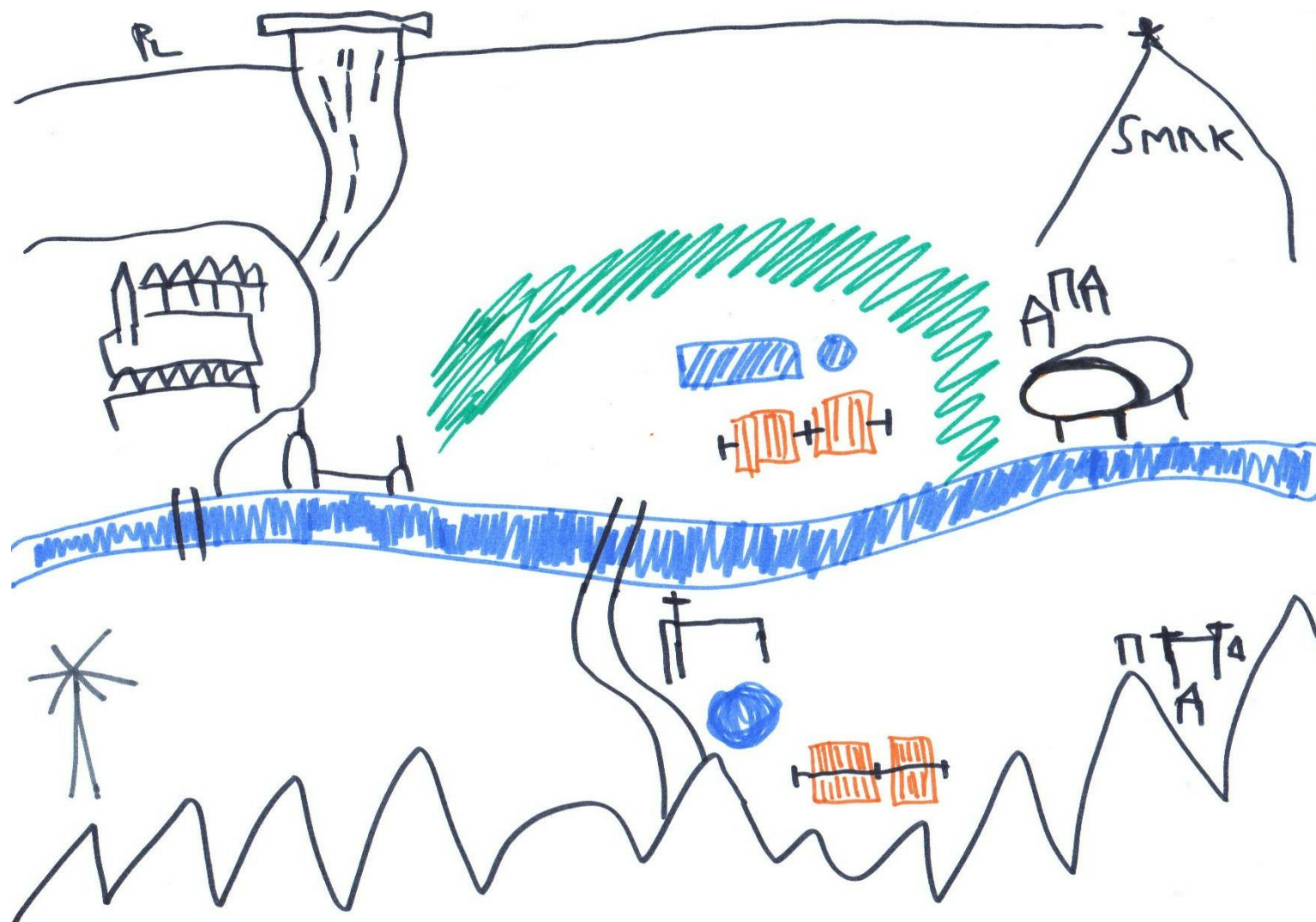

Příloha 2: Mentální mapa Frýdlantska č. 2

[illegible]

Příloha 4: Mentální mapa Frýdlantska č. 4

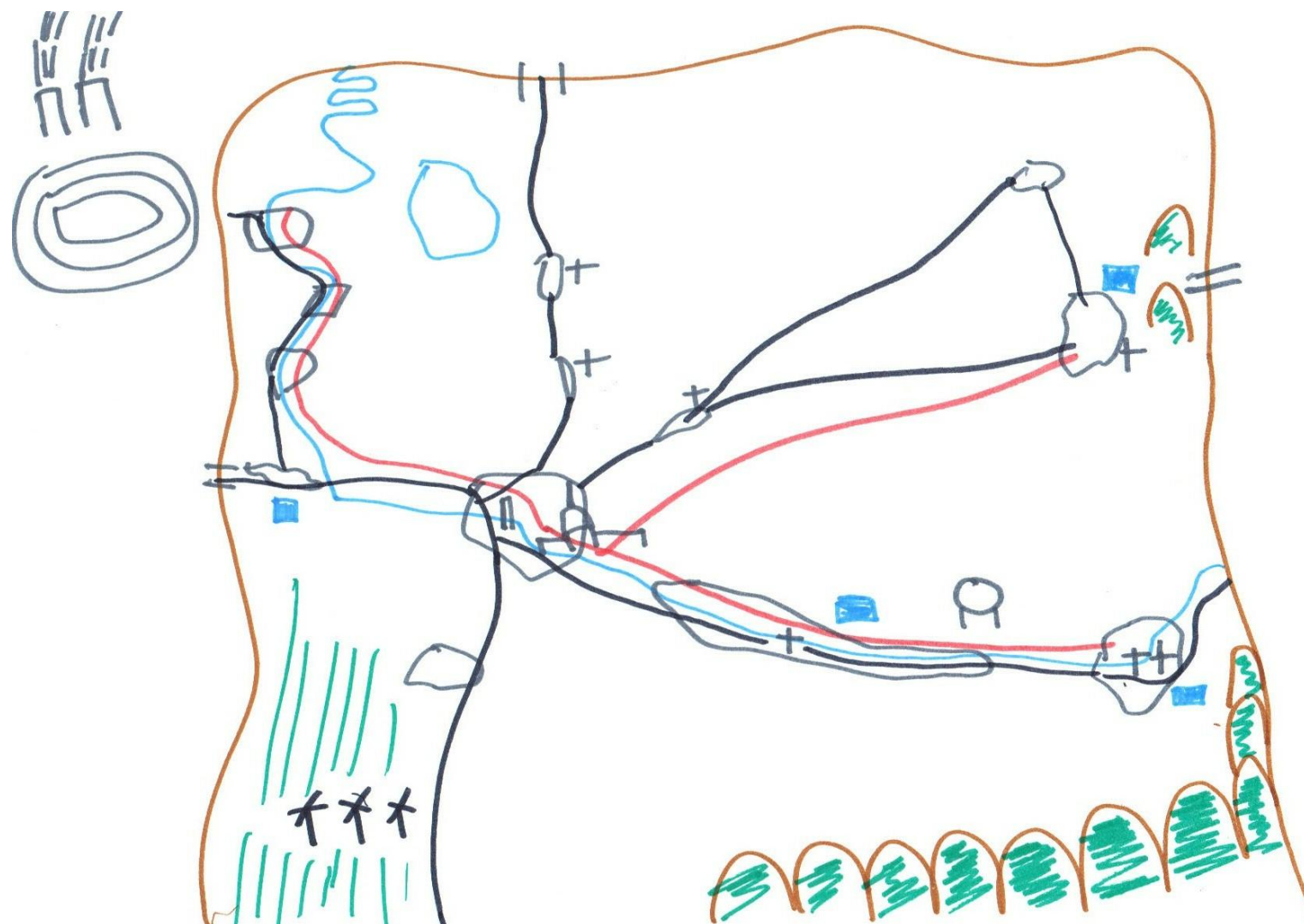

Příloha 6: Mentální mapa Frýdlantska č. 6

Příloha 7: Mentální mapa Frýdlantska č. 7

Příloha 8: Mentální mapa Frýdlantska č. 8

Příloha 9: Mentální mapa Frýdlantska č. 9

Příloha 10: Mentální mapa Frýdlantska č. 10

